

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1883

ΑΘΗΝΗΣΙΝ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΠΕΡΡΗ

1884

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1883

ΑΘΗΝΗΣΙΝ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΠΕΡΡΙΗ

1884

CP 810 52952 1777

Συλλογή νέων διαδωρίων
των ελληνικών γεωφυσικών

ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΟΘΩΝ
ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΠΑΝΕΡΙΣΤΗΜΙΟΝ
Η ΕΠΙΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΦΙΛΑΡΧΑΙΩΝ
Η ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΣ
Ο ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ
Ο ΔΗΜΟΣ ΠΕΙΡΑΙΕΩΝ
Ο ΔΗΜΟΣ ΕΡΜΟΥΡΟΛΙΤΩΝ ΣΥΡΟΥ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΙΩΝΙΔΗΣ
DUC DE LUYNES
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΕΡΝΑΡΔΑΚΗΣ
ΑΡΟΣΤΟΛΟΣ ΑΡΣΑΚΗΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΗΣ
ΣΙΜΩΝ Γ. ΣΙΝΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΩΜΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Χ. ΠΕΤΡΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΡ. ΣΟΥΤΣΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΥΓΓΡΟΣ
ΚΥΡΙΛΛΟΣ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ
ΚΥΡΙΛΛΟΣ ΡΑΤΡΩΝ
ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΚΟΥΜΑΝΟΥΔΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΔΟΡΟΥΛΟΣ
HILARION ROUX
ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΚΑΙ ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΝΕΓΡΕΠΟΝΤΕ
HEINRICH SCHLIEMANN
ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ ΒΑΛΛΙΕΡΗΣ
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΖΑΦΕΙΡΟΡΟΥΛΟΣ
ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΧΙΛΛΟΡΟΥΛΟΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΗΦΑΙΣΤΙΔΗΣ
ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ
ΣΟΛΩΝ ΧΡΗΣΤΑΚΗ ΖΩΓΡΑΦΟΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Ἐν Ἀθήναις ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῇ 15 Ἰανουαρίου 1884, ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ὥρᾳ 10^ῃ πρὸ μεσημβρίας συνελθόντων ἐταίρων περὶ τοὺς πενήκοντα, προσεφώνησεν αὐτοὺς διὰ βραχέων ὁ πρόεδρος τῆς Ἐταιρίας Α. Α. Κοντόσταυλος· εἶτα δὲ ὁ γραμματεὺς Στέφανος Α. Κουμανούδης ἀνέγνω τὴν ἐξῆς ἔκθεσιν :

Κύριοι,

Ὁ λόγος ὁ περὶ τῶν πεπραγμένων κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ἄρχεται κ' ἐφέτος ἀπὸ τῶν ἀφορώντων εἰς τοὺς ἐταίρους τοὺς συγκροτοῦντας τὴν Ἐταιρίαν ἡμῶν. Εἶναι ὄντως εὐχάριστον νὰ θεωρῇ τις τοὺς μὲν παλαιότερους ἐκ τούτων εὐσταθῶς ἐμμένοντας εἰς τὸ συντηρεῖν διὰ συνδρομῶν τὴν ἀδιάκοπον αὐτῆς ἐνέργειαν, ἄλλους δὲ νεωτέρους προσερχομένους ἐκάστοτε μετὰ διαθέσεως ὁμοίας, ἵνα μὴ ποτε λήξῃ ἢ ὑπὲρ τῶν τιμαλφεστάτων προγονικῶν μνημείων χρεωστούμενη μέριμνα ἡμῶν καὶ κηδεμονία. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι αἱ συνδρομαὶ τῶν ἐταίρων αἱ τακτικαὶ ἀποτελοῦσιν ὄχι τὸ μέγιστον τῶν ἐτησίων εἰσοδημάτων τῆς Ἐταιρίας, διότι τὰ χρηματικὰ κεφάλαια, τὰ ὅποια αὕτη, ἀπὸ 46 ἐτῶν βιοῦσα, κατὰ διαφόρους τρόπους ἐκτῆσατο καὶ ἀποφέρουσιν αὐτῇ τόκους, καὶ αἱ ἐκτάκτως κατὰ καιροὺς γι-

νόμειναι ὑπὸ τινων προσφοραὶ καὶ πρὸ πάντων τὸ ἀρχαιολογικὸν λαχεῖον τὸ κατὰ πᾶν ἔτος ἐπαναλαμβανόμενον προσάγουσιν ἀσυγκρίτως μεγαλύτερα ποσά, ἀλλὰ ταῦτα πάντα δὲν ἤθελον ἔχει τὴν εἰδικὴν αὐτῶν ἐνεργὸν δύναμιν, ἂν μὴ ἐνδελεχῶς ἐζωποιοῦντο ὑπὸ συμπαγοῦς ἐταίρων ὁμάδος, ἣτις ἐνδιαφερομένη ὑπὲρ τῆς προκοπῆς ἔργου κοινοῦ καὶ Ἑλληνοπρεπεστάτου νὰ ζητῆ καὶ λαμβάνῃ ἐτησίως εὐθύναν παρὰ τῶν ψηφισθέντων ὑπ' αὐτῆς διαχειριστῶν, ἅμα δὲ βουλευῆται περὶ τῶν παρόντων πραγμάτων καὶ ὀρίζη τρόπους ἐνεργείας διὰ τὸ μέλλον, τοὺς ὑπὸ τῶν ἐκάστοτε περιστάσεων ἐνδεικνυμένους. Ἄνθρωποι ζωντανοί, ὅχι τὸ νεκρὸν μέταλλον, εἶναι οἱ τὰς τοιαύτας κοινωφελεῖς ἐταιρίας ἀποτελοῦντες, καὶ ὅσον περισσότεροι ἐκ τῶν μεμορφωμένων πολιτῶν συνέρχονται ὑπὸ μιᾶς ἰδέας ἀγόμενοι, τόσον καλλίτερον αὐτῆ προκόπτει.

Ταῦτα οὕτω νὰ εἴπωμεν σήμερον προήχθημεν, προκειμένου περὶ ἐταίρων, διότι εἴχομεν νὰ σᾶς ἀνακοινώσωμεν, ὅτι ὁ ἀριθμὸς των εὐτυχῶς κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἠῤῥησε πλειότερον ἢ ἄλλοτε. Ἐνεγράφησαν καθ' ὅλον τὸ ἔτος πρὸς τοῖς ὑπάρχουσι νέοι ἐταῖροι πεντήκοντα καὶ εἰς. Δηλοῖ τοῦτο, ὅτι ὁσημέραι ἡ φιλοκαλία καὶ ἡ φιλομουσία παρ' ἡμῖν σπουδαίως ἀναπτύσσονται, καὶ ἐνῶ καὶ ἄλλαι ὑπὲρποικίλων ἄλλων χρειῶν τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν βίου καθ' ἐκάστην συνιστῶνται ἐταιρίαι νέαι, δὲν ὀλιγοστεύει ὅμως ἀλλὰ καὶ πληθύνεται ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς τὴν πρεσβυγενῆ ταύτην ἡμετέραν Ἐταιρίαν προσερχομένων. Ἀληθεύει δὲ τοῦτο λεγόμενον μάλιστα περὶ τῶν κατοικούντων τὴν πρωτεύουσιν τοῦ βασιλείου. Ἐκ τούτων ἦσαν πάντες οἱ εἰρημένοι πεντήκοντα καὶ εἰς, ἀνήκοντες εἰς διαφόρους τάξεις πολιτῶν· βουλευταί, ὑπάλληλοι πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοί, δικηγόροι, διδάσκαλοι, τεχνῖται, ἔμποροι.

Ἐκ τοῦ ὅλου δὲ ἀριθμοῦ τῶν ἐταίρων οἵτινες εἶναι πολλοί, ἀλλ' εἰς πολλὰ τῆς γῆς μέρη διεσπαρμένοι καὶ τὰς οἰκήσεις ἀλάσσοντες καὶ διὰ τοῦτο ὅχι κατ' ἀκρίβειαν γίνονται ἡμῖν γνωστά τὰ κατ' αὐτούς, ἀπέθανον ἐν τῷ ἔτει, καθ' ὅσον ἐμάθομεν, τρεῖς.

Συνδρομῆν δὲ κατέβαλον ἐντὸς τοῦ ἔτους ἐταῖροι ἐν ὄλφ 186, καὶ δὴ 170 ἐκ τῶν ἐν Ἀθήναις κατοικούντων, 5 ἐκ Πειραιῶς, 1 ἐκ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, 10 ἐκ τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ. Πρὸς

τούτοις συνέδραμον καὶ 8 σωματεῖα ἤτοι κοινά, 4 μὲν κοσμικά, 4 δὲ ἱεραὶ μοναί. Ἐκ τῶν κοσμικῶν ἔδωκεν ὡς συνήθως τὸ μέγιστον ποσὸν τὸ ἡμέτερον Πανεπιστήμιον, δραχμὰς χιλίας, μετ' αὐτὸ δὲ ἔρχονται δῆμοι τρεῖς, ὁ Ἀθηναίων δούς δρ. 267.85, ὁ Ἑρμοπολιτῶν Σύρου δρ. 180, ὁ Πειραιέων δρ. 100. Ἐκ τῶν μονῶν τρεῖς εἶναι τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, μία τῆς Πελοποννήσου.

Τὰ ὀνόματα τῶν συνδραμόντων ἐταίρων τε καὶ σωματείων καὶ τὸ ποσὸν τῆς ἐκάστου συνδρομῆς θέλουσι κατὰ τὸ σύνθηες ἀναγραφῇ ἐν τέλει τῆς ἐκθέσεως ταύτης. Ἐνταῦθα δ' ἐξαιρετικῶς μνημονεύομεν τοὺς δόντας ἀπὸ 100 δραχμῶν καὶ ἀνωτέρω. Εἶναι ὁ ἐν Πετροπόλει Ἴω. Κοντογιαννάκης, δούς τὴν ἀπὸ ἐτῶν τακτικὴν συνδρομὴν του, δρ. 500, καὶ ὁ ἐνταῦθα Μενέλ. Νεγροπάντες δρ. 100.

Ἐκτακτον δὲ προσφορὰν προσήνεγκεν εἰς τὴν Ἑταιρ. ὁ πατρώζων υἱὸς τοῦ ἔθνωφελοῦς Χρηστάκη Ζωγράφου Σόλων δρ. 1,000.

Ταῦτα μὲν οὕτως· ἐπὶ πόσον δὲ ἀνέβη τὸ ὄλον τοῦ ἔτους εἰσόδημα, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐκ τῶν κεφαλαίων τῆς Ἑταιρίας προσιόντων τόκων καὶ τῆς ἐκ τοῦ ἀρχαιολογικοῦ λαχείου καὶ εἴ τινος ἄλλης εἰσπράξεως, θέλετε ἀκούσει μετ' ὀλίγον παρὰ τοῦ ταμίου.

Ἔργα ἀρχαιολογικά ἐντὸς τοῦ ἔτους διεξήγαγε τὸ Συμβούλιον τὰ ἐξῆς: Πρῶτον ἀνασκαφὰς εἰς τρία διάφορα μέρη, κατ' ἕξαστα κολουθήσιν τῶν τοῦ προηγουμένου ἔτους. Ἀνέδειξε δὲ καὶ πάλιν ἡ σκαπάνη πολλὰ καὶ καλὰ ἀρχαῖα, κινητὰ τε καὶ ἀκίνητα, προβιάζοντα μεγάλως τὴν γνῶσιν τοῦ ἀρχαίου βίου.

Καὶ πρῶτον μὲν ἡ ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως Ἀθηνῶν ἀνασκαφὴ ἐξηκολούθησε μέχρι τῆς 6 Ἀπριλίου 1883, τότε δὲ διεκόπη. Σημείωσις περὶ τοῦ ἔργου, ἐπιδοθεῖσα ἡμῖν ἀρτίως παρὰ τοῦ ἐπιστατήσαντος Γενικοῦ ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων Π. Εὐστρατιάδου, λέγει :

« Ἡ τῆς Ἀκροπόλεως κάθαρσις μετενεχθεῖσα ἀπὸ τοῦ πρὸς ἀνατολάς τοῦ ἐν Ἀκροπόλει μουσείου μέρους μετετράπη, ὡς εἶπον ἐν τῇ περυσινῇ ἐκθέσει μου, εἰς ἀληθῆ ἀνασκαφὴν· διότι ἐκ τῶν προτέρων περὶ τὸ μουσεῖον ἐργασιῶν ὑπῆρχεν ὑποψία, ὅτι ἐν τῷ γεμίσματι τῆς θέσεως ταύτης κεῖνται ἀρχαίων λείψανα ἀπερρίμ-

μένα, οἷα εὐρέθησαν κατωτέρω ἐν τῷ γηπέδῳ τοῦ μουσείου καὶ ἐν τῇ πλατείᾳ αὐτοῦ. Ἄνεσκάφη λοιπὸν κατὰ μῆκος ἅπανα ἡ ταινία ἢ ἀπὸ τὰ μέσα τῆς βορείας πλευρᾶς τοῦ μουσείου μέχρι τοῦ κρηπιδώματος τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τοῦ Παρθενῶνος ἐκτενομένη, κατὰ βάθος δὲ μέχρι τοῦ βράχου καὶ τοῦ ἐδάφους τῆς ἔμπροσθεν τοῦ μουσείου πλατείας. Προέκυψαν δὲ εἰς φῶς ἐκ τῆς ἀνασκαφῆς ταύτης ἀρχαῖα πολύτιμα λίθινά τε καὶ χάλκινα καὶ πῆλινα παρασχόντα μὲν τροφήν οὐχὶ μικρὰν εἰς τὴν ἡμετέραν ἀρχαιολογικὴν ἡφμερίδα, διδάσκοντα δὲ τὸν πεφωτισμένον κόσμον ἅπαντα τὴν τῆς Ἀττικῆς τέχνης πρὸ τοῦ Φειδίου ἐποχὴν. Ἐτέθησαν δὲ ὑπὸ στέγην ἀσφαλῆ καὶ ἐν ἱκρίωμασι καὶ ἐρμαρίοις.» — Ἐδαπανήθησαν εἰς τὴν ἀνασκαφὴν ταύτην δρ. 2711.

Δευτέρα κατ' ἐξακολούθησιν ἀνασκαφὴ ἐγένετο ἡ ἐν Ἐλευσίτι. Καὶ περὶ αὐτῆς ἀναγινώσκομεν τὴν ἐπιδοθεῖσαν ἡμῖν παρὰ τοῦ ἐπιστατήσαντος ἐφόρου ἀρχαιοτήτων Δημ. Φιλίου σημείωσιν, ἔχουσαν οὕτω : (Ἰδέτω νῦν αὐτὴν ὁ ἀναγνώστης ἐν τῷ τέλει τοῦ παρόντος φυλλαδίου, ἐκτενεστέρον μετὰ ταῦτα συνταχθεῖσαν καὶ ἐκτετυπωμένην μετὰ καὶ τοῦ πίνακος.)

Ἐδαπανήθησαν εἰς ταύτην τὴν ἀνασκαφὴν δρ. 19,263.

Τρίτη ἀνασκαφὴ ὡσαύτως κατ' ἐξακολούθησιν ἐγένετο ἐν τῷ Ἱερῷ τοῦ Ἀσκληπιοῦ τῷ ἐν Ἐπιδαύρῳ. Καὶ περὶ αὐτῆς ἀναγινώσκομεν τὴν ἐπιδοθεῖσαν ἡμῖν παρὰ τοῦ ἐπιστατήσαντος ἐφόρου ἀρχαιοτήτων Π. Καββαδία σημείωσιν, ἔχουσαν οὕτω : (Ἰδέτω καὶ ταύτην ὁ ἀναγνώστης ἐκτενεστέραν μετὰ καὶ τῶν πινάκων ἐν τέλει τοῦ φυλλαδίου.)

Εἰς ταύτην τὴν ἀνασκαφὴν, ἀρξαμένην μὲν ἀπὸ τῆς 25 Ἀπριλίου 1883, οὐ διαρκέσασαν δὲ δι' ὅλου τοῦ ἔτους συνεχῶς, διότι καὶ ἀλλαχῶ ἀπησχόλησεν ἐν τῷ μεταξύ τὸν ἔφορον Π. Καββαδίαν ἡ Κυβέρνησις, ἔδαπανήθησαν δρ. 3979.55. Πρὸ ὀλίγων δὲ ἡμερῶν ἐστάλη πάλιν ὁ αὐτὸς ἔφορος εἰς Ἐπιδαυρον ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐταιρίας ἵνα φροντίσῃ περὶ οἰκοδομῆς εὐρυτέρου τινὸς κτίσματος παρὰ τὸ πρότερον ἐκεῖ κατασκευασθὲν παράπηγμα, ἐν ᾧ νὰ συναχθῶσι τὰ ἐν ὑπαίθρῳ ἔτι μένοντα πλαστικὰ ἔργα καὶ ἐπιγραφαί. Ἐπὶ τούτῳ δὲ κατ' ἐντολὴν τῆς Ἐταιρίας συναπῆλθε καὶ ὁ Γερμανὸς ἀρχιτέκτων W. Doerpfeld, ἵνα σχε-

διάση τὸν ὄλον ἀνασκαφέντα τοῦ Ἱεροῦ χώρον μετὰ τῶν διαφόρων κτισμάτων, πρὸς δημοσίευσιν ἐν τοῖς Πρακτικοῖς ἡμῶν. Ἄς εἴπωμεν δὲ καὶ τόδε, ὅπερ ὑμεῖς οἱ ἐνταῦθα παρόντες ἤδη γινώσκετε, ἀγνοοῦσι δὲ οἱ ἔξω τῶν Ἀθηνῶν, ὅτι μετακομισθέντα πρὸ μηνῶν τινῶν ἐξ Ἐπιδαύρου τὰ τῶν ἀετωμάτων ἀγάλματα, τὰ ἐν τῇ ἀναγνωσθεΐσῃ ἐκθέσει μνημονευόμενα, ἐξετέθησαν χάριν τοῦ κοινοῦ ἐν μιᾷ τῶν αἰθουσῶν τοῦ Μετσοβείου πολυτεχνείου καὶ δὴ κατὰ τινα προσωρινὴν διάταξιν, μέχρις οὗ μετακομισθῶσι ποτε εἰς τὸ Κεντρικὸν Μουσεῖον, ἔνθα θέλει εἶναι δυνατὸν, ὑποθέτουμεν, νὰ προσαρμωσθῶσιν αὐτοῖς ὅσα τυχὸν ἐκ τῶν μικρῶν πολλῶν τεμαχίων τῶν ὡσαύτως ἐκεῖθεν μετακομισθέντων ἀναγνωρισθῶσιν ὡς ἀπαρτιστικὰ μέλη τῶν μειζόνων. Πρέπει δὲ πάντως νὰ γίνη ἡ ἐργασία αὕτη· διότι τὰ πλαστικὰ ταῦτα ἔργα, ἂν καὶ ἔπαθαν βλάβας μεγάλας ὑπὸ τοῦ χρόνου, ἴσως δὲ καὶ ἐκ πυρκαϊᾶς, εἶναι ὅμως ἀρίστης τέχνης καὶ ἄξια πάσης περιποιήσεως καὶ σπουδῆς. Ἀγγέλλομεν δὲ τοῖς ἐταίροις, ὅτι ἀπεικονίσματα τινῶν ἐξ αὐτῶν, τῶν σφοτέρων, μέλλουσι προσεχῶς νὰ ἐκδοθῶσιν ἐν τῇ ἀρχαιολογικῇ ἐφημερίδι τῆς Ἑταιρίας. (*)

Τετάρτη ἀνασκαφὴ ἀπεφασίσθη μὲν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου οὐ πρὸ πολλοῦ νὰ γίνη ἐν Ὀλυμπίᾳ, ἔνθα καὶ μετὰ τὸ μέγα ἔργον τῶν Γερμανῶν πολὺς ἔτι προσδοκᾶται ὁ ἀρχαιολογικὸς θερισμὸς, καὶ ληφθεΐσας ἤδη τῆς ἀδείας παρὰ τοῦ Ὑπουργείου, ἀνετέθη ἡ ἐπιστασία εἰς τὸν ἔφορον Κωνστ. Δημητριάδην, ἀλλ' ἔνεκα τοῦ βαρέος χειμῶνος καὶ ἄλλων ἀσχολιῶν ἐκεῖ τοῦ ἐφόρου, τῶν χάριν τῆς αὐτόθι οἰκοδομῆς Μουσείου, δὲν ἤρχισαν ἔτι αἱ ἐργασίαι. Μέλλουσι δέ, ὡς μανθάνομεν, ν' ἀρχίσωσι λίαν προσεχῶς.

Ἄλλαι τινὲς μικραὶ ἀποπειρατῆριοι σκαφαὶ τάφων ἀρχαίων ἐγένοντο περὶ τὰς Ἀθήνας ἐκ δοθεισῶν εὐκαιριῶν καὶ κατ' ἐνδείξεις τινῶν ἰδιωτῶν ἐν Λιοσίοις, ἐν τῷ Δημοσίῳ δενδροκομείῳ καὶ ἐν Ἀμπελοκήποις, ὧν ἡ δαπάνη ἦτο δρ. 280, ἀλλὰ δὲν ἀπέβησαν εὐτυχεῖς.

Κατ' αὐτὰς δὲ τὰς ἡμέρας τὸ Συμβούλιον ἐπεχείρησεν μίαν ἀποπειρατῆριον ἔρευναν ἄλλου εἶδους, εἰς τῆς ὁποίας τὴν ἀγαθὴν ἐκβασιν ἔχει χρεῖαν τῶν εὐχῶν πάντων τῶν ἐταίρων καὶ πλέον

(*) Ἐξεδόθησαν ἤδη ἐν τῷ πρωτοδευτέρῳ τεύχει τοῦ ἔτους 1884 ἐν δυαδί πίναξι.

ἔτι πάντων τῶν φιλαρχαίων καὶ φιλιστόρων. Ἐπειδὴ ἡ θάλασσα συχνὰ ἀνέδωκε πράγματα τῆς ἀρχαιότητος ἄξια λόγου (λ. χ. ὁ θώραξ ὁ χαλκοῦς, ὁ ὑπὸ Stielmann ἐκδοθεὶς, ἐν τῷ τῆς Πύλου λιμένι εὑρέθη καὶ ἄλλα πολλάκις ἐν ταῖς ἐκβολαῖς τοῦ Ἀλφειοῦ ἔργα τέχνης χαλκᾶ εὑρέθησαν, καὶ δοκοὶ ξύλων μεγάλαι ἐν Πειραιεῖ καὶ ἀνδριάντες αὐτόθεν δύο λίθινοι ἀνδρομήκεις πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἀνεκλύσθησαν ὡσαύτως δὲ ἄγκυρα μολυβδίνη ἐνεπιγράφος ἐκ τοῦ λιμένος Σύμης) διὰ ταῦτα κατ' ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου μέλλει νὰ ἐρευνηθῆ ὁ βυθὸς ὁ θαλάσσιος τοῦ πορθμοῦ τῆς Σαλαμίνας ὑπὸ ἐμπείρων δυτῶν Ἑλλήνων, μήπως εὑρίσκεται τι ἀνεκλύσιμον ἐκ τῶν ναυαγίων τῆς ἐπὶ Ξέρξου ναυμαχίας. Ἦδη ἐγένετο συμφωνία νὰ ἐργασθῶσιν οἱ δύο κατὰ μηχανῶν καὶ κατὰ τοὺς κανόνας τῆς τέχνης ἕνα μῆνα, λαμβάνοντες δρ. 1000. Πᾶν δὲ τυχὸν ἀνευρεθίσόμενον πρᾶγμα οἰαζομένηποτε ὕλης καὶ οἰωνομένηποτε χρόνων θ' ἀνήκη εἰς τὴν Ἑταιρίαν. Ἡ Κυβέρνησις ἐχορήγησε τὴν ἄδειαν καὶ ὑπισχνεῖται πᾶσαν συνδρομὴν εἰς τὸ ἔργον. Θὰ ἐπιστατήσῃ δὲ τοῦ ἔργου ὁ ἔφορος ἀρχαιοτήτων Χρ. Τσουντας.

Καὶ ἡ μὲν ἀπόπειρα αὕτη εἶναι αὐτὸ τοῦτο ἀπόπειρα, ἧς ἡ ἐπιτυχία ἐν γούνασι κεῖται θεῶν καὶ οὐχ ἥκιοτα τοῦ Ποσειδῶνος· ἄλλο δὲ τι ἔργον ὅχι μὲν εἰσέτι ἀρξάμενον καὶ αὐτό, ἀλλὰ παρασκευασθὲν δεόντως, προαγγέλλομεν τοῖς ἐταίροις ὡς ἔχον βασιμωτάτην καὶ στερεωτάτην ἐπὶ γῆς τὴν βεβαιότητα τῆς ἐπιτυχίας, μέλλον δὲ κατ' ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου νὰ ἐπιχειρηθῆ ἐνταῦθα ἐν Ἀθήναις ἀρχὰς τοῦ προσεχοῦς Σεπτεμβρίου. Ἐγινώσκετο ἤδη πρὸ 40 ἐτῶν ὑπὸ τῶν τότε προεστηκότων τῆς ἡμετέρας Ἑταιρίας καὶ ἄλλων πολιτῶν, ὅτι ἐν τοῖς ὑπογείοις τῆς οἰκίας τοῦ ἱατροῦ Λύτσεια, τῆς παρὰ τὸ ὠρολόγιον τοῦ Κυρρόστου καὶ ἐν τῇ αὐτῇ αὐτῆς ὑπῆρχον ὀρθοὶ ὀλόκληροι κίονες μαρμαρίνοι Ἰωνικοῦ ρυθμοῦ βαίνοντες ἐπὶ μαρμαρίνης στρώσεως καὶ ὄντες ἕνδεκα περίπου τὸν ἀριθμὸν ἀποτελοῦντες γραμμὴν εἰς σχῆμα τοῦ γράμματος γάμμα ἐν συνεχείᾳ ἧς τὸ μὲν πρὸς δυσμὰς σκέλος μακρότερον ὢν ἐχώρει πρὸς τὸ αὐτόθι ὑπάρχον τουρκικὸν λουτρόν, τὸ δὲ πρὸς βορρᾶν βραχύτερον, ὑπερβαῖνον τὴν ὁδὸν τὴν πρὸ τῆς οἰκίας Λύτσεια εἰσεχώρει εἰς τὴν καταντικρὴ αὐτῆς τοῦ Τουρκικοῦ τζαμίου, ἐνθα καὶ μέρος τοῦ ἐπὶ τῶν κιονοκράνων

ἐπιστυλίου ἐσώζετο καὶ σώζεται ὄν τοῖς πᾶσι καταφανές. Τὴν οἰκοδομὴν ταύτην λοιπὸν θέλουσα ἡ Ἐταιρία ἀπὸ πολλοῦ ἤδη χρόνου νὰ ἀναδείξῃ φανερωτέραν εἰς τὸν ἀρχαιολογικὸν κόσμον καὶ ποιήσῃ πλουσιωτέρας τὰς Ἀθήνας κατὰ ἕν ἔτι ἀρχαῖον μνημεῖον, ἠγόρασεν ἐφέτος τὴν οἰκίαν Λύτσικα καὶ μέλλει, ὡς εἶπομεν, τὸν προσεχῆ Σεπτέμβριον, ὅτε λήγῃ ἡ προθεσμία τῶν ἐνοικούντων, νὰ κατεδαφίσῃ αὐτὴν πρὸς ἀνάδειξιν τοῦ ἐγκρουπτομένου ἀρχαίου κτίσματος, ὅπερ τότε πιθανώτατα θέλει καὶ λάβῃ τὸ προσῆκον αὐτῷ ἀρχαῖον ὄνομα, τὸ νῦν ἀγνοούμενον καὶ δεῖξῃ ἂν καὶ εἰς ὁποίαν σχέσιν εὐρίσκεται πρὸς τὸ οὐ μακρὰν ἀπέχον τετρακίονιον τῆς Ἀθηνᾶς ἀρχηγέτιδος καὶ ἄλλα ἴσως τῶν πλησιαζόντων ἀρχαίων κτισμάτων.

Ταῦτα, κύριοι, καὶ οὕτω τετελεσμένα προαγγέλλοντες πιστεύομεν ὅτι προξενούμεν εἰς ὑμᾶς χαρὰν εὐλογον, ἐνθυμουμένους ὅτι ἡ Ἑλλὰς ὁσημέραι δυνατωτέρα γινομένη καὶ χρημάτων εὐπορίᾳ καὶ ἄλλως δὲν διατελεῖ πλέον ναρκῶσα ἐν τῷ καλῷ ἀγῶνι τῆς ἐπιστήμης, ἀλλ' ἀμιλλᾶται καὶ πρὸς ἄλλους λαοὺς τὸ κατὰ δύναμιν.

Τοσαῦτα μὲν περὶ ἀνασκαφῶν καὶ ἄλλων ἐρευνῶν γενομένων τε καὶ προεσχεδιασμένων ἐπισκευῆν δέ τινα ἀρχαίου κτίσματος κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος δὲν ἔχομεν νὰ ἀναφέρωμεν συντετελεσμένην. Ἐμελετήθη ὁμως πολλαχῶς καὶ σπουδαίως ἡ ἐπισκευὴ τοῦ ὑπερθύρου τοῦ ἐν Μυκῆναις Θησαυροῦ τοῦ Ἀτρέως καὶ τῆς Πύλης τῶν λεόντων καὶ ἀπεστάλησαν ἐκεῖ ἐπὶ τούτῳ παρὰ τοῦ Συμβουλίου ἅπαξ καὶ δις τὰ κατάλληλα πρόσωπα, ἐν οἷς ὁ ἔφορος ἀρχαιοτήτων Π. Σταματάκης, καὶ προϋπολογισμὸς τῆς δαπάνης ἐγένετο ἀνερχόμενος εἰς χιλιάδας τινὰς δραχμῶν. Μέλλει δὲ, ὡς ἐλπίζομεν, νὰ τελεσθῇ τὸ ἔργον προσεχῶς, ἀφοῦ πρότερον ληφθῆ πᾶσα δυνατὴ πρόνοια ἵνα μὴ τι συμβῆ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν παρὲνθυρσον· διότι ἡ ἐπισκευὴ ἀρχαίων κτισμάτων εἶναι πρᾶγμα τῶν δυσκολωτάτων, καὶ ἡ ἡμετέρα Ἐταιρία ἀνέκαθεν ἔκρινεν ὅτι εἰς τοῦτο πρέπει νὰ χωρῇ μετὰ μεγίστης περισκέψεως. Ἐξ ἀφορμῆς δὲ τῶν γενομένων πρό τινας χρόνου ἐρευνῶν ἐν τῷ ἐνταῦθα Ὀλυμπιεῖ ὑπὸ τοῦ διασῆμου ἀρχιτέκτονος Penrose καὶ κατ' εἰσήγησιν αὐτοῦ διαβιβασθεῖσαν ἐμμέσως εἰς τὸ τῆς Ἐταιρίας Συμβού-

λιον, ἀπεφασίσθη ἀρτίως νὰ γίνη τις ἐργασία ἀσφαλιστικὴ περὶ τὰς βάσεις τῶν δύο δυτικωτάτων κιόνων τοῦ Ὀλυμπείου.

Ἄλλοια δέ τις κοινὴ ἐπισκευὴ καὶ οὐ δεομένη τέχνης ἐγένετο ἐνταῦθα. Ὁ αὐλόγυρος τῆς περιοχῆς τῶν λεγομένων γιγάντων καταπεσὼν ἐκ τῶν πολλῶν ἐφετεινῶν βροχῶν ἐπεσκευάσθη διὰ δαπάνης δρ. 268.55.

Τὰ δὲ πάθη τοῦ μεγάλου ἀλλ' ἀτελοῦς ἐξ ἀνάγκης μείναντος περιτειχίσματος τοῦ περὶ τὸ κλεινὸν Δίπυλον καὶ τὴν ἀρχαίαν σεβασμίαν νεκρόπολιν οὐδὲ ν' ἀναφέρωμεν τῇ ἀληθείᾳ ἔχομεν ἐφέτος διάθεσιν, ἐπειδὴ τόσοι ἡμῶν λόγοι κατὰ τὰ παρελθόντα τρία τέσσαρα ἔτη ῥηθέντες καὶ τυπωθέντες δὲν ἴσχυσαν νὰ κινήσωσι τὰς ἀρχὰς τῆς πρωτεύουσας εἰς ἐνέργειάν τινα ἐπικουρικὴν τῇ Ἐταιρίᾳ, ἐξ ἧς καὶ μόνης, διὰ λόγους οὓς ἄλλοτε ἐξεθέσαμεν, θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ἀπαλλαγῶσιν οἱ τόποι ἐκεῖνοι τῆς δυσθεάτου νῦν καταστάσεώς των.

Μεταβαίνομεν λοιπὸν ἐπ' ἄλλα.

Ἀγοραὶ ἀρχαίων ἔργων τέχνης καὶ ἐπιγραφῶν πρὸς πλουτισμὸν τῶν τῆς Ἐταιρίας συλλογῶν ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου πολλαὶ καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, πολὺ δὲ πλείονες ἢ ἄλλοτε, δαπανηθέντος ποσοῦ δραχμῶν 27,542. Πέρυσιν εἶχον δαπανηθῆ 19 χιλιάδες. Μεταξὺ τῶν ἀγορασθέντων ὑπάρχουσιν ὅχι ὀλίγα ἄξια λόγου πολλοῦ, ἀλλ' ἡμεῖς ἐνταῦθα δὲν δυνάμεθα νὰ διαλάβωμεν περὶ αὐτῶν. Τινὰ τούτων ἤδη καὶ ἐδημοσιεύθησαν ἀντιγραφέντα καὶ ἀπικονισθέντα, ἄλλα δὲ μέλλουσιν ἐν καιρῷ εὐθέτω νὰ τύχωσι τῆς προσηκούσης δημοσιεύσεως καὶ τότε θὰ ἐκτιμηθῶσι κατ' ἄξιαν.

Λωρεαὶ δὲ ἀρχαίων εἰς τὴν Ἐταιρίαν ἐγένοντο τὸ ἔτος τοῦτο μέτρια κατὰ τε τὸ ποσὸν καὶ τὸ ποιόν. Τὰ ὀνόματα τῶν δωρητῶν θὰ περιληφθῶσιν εἰς τὴν ἐκθεσιν ταύτην ὅταν τυπωθῆ. Ἀνεγράφοντο δὲ μετ' εὐγνωμοσύνης καὶ ἐν δηλώσεσιν, ἃς τὸ Γραφεῖον τῆς Ἐταιρίας κατεχώριζεν ἐκάστοτε εἰς τὰς ἐφημερίδας τῆς πρωτεύουσας. Ἐδέχθημεν δὲ τὸ ἔτος τοῦτο καὶ γύψινα ἐκμάγματα δύο ἀρχαίων καλῶν Ἑλληνικῶν ἀναγλύφων, πεμφθέντα ἡμῖν ἐκ τοῦ Μουσείου τοῦ ἐν Ὀλλάνδῃ Λουγδούνου, ὡς ἀντίδωρον

δι' ὃ εἶχομεν ἡμεῖς προλαβόντως πέμψει ἐκεῖσε ἔκμαγμα τῆς πρὸς τῷ Βαρβακείῳ εὐρεθείσης Ἀθηνᾶς.

Ἐνταῦθα δὲ περίπου εἶναι ὁ τόπος νὰ ἀποδώσωμεν τὸν προσήκοντα λόγον περὶ τῆς δευτέρας εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀποστολῆς ἀρχαίων Αἰγυπτιακῶν παρὰ τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ φιλογενεστάτου ἀνδρὸς Ἰωάννου Δημητρίου τοῦ ἐκ Λήμνου, περὶ ἧς ἀποστολῆς ἐλέγομεν πέρυσιν, ὅτι τὰ ἐπτὰ κιβώτια ἐξ ὧν συνέκειτο εἶχομεν τὰ παραλάβει τότε μετὰ παραγγελίας νὰ μὴ ἀνοιχθῶσι μέχρις οὗ ἤθελε σταλῆ ἡμῖν ὁ κατάλογος τῶν ἐν αὐτοῖς περιεχομένων. Λέγομεν λοιπὸν νῦν, ὅτι ἀφοῦ ἐν τούτῳ τῷ ἔτει ἐλάβομεν ἐπιστολὴν παρὰ τοῦ δωρητοῦ ἐξουσιοδοτοῦντος ἡμᾶς νὰ τὰ ἀνοίξωμεν καὶ ἄνευ καταλόγου, ἠνοιχθήσαν ταῦτα παρὰ τῆς αὐτῆς ἐπιτροπῆς ἣτις εἶχε πρὸ διετίας συσταθῆ διὰ τὰ τῆς προτέρας ἀποστολῆς, καὶ ἐγένετο ἐπὶ τούτῳ πρωτόκολλον ἀφοῦ ἐξήχθησαν πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς ἀρχαῖα καὶ ἀριθμηθέντα κατωνομάσθησαν προχείρως. Ἐφάνησαν δὲ ὄντα πολυτιμότερα καὶ κατὰ ὕλην καὶ κατὰ τέχνην πράγματα, ὅποια ἐν ὀλίγοις τῆς Εὐρώπης Μουσεῖοις εὐρίσκονται. Συνετάχθη μετὰ ταῦτα παρὰ τοῦ ἐπιμελητοῦ τοῦ Μουσείου τῆς Ἑταιρίας Ἀθανασίου Σ. Κουμανούδη καὶ λεπτομερῆς αὐτῶν κατάλογος, οὗ ἀντίγραφον ἐστάλη ἀρτίως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας, σταλήσεται δὲ ὡς εἰκὸς καὶ πρὸς τὸν δωρητήν. Τὰ δὲ ἀρχαῖα μέλλουσι νῦν προσεχέστατα νὰ ἐκτεθῶσιν ἐν τῇ οἰκείᾳ αἰθούσῃ, τῇ τοῦ Ἰωάννου Δημητρίου ἐπικληθείσῃ.

Ὅτι δὲ ἐν τῷ Μετσοβείῳ Πολυτεχνείῳ ἤδη ἀπὸ τῆς 15 Φεβρουαρίου 1883 ἠνοιχθῆ εἰς τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ κοινοῦ καὶ τρίτη αἴθουσα, ἡ περιλαβοῦσα τὰ ἐκ κεράμου ἀγγεῖα καὶ τὰ ἐκ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου κοσμήματα, ἀπὸ δὲ τῆς 7 Νοεμβρίου καὶ τετάρτη, ἡ περιλαβοῦσα τὰ ἐξ ὀπτῆς γῆς καὶ χαλκοῦ καὶ μολύβδου καὶ σιδήρου εἰδῶλια καὶ ἄλλα παντοῖα σκεύη, τοῦτο γινώσκουσιν ἤδη οἱ τὴν πρωτεύουσαν κατοικοῦντες, τὸ ἀναφέρομεν δὲ καὶ ἐνταῦθα ὡς ἔργον τοῦ ἔτους σπουδαῖον. Ἡ κατάταξις καὶ τούτων τῶν πλουσίων συλλογῶν ἐν θήκαις εὐπρεπέσιν, ὁμοίαις ταῖς τῶν ἄλλων δύο αἰθουσῶν, ἐγένετο παρὰ τοῦ αὐτοῦ ἐπιμελητοῦ τοῦ Μουσείου. Προσελήφθη δὲ καὶ τρίτος φύλαξ καὶ τέταρτος, διὰ τὴν μεγάλως αὐξηθεῖσαν ὑπηρεσίαν φανέντες ἀναγκαῖοι. Ὅθεν

ἐδαπανήθη κατὰ τὸ ἔτος εἰς τὰ διάφορα Μουσειακὰ ἔργα καὶ τὸ προσωπικὸν ἱκανῶς μέγα ποσόν, ἤτοι 17,774.67. Ἄς γνωρίζωσι δὲ οἱ ἑταῖροι, ὅτι δὲν ἀπεπερατώθη εἰσέτι ἡ ὅλη Μουσειακὴ ἐργασία, διότι εἰς ἕν μὲν τῶν παρακειμένων ταῖς μεγάλαις αἰθούσαις δωματίων μέλλουσιν ἔτι νὰ ἐκτεθῶσιν ἐν ταῖς παρεσκευασμέναις ἤδη θήκαις τὰ ὑάλινα καὶ τὰ ὀστεῖνα ἀρχαῖα, καθὼς καὶ ἀλλοῖα τινα ἐκ παντοίας ὕλης, εἰς ἕν δὲ ἄλλο δωμάτιον, παρακειμενον τῇ τοῦ Ἴω. Δημητρίου αἰθούσῃ, μέλλουσι νὰ ἐκτεθῶσιν ὅσα Αἰγυπτιακὰ ἀρχαῖα ἡ Ἐταιρία ἡμῶν εἶχε συναγάγῃ πρὸ τῆς μεγάλης εἰς τὸ ἔθνος δωρεᾶς τοῦ Ἰωάννου Δημητρίου, ἄξια ὄντα καὶ αὐτὰ θέας.

Ὁ αὐτὸς ἐπιμελητὴς κατέγραφεν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καθ' ὅλον τὸ ἔτος καὶ εἰς τὸν ἐν ἰδίῳ βιβλίῳ χειρόγραφον κρατούμενον κατάλογον τὰ εἰσρέοντα πάντοθεν ἀρχαῖα τῆς Ἐταιρίας (1). Ἐφθάσαμεν δ' ἐν αὐτῷ τὸν γενικὸν ἀριθμὸν 13,764 (2). Πέρυ-

(1) Τὰ ἀρχαῖα τῆς Ἐταιρίας, ἃ καταγράφονται εἰς τὸν κατάλογον τοῦτον, εἶναι ἀποτεθειμένα ἐν διαφόροις τόποις, τὰ μὲν πλεῖστα ἐν τοῖς ὑπογείοις τοῦ Βαρδακείου καὶ ἐν τῷ Μετσοβείῳ πολυτεχνείῳ (πλὴν τῶν ἐν αὐτῷ Αἰγυπτιακῶν, Μυκηναίων, Ναυπλιακῶν, Σπαταίων καὶ Ἀχαρνικῶν, ἃ εἰς ἰδίους καταλόγους καταγράφονται) καὶ ἐν τῷ Ἐθνικῷ Μουσείῳ, ὅχι ὅλγα δὲ ἐν ταῖς περιοχαῖς τοῦ λεγομένου Βουλευτηρίου, τῆς Ἀττάλου στοᾶς, τῶν Γιγάντων, τοῦ Κατηφόρη, ἔτι ἐν τοῖς ὑπαίθροις τοῦ Ἐθνικοῦ Μουσείου, τῆς ἔξω τοῦ Διπύλου νεκροπόλεως, τοῦ Διονυσιακοῦ Θεάτρου, τοῦ Ἀσκληπείου, τέλος ἐν αὐτῇ τῇ Ἀκροπόλει παρὰ τῷ τῶν ἀπομάχων φυλακείῳ καὶ ἐν ἰδιαιτέρῳ ἐκεῖ πλησίον οἰκίῳ, διασκευασθέντι εἰς προσωρινὸν μουσεῖον.

(2) Σύγκριται ὁ ἀριθμὸς οὗτος ἐκ τῶν ἐξῆς καθ' ἕλην εἰδικῶν ἀριθμῶν : Λιθίνων 3911, χαλκῶν 1015 (ἐξ ὧν 103 σταθμά), σιδηρῶν 48, μολυβδίνων 2140, (ἐξ ὧν 1178 σύμβολα καὶ 387 σταθμά), ἀργυρῶν 61, χρυσῶν 230, ὀστεῖνων 96, υαλί-νων 247, διαφόρων ὑλῶν 296, πηλίνων ἀγγείων 2866, πηλ. μορφῶν 1490, πηλ. μητρῶν ἢ τύπων 146, πηλ. λόγων 546, πηλ. σκευῶν 275, πηλ. θραυσμάτων 263, πηλ. πυραμιδοειδῶν καὶ κωνοειδῶν 102, πηλ. ἀρτοειδῶν καὶ φακοειδῶν 28, πηλ. λαθῶν ἀμφορέων ἐνεπιγράφων 4. Ἰστέον δὲ ὅτι αἱ λαθαῖ ἀμφορέων αἱ ἐνεπιγράφοι (ἐκ Ρόδου, Θάσου, Πάρου, Κνίδου, Κολοφῶνος καὶ ἄλλων τόπων) συμ-ποσοῦνται νῦν ὑπὲρ τὰς 10 χιλιάδας, κατατεθειμένας οὕσας ἐν τοῖς ὑπογείοις τοῦ Βαρδακείου, ἐξ ὧν μέγα μέρος ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ A. Dumont ἐν τῷ βιβλίῳ *Inscriptions céramiques de Grèce*, Paris, 1871.

Νομίματα δὲ ὑπάρχουσι τὰ ἐξῆς :

σιν ὁ ἀριθμὸς ἦτο 13,273. Ἐξεστι δὲ νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι καὶ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ κοινοῦ θέλει ἐκδοθῆ οὐκ εἰς μακρὰν ἐπιμελεία τοῦ μέλλοντος Συμβουλίου κατάλογος πάντων τῶν ἐν ταῖς αἰθούσαις τοῦ Μετσοβείου ἀρχαίων, οὐ ἢ προπαρασκευαστικὴ ἐργασία ἐγένετο.

Ἦνοιγετο δὲ τὸ Μουσεῖον διὰ τε τοὺς ἐταίρους καὶ δι' ἅπαν τὸ κοινὸν τῆς πρωτευούσης καθ' ἐκάστην πλὴν τῆς Κυριακῆς καὶ

Χρυσᾶ.

Ἑλληνικόν (ἐξ ἠλέκτρου)	1
Ῥωμαϊκά (ὧν τὸ ἐν νομισματοσημον).	3
Βυζαντινά	249
Βενετικά	5
Κουφικὸν καὶ Περσικὸν καὶ Ἰνδικά (μέσων καὶ νεωτέρων χρόνων)	15
	<hr/> 273

Ἀργυρᾶ.

Ἑλληνικά	571
Ῥωμαϊκά (ἐν οἷς καὶ ἐκ κράματος billon)	244
Περσικῶν βασιλέων	167
Βυζαντινῶν καὶ ἄλλα διαφόρων χωρῶν (μέσων καὶ νεωτέρων χρόνων)	178
	<hr/> 4160

Ἐκ κράματος potin.

Numi Alexandrini	509
----------------------------	-----

Κίβδηλα νεώτερα.

Ἀργυρᾶ	12
Χαλκᾶ	12

Ἄλλα δὲ χαλκᾶ ἔτι ὑπάρχουσι διαφόρων ἐθνῶν καὶ ἐποχῶν, ἀκατάτακτα ὑπὲρ τὰς 20 χιλιάδας, ὧν τὰ πλεῖστα ἐντελῶς ἄχρηστα ὡς ἐφθαρμένα.

Ἔτι σημειοῦμεν ὅτι τῶν πηλίνων τῆς Ἑταιρίας ἀγγεῖων ὑπάρχει Γαλλιστὶ ἐκδομένους κατάλογος ὑπὸ M. Collignon, τυπωθεὶς ἐν Παρισίοις τῷ 1878, τῶν δὲ πηλίνων μορφῶν ὡσαύτως Γαλλιστὶ ὑπὸ J. Marthe, ἐν Παρισίοις 1880. Ἐν δὲ τῷ βιβλίῳ τοῦ L. von Sybel τῷ ἐπιγραφομένῳ Katalog der Sculpturen zu Athen, Marburg, 1881, εἶδομεν, ὅτι καὶ τὰ τῆς Ἑταιρίας λίθινα γλυπτὰ, ὅσα ἕως τότε εἶχεν, περιεγράψασαν σχεδὸν πάντα. Ἀναφέρομεν καὶ τὸν ἐξῆς ἐπίτομον κατάλογον τῶν Ἀθήνησι Μουσείων Die Museen Athens von Dr. Arth. Milchhöfer. Athen, Karl Wilberg, 1881.

τῶν μεγάλων ἑορτῶν τὸ δὲ ἐκ τῶν εἰσιτηρίων εἰσπραχθὲν ἐφέτος ποσὸν ἀνέβη εἰς δρ. 2026. Πέρυσιν εἶχον εἰσπραχθῆ 1639. Ἄλλαι δὲ 93 δραχμαὶ εἰσεπράχθησαν ἐκ πωλήσεως καταλόγου τῶν Μυκηναίων ἀρχαίων, τοῦ ὑπὸ τοῦ Δρος Ἐρ. Σιλίεμανν συνταχθέντος, ὡς γνωρίζετε ἐκ τῆς περυσινῆς ἡμῶν ἐκθέσεως.

Ἡ βιβλιοθήκη τῆς Ἐταιρίας ηὐξήθη ἱκανῶς καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐξ ἀγορῶν καὶ ἐκ δωρεῶν. Πρὸ πάντων Μουσειογραφικὰ βιβλία ἐκρίθη σκόπιμον ν' ἀγοράζωνται, ὧν ἔχουσι μὲν μεγάλην χρείαν οἱ ἀρχαιολογοῦντες, δὲν δύνανται δὲ εὐκόλως ἐξ ἰδίων νὰ τὰ προμηθεύωνται ὡς βαρύτιμα. Ἐδαπανήθη διὰ 58 τόμους καὶ φυλλάδια ποσὸν δραχμῶν 2676.30, ἐν οἷς καὶ τὰ δετικά. Τὰ δὲ δωρηθέντα τῇ Ἐταιρίᾳ καθ' ὅλον τὸ ἔτος βιβλία καὶ φυλλάδια εἶναι 48. Προέχουσι δὲ ἐν τούτοις τὰ ὑπὸ Ἐταιριῶν καὶ Κυβερνήσεων ξένων πεμφθέντα. Πίναξ αὐτῶν ὡς καὶ τῶν ἀγορασθέντων θελεῖ προσαρτηθῆ ταύτῃ τῇ ἐκθέσει ὅταν τυπωθῆ. Ἔστω δὲ γνωστὸν εἰς τοὺς ἑταίρους, ὅτι πάντων τῶν βιβλίων τῆς Ἐταιρίας ὑπάρχει κατάλογος ἐν δελτίοις.

Καὶ ταῦτα μὲν οὕτω. Ποία δὲ ὑπῆρξε κατὰ τὸ ἔτος ἡ ἐνέργεια τοῦ Συμβουλίου ὑπὲρ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τοῦ κράτους πολλῶν καὶ τιμιωτάτων ἀρχαιοτήτων; Ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν, κύριοι, τὰ ἐκάστοτε συμβούλια τῆς Ἐταιρίας μεριμνῶσι μὲν καὶ θέλουσι νὰ πράττωσιν ὅ τι συντελεστικὸν πρὸς τὴν αὐτῶν συντήρησιν, ἀφοῦ εἰς τὰς ἐγγυρίους δημοτικὰς καὶ τὰς ἄλλας διοικητικὰς ἀρχὰς δὲν ἔγινεν ἀκόμη συνήθης ἡ περὶ τούτου πρόνοια ἢ ἐκ τοῦ ἀρχαιολογικοῦ νόμου αὐταῖς ἐπιτασσομένη, δυσκολεύονται δὲ πολὺ διὰ τὴν σπάνιν τοῦ καταλλήλου προσωπικοῦ, εἰς ὃ νὰ ἐμπιστευῶνται ἀρχαιολογικὰς ἐπιμελείας. Καὶ εὐχαριστεῖ μὲν νῦν τὸ Συμβούλιον τῇ Κυβερνήσει διὰ τὸ ὅτι εἰσακούσασα τὰς παραστάσεις αὐτοῦ διώρισε πρὸ μηνῶν τινῶν δύο ἔτι ἐφόρους ἀρχαιοτήτων τοὺς διδάκτορας Δημ. Φίλιον καὶ Χρ. Τσουνταν, τὸν μὲν διὰ τὴν Θεσσαλίαν, τὸν δὲ διὰ τὴν Ἄρταν καὶ Αἰτωλίαν καὶ Ἀκαρνανίαν· ἀλλὰ παρατηρεῖ, ὅτι καὶ τούτων προστεθέντων πρὸς τοῖς τρισὶ προϋπάρχουσιν, αἱ χρεῖαι τῆς ἀρχαιολογίας δὲν πληροῦνται καὶ ἡ σπάνις τοῦ προσωπικοῦ διατελεῖ ἔτι οὕσα ἐπαισθητοτάτη. Δι' ὃ καὶ τὸν παρελθόντα Ὀκτώβριον ἀπετάθη πά-

λιν τὸ Συμβούλιον πρὸς τὴν σεβ. Κυβέρνησιν, παρακαλοῦν αὐτὴν νὰ μεριμνήσῃ περὶ μορφώσεως πλειόνων ἀρχαιολόγων ἐξ ἐπαγγέλματος, ἐπὶ τούτῳ δὲ ἐπρότεινε τὸ Συμβούλιον νὰ ἐγγράψῃ τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας ἐν τῷ ἐφετεινῷ τοῦ κράτους προϋπολογισμῷ ποσὸν ἐπαρκές πρὸς ἀποστολὴν δύο τοῦλάχιστον ἔτι εἰ μὴ τριῶν ὑποτρόφων ἀρχαιολογίας εἰς τὴν Γερμανίαν ἐπὶ ὄρω τοῦ νὰ ὑπηρετήσωσι τῷ κράτει ἐπανερχόμενοι, νὰ προκηρυχθῇ δὲ ἐγκαίρως διαγωνισμὸς ἐπὶ τούτῳ, καθὼς καὶ ἄλλοτε, διεξαχθσόμενος ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ. Ἐστήριξε δὲ τὸ Συμβούλιον τὴν αἴτησιν καὶ πρότασίν του μάλιστα εἰς τὸ ὁμολογούμενον τοδε, ὅτι οἱ ὄντες νῦν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως διωρισμένοι πέντε ἔφοροι ἀπασχολοῦνται σχεδὸν διηνεκῶς εἰς ἐπιτήρησιν ἀνασκαφῶν ἐν ὄρισμένοις τισὶ τόποις γινομένων παρ' ἀλλοδαπῶν τε καὶ ἐγχωρίων, δι' ὃ καὶ οἱ δύο οἱ νεοδιορισθέντες δὲν ἠδυνήθησαν ἀκόμη νὰ πατήσωσι τοὺς τόπους ἐφ' οὓς ἐτάχθησαν. Μάλιστα δὲ αἱ ἀνασκαφαὶ αἱ χρήμασι τῆς ἡμετέρας Ἐταιρίας γινόμεναι δὲν συμφέρει κατ' οὐδένα λόγον νὰ ἀναβάλλωνται ἢ ὄλως κωλύωνται δι' ἔλλειψιν τοῦ ἐπιστατήσοντος καταλλήλου προσώπου, ὁποῖοι εἶναι οἱ ἔφοροι. Ἄλλ' οὕτως τὸ λοιπὸν τῆς Ἑλληνικῆς χώρας μένει ὄλως ἀνεφόρευτον, τὰ δ' ἐκ τούτου κακὰ μέγαρα. Τοιαῦτα δὲ ὑποβαλὼν τὸ Συμβούλιον εἰς τὴν σύνεσιν καὶ τὴν φιλοπατρίαν τῆς Κυβερνήσεως ἐλπίζει ὅτι θέλει εἰσακουσθῆ. Νῦν δὲ ἐπανερχόμενοι ἐπὶ τὸ προκειμένον, τὴν ὑπὲρ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀρχαιοτήτων μέριμναν τοῦ Συμβουλίου, λέγομεν ὅτι ἐγένετο τὸ δυνατὸν καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐν τισὶ τόποις.

Ἐν Λαρίσῃ τῆς Θεσσαλίας ὑκοδομήθη ἐπιμελεῖα τοῦ ζηλωτοῦ τῶν ἀρχαίων νομάρχου Θ. Θεοχάρη ἡ οἰκοδομὴ ἢ σχεδιασθεῖσα ἵνα περιλάβῃ τὰ ἐκεῖ συναγόμενα ἀρχαῖα, ὡς προηγγείλαμεν πέρσι. Κατεβλήθη ὑπὸ τῆς Ἐταιρίας ἢ δι' αὐτὴν δαπάνη, συμποσομένη εἰς δρ. 2165.68. Διὰ τὴν εἰσαγωγὴν δὲ εἰς αὐτὴν τῶν συνηγμένων ἀρχαίων κατεβλήθησαν ἔτι δρ. 129.60.

Ἐν Βελεστίνῳ συνήχθησαν 12 ἐνεπίγραφα μάρμαρα. Τούτων τρία ἔχουσι ἀναθηματικὰς ἐπιγραφάς, τὰ λοιπὰ ἐπιτυμβίους.

Ὁ ἐν Λαμίᾳ γραμματεὺς νομαρχίας Ἰω. Κονδάκης, ὁ καὶ ἐκ προτέρων τοῦ Συμβουλίου λογοδοσιῶν γνωστὸς ἡμῖν διὰ τὸ αὐτοῦ

φιλάρχαιον, απέστειλεν εἰς τὸ Συμβούλιον ἐν μηνὶ Σεπτεμβρίῳ πληροφορίας περὶ ἐνὸς ἀρχαίου μακροῦ τείχους, παρατηρηθέντος παρὰ τὴν δημοσίαν ὁδὸν τὴν πρὸς δυσμὰς τῆς Στυλίδος, πέμψας καὶ σχέδιον αὐτοῦ, γραφὲν φιλοτίμως παρὰ τοῦ ἐργοδηγοῦ Δημονίου Σταυριανοῦ. Τὸ Συμβούλιον, ὡς εἰκός, εὐχαρίστησεν αὐτοῖς.

Ἐν Τανάγρα τῆς Βοιωτίας εἰσῆχθησαν εἰς τὴν ἐκεῖ πρὸ ἐτῶν σχηματισθεῖσαν συλλογὴν, ἐπιμελεῖα τοῦ φύλακος Ἀλέκου Βασιλείου ἑνδεκα ἐπιτύμβιοι στήλαι ἐνεπίγραφοι.

Ἐκ Θηβῶν ἐκομίσθησαν ἐνταῦθα διὰ τοῦ γνωστοῦ ὑμῖν ἐκ προτέρων λογοδοσιῶν Ἐπαμ. Κορομάντζου τρεῖς κεφαλαὶ μάρμαρινοι ἀγορασθεῖσαι παρ' ἰδιωτῶν, ἡ μία ἀνδρός, αἱ δύο γυναικῶν.

Πρὸς τούτοις ἀναφέρομεν, ὅτι ἐπλήρωνεν ἡ Ἐταιρία καθ' ὅλον τὸ ἔτος μισθοὺς ἀρχαιοφυλάκων ἐν Χαιρωνείᾳ, Θεσπιαῖς, Τανάγρα, Μυκῆναις, Νεμέᾳ καὶ Ναυπλίᾳ, ἔτι δὲ καὶ ὁδοπορικὰ καὶ ἐπιδόματα μισθῶν εἰς τοὺς ἐφόρους τοὺς ἐκπεμφθέντας εἰς διαφόρους ἀρχαιολογικὰς ὑπηρεσίας. Εἰς ταῦτα λοιπὸν καὶ εἰς ἄλλα τινὰ ἰδαπανήθησαν ὑπὲρ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀρχαιοτήτων ὑπὸ τῆς Ἐταιρίας καθ' ὅλον τὸ ἔτος δραχμαὶ 9,338, ἐν ᾧ ποσῷ συμπεριλαμβάνεται καὶ τὸ διὰ τὴν ἐν Λαρίσῃ οἰκοδομὴν δοθέν.

Τὰ ἐξῆς ῥηθησόμενα ἀναφέρονται εἰς τὰς σχέσεις, ἃς ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων ἔχει ἡ Ἐταιρία πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, καὶ εἰς βουλευμάτα τοῦ Συμβουλίου καὶ προτάσεις καὶ εὐχάς.

Ἐξηκολούθησε τὸ Συμβούλιον δι' ὅλου τοῦ ἔτους προκαταβάλλον ἀτόκως χρήματα τῆς Ἐταιρίας ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου δι' ἄλλας τε δαπάνας ἀρχαιολογικὰς, ὡς ἐκάστοτε παρίστατό τις χρεῖα ἐν τῷ Ὑπουργεῖῳ Παιδείας μὴ προβλεφθεῖσα ἐν τῷ τοῦ Κράτους προϋπολογισμῷ, καὶ πρὸ πάντων δι' ἐξαγορὰν ἰδιωτικῶν οἰκιῶν καὶ γηπέδων ἀρχαιολογικῆς σημασίας, μάλιστα ἐν Ἐλευσίνι χάριν τῶν ἀνασκαφῶν.

Ἐν τῇ περυσινῇ τοῦ Συμβουλίου λογοδοσίᾳ ἠγγέλθη εἰς τοὺς ἐταίρους, ὅτι ἐν τῷ Ὑπουργεῖῳ τῶν Ἐσωτερικῶν εἶχε σχεδιασθῆ τότε διαρρύθμισις τις τῶν περὶ τὸ Ὀλυμπιεῖον ὁδῶν, αἵτινες κακῶς εἶχον ὑπὸ τὴν ἀρχαιολογικὴν ἐποψίν. Κατὰ τὴν διαρρύθμισιν

ἐκείνην ἔμελλαν ὁδοὶ τινες νὰ χαραχθῶσιν ἄλλως καὶ ἰδίως αἰ κατὰ τὴν δεξιᾶν ὄχθην τοῦ Ἰλισσοῦ, ἐνθα ἡ θέσις τοῦ παλαιοῦ Πυθίου, ἔμελλε δὲ καὶ ἡ τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου γραμμὴ νὰ ἀρθῇ, ἡ διασχίζουσα πᾶν ἀτόπως τὸ ἐμβαδὸν τοῦ Ὀλυμπείου. Ἠλπίζετο δὲ τότε ταχεῖα ἡ ἐκτέλεσις τῆς σχεδιασθείσης διαρρύθμισεως, καθ' ὅσον μάλιστα ἐπεζητεῖτο ὄχι μόνον παρὰ τῆς ἡμετέρας Ἐταιρίας, ἀλλὰ καὶ παρὰ τῆς ἐπὶ τοῦ Ζαππείου μεγάρου ἐπιτροπῆς. Ἀλλὰ ἰδοὺ καὶ μετὰ ὀλόκληρον παρελθὸν ἔτος περιμένομεν νὰ ἴδωμεν αὐτὴν. Ἐν τούτοις δὲν ἀπελπίζομεθα, ἐπειδὴ πρὸ μηνῶν τινῶν ἡμιεπισήμως ἐρρέθη ἡμῖν, ὅτι καὶ γενναϊότεραι καὶ σκοπιμώτεραι περὶ τοὺς τόπους ἐκείνους μεταβολαὶ σχεδιάζονται ὑπὸ τῆς ἐπὶ τῶν δημοσίων ἔργων ἀρχῆς, ἐπεδείχθησαν μάλιστα ἡμῖν καὶ τὰ παρασκευαζόμενα σχεδιάσματα.

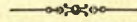
Ῥητέον δὲ καὶ τὸ ἐξῆς· Ἦδη πρὸ δύο καὶ ἡμίσεος σχεδὸν ἐτῶν ἐν μηνὶ Ὀκτωβρίῳ τοῦ 1881 εἶχε τὸ Συμβούλιον παρακαλέσει ἐγγράφως τὴν Κυβέρνησιν νὰ μεταστήσῃ εἰς ἄλλον τόπον τοὺς Ἀναφιώτας, τοὺς κτίσαντας οἰκίας κατὰ τὰς βορειοανατολικὰς ὑπωρείας τῆς Ἀκροπόλεως ἐπὶ ἐθνικῶν γηπέδων, διότι ἐσχόπει ἡ Ἐταιρία νὰ ἀνασκάψῃ τὰ μέρη ἐκείνα, ἀφοῦ ἤθελε περατωθῇ ἡ τῆς Ἀκροπόλεως ἀνακάθαρσις καὶ ἐπεθύμει νὰ ἔχῃ αὐτὰ ἐλεύθερα. Εἶχε δὲ κάμει τὸ Συμβούλιον τὴν αἴτησιν ταύτην τόσῳ μᾶλλον, ὅσῳ καὶ ἐλέγετο ἡμιεπισήμως ὅτι συνεχωρήθη ποτὲ τοῖς Ἀναφιώταις ὑπὸ τῆς ἀρχῆς τὸ οἰκοδομῆσαι ἐκεῖ μόνον ἐπὶ ὄρφ τοῦ νὰ ἐξοικισθῶσιν εὐθὺς ἅμα ἤθελον ἐπιχειρηθῇ ἀνασκαφαὶ ἀρχαιολογικαί. Ἐπανελάβε λοιπὸν τὸ Συμβούλιον τὴν αἴτησιν ἐκείνην καὶ πρὸ ἐνὸς μηνὸς, ἀφοῦ συνέβη αὐτόθι ἡ πτώσις τμήματος μεγάλου τῶν πετρῶν τῆς Ἀκροπόλεως, ἐξ οὗ καὶ οἰκίσκοι ἐπλακώθησαν καὶ ἄνθρωποι ἐφονεύθησαν, καὶ νῦν περιμένει νὰ ἴδῃ τὴν ὀριστικὴν κατάργησιν τῆς συνοικίας ἐκείνης, χάριν τῆς τε ὑγείας καὶ ἀσφαλείας τῶν ὄχι εὐτυχῶν ἐκείνων κατοίκων καὶ χάριν τῶν συμφερόντων τῆς ἀρχαιολογίας.

Μίαν ἄλλην αἴτησιν ἀπηυθύναμεν οὐ πρὸ πολλοῦ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ὑπὲρ τῶν ὑπ' αὐτῆς διοριζομένων ἐφόρων ἀρχαιοτήτων, ὧν ὁ μισθὸς διόλου δὲν εἶναι ἀνάλογος τῶν σπουδαίων καὶ λίαν ἐπιπόνων ὑπηρεσιῶν ἃς παρέχουσιν εἰς τὸ κράτος. Ἠτήσαμεν, μέ-

χρῖς οὐ γενναιοτέρᾳ ληφθῆ φροντίς περὶ τοῦ μισθοῦ αὐτῶν, νὰ νομοθετηθῆ καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἢ ἐπὶ τῶν καθηγητῶν τῶν γυμνασίων, οἷς ἐξομοιοῦνται κατὰ τὸν βαθμόν, ἰσχύουσα διάταξις, καθ' ἣν αὐξάνεται ὁ μισθὸς τῶν συμπληρούντων πενταετίαν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ.

Ἄλλο δὲν μένει νὰ εἴπωμεν σήμερον λογοδοτοῦντες, εἰμὴ ὅτι ἡ πέρυσιν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου δοθεῖσα ὑπόσχεσις περὶ ταχείας ἐκδόσεως Ἐφημερίδος ἀρχαιολογικῆς ἐξ ὀνόματος τῆς Ἐταιρίας ἐγένετο πρᾶγμα ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Μαΐου, ὅτε ἐξεδόθη τὸ αὐτῆς τεῦχος, κατηκολούθησε δὲ καὶ β'ον καὶ γ'ον καὶ νῦν εἶναι ἐν τῷ τυποῦσθαι τὸ δ'ον, καὶ τόσα κατ' ἔτος ἕκαστον θέλουσιν ἐκδίδεσθαι. Ἐδαπανήθησαν μέχρι τοῦδε δρ. 9392, ἐν οἷς ὅμως καὶ τὰ δι' ἀγορὰν ὑλικῶ ἐπαρκέσοντος ἐπὶ πολὺ. Ἐλπίζομεν δὲ ὄρωντες τὴν προθυμίαν τῶν συνεργατῶν, ὅτι ἀπροσκόπτως θέλει χωρήσῃ τὸ ἔργον ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς ἐπιστήμης καὶ τιμῇ τῆς Ἑλλάδος.

Τοσαῦτα εἶχε κ' ἐφέτος νὰ ἐκθέσῃ τὸ Συμβούλιον, ἡ δὲ κρίσις παρὰ τοῖς ἐταίροις.

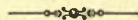

Μετὰ ταῦτα παρελθὼν ὁ ταμίης τῆς Ἐταιρίας Π. Ἐμ. Γιαννόπουλος ἀνέπτυξε προφορικῶς κατ' ἄρθρον τὰ τε ἔσοδα καὶ ἔξοδα, τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα ἐν τῷ ὑποβληθέντι εἰς τὴν Συνέλευσιν ἐντύπως Ἰσολογισμῶ, καὶ τὴν συνυποβληθεῖσαν κατάστασιν τῆς περιουσίας τῆς Ἐταιρίας μετὰ τῶν ἀπολογισμῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1858 μέχρι τοῦ 1883, ὅπως ἔπονται ἐνταῦθα.

χρισ οὐ γενναιοτέρα ληφθῆ φροντίς περὶ τοῦ μισθοῦ αὐτῶν, νὰ νομοθετηθῆ καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἢ ἐπὶ τῶν καθηγητῶν τῶν γυμνασίων, οἷς ἐξομοιοῦνται κατὰ τὸν βαθμόν, ἰσχύουσα διάταξις, καθ' ἣν αὐξάνεται ὁ μισθὸς τῶν συμπληρούντων πενταετίαν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ.

Ἄλλο δὲν μένει νὰ εἰπωμεν σήμερον λογοδοτοῦντες, εἰμὴ ὅτι ἡ πέρυσιν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου δοθεῖσα ὑπόσχεσις περὶ ταχείας ἐκδόσεως Ἐφημερίδος ἀρχαιολογικῆς ἐξ ὀνόματος τῆς Ἐταιρίας ἐγένετο πρᾶγμα ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Μαΐου, ὅτε ἐξεδόθη τὸ αὐτῆς τεῦχος, κατηκολούθησε δὲ καὶ β'ον καὶ γ'ον καὶ νῦν εἶναι ἐν τῷ τυποῦσθαι τὸ δ'ον, καὶ τόσα κατ' ἔτος ἕκαστον θέλουσιν ἐκδίδεσθαι. Ἐδαπανήθησαν μέχρι τοῦδε δρ. 9392, ἐν οἷς ὅμως καὶ τὰ δι' ἀγορὰν ὑλικῆς ἐπαρκέσοντος ἐπὶ πολὺ. Ἐλπίζομεν δὲ ὄρωντες τὴν προθυμίαν τῶν συνεργατῶν, ὅτι ἀπροσκόπτως θέλει χωρήσῃ τὸ ἔργον ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς ἐπιστήμης καὶ τιμῇ τῆς Ἑλλάδος.

Τοσαῦτα εἶχε κ' ἐφέτος νὰ ἐκθίσῃ τὸ Συμβούλιον, ἡ δὲ κρίσις παρὰ τοῖς ἐταίροις.

Μετὰ ταῦτα παρελθὼν ὁ ταμίας τῆς Ἐταιρίας Π. Ἐμ. Γιαννόπουλος ἀνέπτυξε προφορικῶς κατ' ἄρθρον τά τε ἔσοδα καὶ ἔξοδα, τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα ἐν τῷ ὑποβληθέντι εἰς τὴν Συνέλευσιν ἐντύπως Ἰσολογισμῶ, καὶ τὴν συνυποβληθεῖσαν κατάστασιν τῆς περιουσίας τῆς Ἐταιρίας μετὰ τῶν ἀπολογισμῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1858 μέχρι τοῦ 1883, ὅπως ἔπονται ἐνταῦθα.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ ΤΗΣ

ΕΣΟΔΑ					
ΚΥΡΙΑ ΕΣΟΔΑ					
ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ Τακτικά	Δρ.	6,008	03		
» "Εκτακτοι	»	1,000	—		
» Είδικαί	»	4,500	—		
				11,508	03
ΤΟΚΟΙ ΕΝ ΓΕΝΕΙ. Έκ χρεωγράφων και καταθέσεων	»	22,880	86		
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ. Μέρισμα 22 μετοχών δύο εξαμηνίων (α)	»	5,916	46		
				28,797	32
ΔΗΜ. ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ. Έξαργύρωσις κληρωθεισών όμολογιών	»			7,251	
ΜΟΥΣΕΙΑ. Έξ εισιτηρίων εις αυτά	»			2,026	
ΛΑΧΕΙΟΝ. Περίοδος Α΄	»	115	80		
» » Γ΄	»	108	96		
» » Γ΄	»	270	—		
» » Ζ΄	»	83,113	81		
» » Η΄	»	10,219	10		
				93,827	67
ΔΙΑΦΟΡΑ (6)	»			1,353	
ΕΝΟΙΚΙΑ	»			2,513	86
				147,276	88
ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ					
ΒΙΟΜΗΧ. ΤΡΑΠΕΖΑ	»	121,600	—		
ΑΠΟΛΗΨΙΣ. Προκαταβ. λογαριασμού Δημοσίου	»	51,237	75		
» » » Εταιρίας	»	2,342	75		
ΥΠΟΛΟΙΠΟΝ 31 Δεκεμβρίου 1882.	»	350	80		
				175,531	30
(α) Ήτοι των 12 μετοχών της Έταιρίας και " 10 " εκ του κληροδοτήματος Ίβμα 22					
(6) Γ' περιτήρησις χρυσών νομισμάτων εκ τόκου χρεωγράφων κλπ. δρ. 1072.65 Πώλησις άρχαίων κειωτίων κλπ " 125.— Όμοιως φυλλαδίων παλ. Άρχαιολογικής Έφημερίδος και κα- τολόγων Μυ θναίων άρχαίων " 155.35 δρ. 1353.—					
Τό όλον έσόδων.		Δρ.		322,808	18

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΔΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1883.

Ε Ε Ο Δ Α

ΚΥΡΙΑ ΕΞΟΔΑ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ. Προσωπικόν Δρ	4,020	—		
» Γραφική ύλη, χάρτης, τυπωτικά, ταχυδρομικά κλπ. »	1,693	89		
» Βιβλιοθήκη, αγορά βιβλίων και δετικά. »	2,676	30	8,390	19
ΜΟΥΣΕΙΑ. Προσωπικόν κλπ. (α) »	3,120	60		
» Ἀρχαιοθήκαι, συλλογήσεις κλπ. »	14,624	07		
» Ἀγορά ἀρχαίων »	27,542	58	45,287	25
ΑΡΧΑΙΑ Ἐπισκευαί καὶ ἀναστηλώσεις μνημείων »			268	50
ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ. Ἀκροπόλεως »	2,711	03		
» Ἐλευσίνος »	19,263	30		
» Διοσίων. »	31	50		
» Ἐπιδαύρου »	3,979	55		
» Ἀμπελοκήπων »	239	—	26,224	38
ΕΠΑΡΧ. ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ. Προσωπικόν ἐφόρων καὶ φυλάκων ἐπαρχιακῶν μουσείων καὶ μνημείων »			9,338	06
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓ. ΕΦΗΜΕΡΙΣ. »			9,392	85
ΑΚΙΝΗΤΑ. Ἐπισκευαί »			671	15
ΔΙΑΦΟΡΑ. Ποσοστά κλπ. εἰσπράκτορος διὰ τὸ 1882 καὶ 1883 »			463	39
ΛΑΧΕΙΟΝ. Περίοδος Ζ΄. »	35,444	42		
» » Η΄. »	4,125	30	39,569	72
ΔΙΑ ΦΟΡΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ			139,605	49
ΒΙΟΜΗΧ. ΤΡΑΠΕΖΑ »	140,879	35		
ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΑΙ. Λογαριασμοὶ Δημοσίου »	36,509	57		
» » Ἐταιρίας. »	3,750	—		
ΥΠΟΔΟΧΟΝ ΤΑΜΕΙΟΥ Μεταφερόμενον εἰς τὴν διαχείρισιν τοῦ 1884. »	2,063	77	183,202	69
(α) Περιλαμβάνονται καὶ δρ. 455.60 διὰ στολὰς φυλάκων τῶν ἀθουσῶν τῶν Μουσείων.				
Τὸ ὅλον ἐξόδων. . Δρ.			322,808	18

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΗΣ

ΜΕΡΙΔΕΣ	Υπόλοιπα 31 Δεκεμ. 1882		Υπόλοιπα 31 Δεκεμ. 1882					
	Δραχ. Παλαιά		Δραχ. Νέα					
	Χρέωσις	Πίστωσις	Χρέωσις	Πίστωσις				
ΑΚΙΝΗΤΑ. Οικόπεδα εν Ἀθήναις καὶ οἰκία ἐν Κηφισῷ	26,981	—	24,090	18				
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ. 12 μετοχαὶ αὐτῆς	48,000	—	42,857	15				
» » Κατάθεσις ἑντοκος	10,061	—	8,983	04				
ΔΗΜ. ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ. Ὅμολογία διαφόρων ἐθνικῶν δανείων	304,526	23	271,898	42				
ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΑΙ. Λογαριασμῶ Δημοσίου . . .	60,992	76	54,457	82				
» » Ἑταιρίας	1,200	—	1,071	43				
ΒΙΟΜΗΧ. ΤΡΑΠΕΖΑ. Ἀνοικτὸς λογαριασμὸς . .		9,925	74	8,862	27			
ΤΑΜΕΙΟΝ. Υπόλοιπα τῆς 31 Δεκεμβρίου καὶ πιστοχρεώσεις τοῦ ἔτους	392	90	350	80				
	452,153	89	9,925	74	403,708	84	8,862	27
					8,862	27		
					394,846	57		

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Ἰανουαρίου 1884

Ὁ Ταμίης

Π. ΕΜ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ.

ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1883

Πράξεις κατά τὸ 1883		Υπόλοιπα 31 Δεκεμ. 1883			
Δραχ. Νίαι		Δραχ. Νίαι		ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	
Χρέωσις	Πίστωσις	Χρέωσις	Πίστωσις		
671 15		24,761 33	(α)	(α) ΑΚΙΝΗΤΑ	λογαρ. 1882 Δρ. 24,090.18
5,142 85		48,000 —	(β)	» 1883 »	24,761.33 πλ. Δρ. 671.15
		8,983 04		(β) ΕΘΝ. ΤΡΑΠ.	
				μετοχ. 12	» 1882 » 42,857.15
	7,251 —	264,647 42	(γ)	» 1883 »	48,000.— » » 5,142.85
36,509 57	51,237 75	39,729 64	(δ)	(γ) ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛ.	
3,750 —	2,342 75	2,478 68	(ε)	λογαρ. Έταρίας	» 1882 » 1,071.43
140,879 35	121,600 —	10,417 08	(ς)	» 1883 »	2,478.68 » » 1,407.25
322,457 38	320,744 41	2,063 77	(ζ)	(ς) ΒΙΟΜΗΧΑΝ.	
				ΤΡΑΠΕΖΑ	» 1882 » 8,862.27
				» 1883 »	10,417.08 » » 19,279.35
				(ζ) ΥΠΟΛΟΙΠΑ	
				ΤΑΜΕΙΟΥ	» 1882 » 350.80
				» 1883 »	2,063.77 » » 1,712.97
					Πλειότερα Δρ. 28,213.57
509,410 30	503,175 91			(γ) ΔΗΜΟΣ.	
394,846 57				ΧΡΕΩΓΡ. 1882 Δρ. 271,898.42	
904,256 87				» 1883 »	264,647.42 πλ. Δρ. 7,251.—
503,175 91				(δ) ΠΡΟΚΑΤ.	
				λογαρ. Δημ.σ. 1882 »	54,457.82
				» 1883 »	39,729.64 » » 14,728.18
					Όλιγώτερα Δρ. 21,979.18
401,080 96	ίσοζύγιον	401,080 96		Αύξησης της εταιρικής περιουσίας κατά τὸ 1883 Δρ. 6,234.39	
				ΠΑΡΑΘΕΣΙΣ	
				Λογαριασμός τῶ ἔτους 1882 Δρ. 394,846.57	
				» » 1883 » 401,080.96	
				Διαφορά ἐπὶ πλέον ἰσῆ τῆ ἀνωτέρω Δρ. 6,234.39	

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ. — ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ

Α'. ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	1858 - 82		1858 - 82		1883		Όλον	
	Δραχ. Παλαιά		Δραχ. Νέα		Δραχ. Νέα		Δραχ. Νέα	
ΚΥΡΙΑ ΕΣΟΔΑ								
ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ. Έτησια Δρ.	148,023	09	132,163	47	6,008	03	138,171	50
» Έκτακτοι »	60,451	67	53,974	71	1,000	—	54,974	71
» Ειδικά »	48,995	—	43,745	53	4,500	—	48,245	53
ΤΟΚΟΙ καὶ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ Έν γένει »	334,402	38	298,573	55	28,797	32	327,370	87
ΔΗΜΟΣΙΑ ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ. Έξαργύρωσ. κληρωθ. όμολογ. »	174,457	39	155,765	52	7,251	—	163,016	52
ΜΟΥΣΕΙΑ. Έξ εισιτηρίων »	6,622	84	5,913	25	2,026	—	7,939	25
ΑΚΙΝΗΤΑ. Πώλησις ακινήτων »	11,490	—	10,258	93	—	—	10,258	93
» Ένοίκια »	550	—	491	07	2,513	86	3,004	93
ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΑ »	5,500	—	4,910	72	—	—	4,910	72
ΔΙΑΦΟΡΑ »	2,191	49	1,956	69	1,197	65	3,154	34
ΑΡΧΑΙΟΛ. ΕΦΗΜΕΡΙΣ (παλαιά) καὶ κα- τάλογοι τών έν τοῖς Μουσειοῖς αρχαίων »	1,934	05	1,726	83	155	35	1,882	18
ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΧΡΗΜΑΤΩΝ »	1,926	50	1,720	09	—	—	1,720	09
ΛΑΧΕΙΟΝ »	610,089	83	544,723	05	93,827	67	638,550	72
	1,406,634	24	1,255,923	41	147,276	88	(α) 1,403,200	29
ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ								
ΔΑΝΕΙΑ »	72,500	—	64,732	14	—	—	64,732	14
ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΑΙ Έποληφθεισαι »	331,682	77	296,145	33	53,580	50	349,725	83
ΒΙΟΜ. ΤΡΑΠΕΖΑ. Άλληλόχρεως λο- γαριασμός »	498,418	95	445,016	92	121,600	—	(β) 566,616	92
ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΑΙ »	14,148	50	12,632	59	—	—	12,632	59
ΤΑΜΕΙΟΝ. Έπόλοιπα διαχειρίσεως μέχρι τοῦ 1858 »	2,367	95	2,114	24	—	—	2,114	24
	2,325,752	41	2,076,564	63	322,457	38	2,399,022	01

(α) Κύρια έσοδα Δρ. 1,403,200.29

(β) Διάφοροι λογαριασμοί. » 995,821.72

Δρ. 2,399,022.01

Έν Αθήναις, τήν 5 Ιανουαρίου 1884

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ ΑΥΤΗΣ ΑΠΟ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1858-1883.

Β'. ΠΛΗΡΩΜΑΙ	1858 - 82		1858 - 82		1883		"Ολορ	
	Δραχ. Παλαιαί		Δραχ. Νιαι		Δραχ. Νιαι		Δραχ. Νιαι	
ΚΥΡΙΑ ΕΞΟΔΑ								
ΓΡΑΦΕΙΟΝ. Προσωπικόν, τυπωτικά, έξοδα διάφορα και Βιβλιοθήκη Δρ.	59,674	02	53,280	38	8,390	19	61,670	57
ΜΟΥΣΕΙΑ. Ἀρχαιοθήκαι, φυλακεία, ἐπισκευαί και συγκολλη- σεις ἀρχαίων . . . »	99,120	08	88,500	07	17,744	67	106,244	74
ΑΓΟΡΑΙ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ »	141,956	26	126,746	66	27,542	58	154,289	24
ΑΡΧΑΙΑ. Ἀνασκαφαί ἐν γένει . . . »	365,198	48	326,070	07	26,224	38	352,294	45
» Ἐπισκευαί και ἀναστηλώ- σεις μνημείων »	24,322	27	21,716	31	268	50	21,984	81
ΕΠΑΡΧ. ΑΡΧΑΙΟΤ. Προσωπικ. ἐφό- ρων, φυλάκων ἐπαρχ. Μουσείων και μνημείων . . . »	58,221	01	51,983	04	9,338	06	61,321	10
» Περισυναγωγή και μετα- φορά ἀρχαίων »	3,702	53	3,305	83	—	—	3,305	83
ΤΟΚΟΙ Ἐν γένει »	7,257	72	6,480	11	—	—	6,480	11
ΑΚΙΝΗΤΑ »	22,981	—	20,518	75	—	—	20,518	75
ΔΙΑΦΟΡΑ. Ποσοστά εἰσπράκτορος, ἐκμαγεῖα ἀρχαίων κλπ. »	4,762	39	4,252	13	463	39	4,715	52
» Προτομαί προῶδ. Ἐταιρ. »	1,900	—	1,696	43	—	—	1,696	43
» Συνδρομαί εἰς ξένους πρὸς συντέλεσιν ἀνασκαφῶν. »	500	—	446	43	—	—	446	43
ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΑ »	2,112	52	1,886	18	—	—	1,886	18
ΔΗΜΟΣΙΑ ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ »	299,957	06	267,818	80	—	—	267,818	80
ΜΕΤΟΧΑΙ ΕΘΝ. ΤΡΑΠΕΖΗΣ »	12,397	65	11,069	33	—	—	11,069	33
ΔΑΧΕΙΟΝ »	245,945	23	219,593	96	39,569	72	259,163	68
ΑΚΙΝΗΤΑ. Ἐπισκευαί. »	—	—	—	—	671	15	671	15
ΑΡΧΑΙΟΔ. ΕΦΗΜΕΡΙΣ (Νέα) »	—	—	—	—	9,392	85	9,392	85
	1,350,008	22	1,205,364	48	139,605	49	(α) 1,344,969	97
ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ								
ΔΑΝΕΙΑ »	73,500	—	65,625	—	—	—	65,625	—
ΠΡΟΚΑΤΑΒ. ΑΠΟΛΗΤΕΑΙ »	400,918	88	357,963	26	40,259	57	398,222	83
ΒΙΟΜ. ΤΡΑΠΕΖΑ. Ἀλληλόχρεως λο- γαριασμός »	488,493	21	436,154	65	140,879	35	(β) 577,034	—
ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΑΙ »	12,139	20	10,838	57	—	—	10,838	57
ΔΑΘΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ. Κατὰ τὰς πρὸ τοῦ 1870 διαχειρίσεις »	300	—	267	87	—	—	267	87
ΤΑΜΕΙΟΝ. Ὑπόλοιπον »	—	—	—	—	2,063	77	2,063	77
	2,325,359	51	2,076,213	83	322,808	18	2,399,022	01

(α) Κύρια ἔσοδα Δρ. 1,344,969.97

(β) Διάφοροι λογαριασμοί. Δρ. 1,054,052.04

Δρ. 2,399,022.01

Ὁ Ταμίας

Π. ΕΜ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ.

Μετὰ δύο δ' ἑβδομάδας, τῇ 29 Ἰανουαρίου 1884, ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ὥρᾳ 10^ῃ π. μ. συνελθόντων αὐθις ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἑταίρων ὀγδοήκοντα πέντε, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Προέδρου ἕνεκα ἀσθενείας, ὁ ἀντιπρόεδρος Σπ. Φιντικλῆς προσεκάλεσε τὴν ἐξελεγκτικὴν ἐπιτροπὴν νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τοὺς ἑταίρους τὴν ἔκθεσίν της. Ὅθεν παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς αὐτῆς Π. Νικολόπουλος ἀνέγνω τὰ ἑξῆς·

*Πρὸς τὴν συνέλευσιν
τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας.*

Κύριοι!

Ἐπιτελοῦντες τὴν ἀνατεθείσαν ἡμῖν ἐντολὴν ἐν τῇ κατὰ τὴν 15 τοῦ λήγοντος μηνὸς συγκροτηθεῖσῃ συνέλευσει ὑμῶν μετέβημεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ταμίου τῆς ἑταιρίας κυρίου Παν. Γιαννοπούλου, ὅπως ἐπιθεωρήσωμεν καὶ ἐξελέγξωμεν τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας τῆς ἑταιρίας.

Ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ ἐλάβομεν ὑπ' ὄψει τὰ στελέχη τῶν ἐκδοθέντων καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1883 διπλοτύπων ὑπὸ τε τοῦ ταμίου καὶ τοῦ εἰσπράκτορος, τὰ στελέχη τῶν ἐκδοθέντων ὑπὸ τοῦ Προεδρείου χρηματικῶν ἐνταλμάτων, τὰ ἐξοφληθέντα ἐντάλματα μετὰ τῶν ἐν αὐτοῖς συνημμένων δικαιολογητικῶν ἐγγράφων καὶ τὸ Καθημερινὸν βιβλίον τοῦ ταμείου.

Παραβαλόντες πρὸς τὸ Καθημερινὸν βιβλίον τὰ ἐκδοθέντα διπλότυπα τοῦ ταμίου ἀπὸ τοῦ ἀριθ. 1 — 87 καὶ τοῦ εἰσπράκτορος ἀπὸ τοῦ ἀριθ. 1 — 210, πλὴν τῶν ὑπ' ἀριθ. 122 καὶ 129 ἀκυρωθέντων, τὰ στελέχη τῶν ἐνταλμάτων ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ 1 — 333, πλὴν τῶν ἀκυρωθέντων ὑπ' ἀριθ. 63 καὶ 75, καὶ τὰ ἐξοφληθέντα ἐντάλματα, ἐβεβαιώθημεν ὅτι ἐγένοντο ἐν πάσῃ ἀκριβείᾳ αἱ ἐγγραφαὶ τόσον τῶν ἐσόδων ὅσον καὶ τῶν ἐξόδων καὶ

ἐκείνων μὲν τὰ ὀλίκα ποσὰ ἀπαρτίζουσι Δρ. 322,808.18
 τούτων δέ, ἐν οἷς περιλαμβάνεται καὶ τὸ
 ὑπ' ἀριθ. 307 χρηματικὸν ἔνταλμα τῆς
 χρήσεως 1882 ἐκ δραχμῶν 223.23 » 320,744.41
 ὥστε ὑπολείπεται εἰς μετρητὰ ποσὸν δρ. 2,063.77

Διὰ τῶν χρημάτων τούτων ἐπληρώθησαν τὰ ὑπ' ἀριθ. 1, 2, 3,
 4, 5 καὶ 7 ἐντάλματα, ἐκδεδομένα ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου
 ἐ. ἕ. δι' ἀγορὰς ἀρχαίων καὶ ἀνασκαφὰς ἐν Ἐπιδαύρῳ.

Ἐπὶ τῶν τελευταίων διπλοτύπων τοῦ ταμίου καὶ τοῦ εἰς-
 πράκτορος, ἐπὶ τοῦ στελέχους τῶν ἐνταλμάτων καὶ ἐπὶ τοῦ Κα-
 θημερινοῦ βιβλίου ἐν τῇ σελίδι 222 ἐβεβαιώθη ἡ θεώρησις διὰ
 τῆς ὑπογραφῆς ἡμῶν.

Ἡ περιουσία τῆς ἐταιρίας κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1882
 συνίστατο ἐκ δρ. παλαιῶν 442,228.15 ἢ νέων δρ. 394,846.57

Κατὰ τὸ ἔτος 1883 ἐπῆλθον αἱ
 ἐξῆς μεταβολαί· καὶ εἰς πίστω-
 σιν μὲν αὐτῆς

α).	Ὅσα ἐδαπανήθησαν διὰ τὰ ἐν
Ἀθήναις οἰκόπεδα καὶ τὴν ἐν
Κηφισίᾳ οἰκίαν δρ. . . .	671.15
β).	Ὅσα ὑπελογίσθησαν δι' αὔξη-
σιν τῶν 10 μετοχῶν τῆς Ἐ-
θνικῆς Τραπεζῆς ἐκ τῆς με-
τατροπῆς τῶν παλαιῶν δραχ-
εἰς νέας. Δρ. . . .	5,142.85
γ).	Ὅσα ἐπληρώθησαν διὰ προκα-
ταβολὰς Λ/σμῶ Δημοσίου .	36,509.57
δ).	Ὅμοίως » τῆς ἐταιρ.	3,750.—
ε).	Ὅμοίως ἐπὶ τοῦ ἀνοικτοῦ Λ/-
σμοῦ μετὰ τῆς τραπέζης βιο-
μηχανικῆς πίστεως . . .	140,879.35
ς).	Ὅσα ὑπολείπονται μετρητὰ
εἰς τὸ ταμεῖον τῇ 31 Δεκεμ-
βρίου 1883	2,063.77
	Εἰς μεταφορὰν. . . Δρ.	583,863.26
		<u>189,016.69</u>

Ἐκ μεταφορᾶς. . . Δρ. 583,863.26

Εἰς χρέωσιν δὲ αὐτῆς τὰ ἐξῆς :

α).	Ὅσα εἰσεπράχθησαν ἐξ ἀντιτίμου κληρωθεισῶν ὁμολογιῶν Ἐθν. δανείων. Δρ.	7,251.—	
β).	Ὅσα εἰσεπράχθησαν δυνάμει ἐνταλμάτων τοῦ Ὑπουργείου τῆς δημοσίας Ἐκπαιδείσεως.	51,237.75	
γ).	Ὅσα εἰσεπράχθησαν δυνάμει ἐνταλμάτων τῆς ἐταιρίας .	2,342.75	
δ).	Ὅσα εἰσεπράχθησαν παρὰ τῆς βιομηχανικῆς τραπέζης ἐκ τοῦ μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς ἐταιρίας ἀνοικτοῦ Λ/σμοῦ	121,600.—	
ε).	Ὅσα ὑπῆρχον μετρητὰ κατὰ τὴν 31 Δεβρίου 1882 μετενεχθέντα εἰς τὴν διαχείρισιν τοῦ 1883.	350,80	182,782.30

401,080.96

Οὕτω ἡ περιουσία τῆς ἐταιρίας, αὐξηθεῖσα κατὰ δρ. 6,234.39 ὡς λεπτομερῶς ἐκτίθεται ἐν τῷ ἰσολογισμῷ τοῦ Ταμείου, συνίσταται κατὰ τὴν 31 Δεβρίου 1883 ἐκ δρ. . . . 401,080.96
καὶ ἀποτελεῖται :

α).	Ἐκ δύο οἰκοπέδων ἐν Ἀθήναις καὶ μιᾶς οἰκίας ἐν Κηφισίᾳ. Δρ.	24,761.33
β).	Ἐκ δώδεκα μετοχῶν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης κατατεθειμένων παρὰ τῇ βιομ. Τραπέζῃ.	48,000.—
γ).	Ἐκ καταθέσεως ἐντόκου παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ κατὰ τέσσαρα ὁμόλογα κατατεθειμένα ἐπίσης παρὰ τῇ βιομηχανικῇ Τραπέζῃ	8,983.04

81,744.37
Εἰς μεταφορὰν.

	Ἐκ μεταφορᾶς. . . .	81,744.37
δ).	Ἐκ τῶν παρὰ τῆ βιομηχανικῆ τραπέζῃ κατατεθειμένων ὁμο- λογιῶν τοῦ Δημοσίου. . . .	
138	τοῦ ἔθν. δαν. τῶν 6,000,000 δρ.	
434	» » » 25,000,000 » πρὸς 9 0/0	}
8	» » » » » 8 0/0	
251	» » » 4,000,000 » » 8 0/0	
135	» » » 60,000,000 » » 6 0/0	
91	» » » 10,000,000 » » 8 0/0	
		264,647.42
ε).	Ἐκ τῶν ὀφειλομένων προκα- ταβολῶν Λ/σμῶ Δημοσίου	39,729.64
ς).	Ἐκ τῶν ὀφειλομένων προκα- ταβολῶν Λ/σμῶ τῆς ἐταιρίας	2,478.68
ζ).	Ὅμοιως ἐκ τοῦ ἀνοικτοῦ λ/- σμοῦ μετὰ τῆς βιομηχανικῆς τραπέζης	10,417.08
η).	Ἐκ τῶν μετρητῶν	2,063.77
		<u>401,080.96</u>

Παρατηρητέον δ' ὅτι κατὰ τὸ βιβλίον τοῦ μεταξὺ βιομηχανικῆς τραπέζης καὶ ἀρχαιολογικῆς ἐταιρίας ἀνοικτοῦ λογαριασμοῦ, ὀφείλονται εἰς τὴν ἐταιρίαν κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου π. ἔ. δρ. 6,302.65, ἐνῶ κατὰ τὰ βιβλία τῆς ἐταιρίας, ὡς ἐξετέθη ἀνωτέρω, παρίστανται ὀφειλόμενα δραχμαὶ 10,417.08. Ἡ διαφορὰ τῶν δρ. 4,114.43 προέρχεται ἐκ τόκων παρελθόντων ἐτῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἀπόδοσις πρὸς τὴν βιομηχανικὴν τράπεζαν πρέπει νὰ βεβαιωθῇ δι' ἐκδόσεως τοῦ οἰκείου χρηματικοῦ ἐντάλματος.

Ἐκ τοῦ εἰδικοῦ Λ/σμοῦ τοῦ λαχείου τῆς Ζ'. περιόδου, ὃν ἐθεωρήσαμεν ἀναγκαῖον νὰ λάθωμεν ὑπ' ὄψει, ἐβεβαιώθημεν ὅτι, ἐπωλήθησαν γραμμάτια 28785 ἀνθ' ὧν ἔπρεπε νὰ εἰσπραχθῶσι δρ. 86,355

ἀλλ' ἐκ τούτων εἰσεπράχθησαν κατὰ τὸ 1882 δρ.	2,721.19
» » » 1883 »	83,113.81

Τὸ ὅλον εἰς μεταφορὰν. . . Δρ. 85,835.—

Ἐκ μεταφορᾶς. . . . 85,835.—
καὶ καθυστεροῦνται ὑπὸ διαφορῶν ἀνταποκριτῶν. 520.—
86,355.—

ἐπληρώθησαν δὲ κατὰ τὸ
ἔτος 1882 δρ. 3,564,05
1883 » 35,444,42 39,008.47

ὥστε προέκυψε καθαρὸν κέρδος ὑπὲρ τῆς ἐταιρίας
τὸ ποσὸν δρ. 47,346.53

Φρονοῦντες ὅτι ἐπιτελοῦμεν καθήκον ἡμῶν, λαμβάνομεν τὴν
τιμὴν νὰ προτείνωμεν ὑμῖν, Κύριοι, ὅπως ἐκφρασθῶσιν αἱ εὐχα-
ριστίαι τῆς συνελεύσεως καὶ εἰς τὸ Προεδρεῖον καὶ εἰς τὸ διοικη-
τικὸν συμβούλιον διὰ τοὺς ἀκαμάτους κόπους οὓς καταβάλλουσι
πρὸς ἀνακάλυψιν καὶ διάσωσιν τῶν κειμηλίων τῶν προγόνων
ἡμῶν, εἰς δὲ τὸν ταμίαν κύριον Γιαννόπουλον διὰ τὴν ἀκρίβειαν
μεθ' ἧς διαχειρίζεται τὴν περιουσίαν τῆς ἐταιρίας καὶ διὰ τοὺς
κόπους οὓς κατέβαλε πρὸς σύνταξιν καὶ δημοσίευσιν τῶν ἀπολο-
γισμῶν τῆς διαχειρίσεως τῶν παρελθόντων ἐτῶν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 29 Ἰανουαρίου 1884.

Ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπὴ
Π. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ
Ι. Ν. ΘΕΟΦΙΛΑΤΟΣ
Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΗΣ

Μετὰ ταῦτα οἱ ἑταῖροι ἐψήφισαν διὰ δύο ψηφηφοριῶν,
καθ' ἃ κελεύει ὁ ὀργανισμός, τὸ νέον συμβούλιον ὡς ἑξῆς·

Πρόεδρον τὸν Ἄλ. Ἀ. Κοντόσταυλον	διὰ ψήφων	82
Ἀντιπρόεδρον τὸν Σπυρ. Φιντεκλήν	«	76
Γραμματέα τὸν Στέφ. Α. Κουμανούδην	«	80
Ταμίαν τὸν Π. Ἐμ. Γιαννόπουλον	«	68
Συμβούλους δὲ τοὺς. Στέφ. Δραγούμην	«	70
Λύσ. Καφταντζόγλου	«	69
Δημ. Σεμιτέλον	«	65
Κυρ. Μυλωνᾶν	«	56
Γ. Ἀντωνιάδην	«	55
Ε. Καστόρχην	«	50
Γ. Νικολαΐδην	«	46

Ἄφοῦ δὲ ἀνεκήρυξεν ὁ ἀντιπρόεδρος τὸ ἀποτέλεσμα τῶν
δύο ψηφηφοριῶν, διελύθη ἡ Συνέλευσις περὶ μεσημβρίαν.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ
ΤΩΝ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ ΚΑΤΑΒΑΛΟΝΤΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΝ
ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

(*"Όσων όνομάτων είναι προτεθειμένος άστερίσχος, αυτόι πρός τήν έτησίαν συνδρομήν και καθυστερούσαν συνδρομήν κατέβαλον*).

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΘΝ. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ. Δρ.	1000.—	ΔΕΜΑΘΑΣ Ν. «	30.—
ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΔΗΜΟΣ. «	267.85	ΔΕΡΒΟΣ Γ. Ι. «	15.—
ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Ιω «	15.—	ΔΗΛΙΓΙΑΝΝΗΣ Θ. «	20.—
ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ Α. «	20.—	ΔΗΜΙΤΕΑΣ Μ. «	15.—
ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗΣ Α. «	15.—	ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΗΣ Χ. «	15.—
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Γ. «	20.—	ΔΡΑΓΟΥΜΗ ΕΛΙΖΑ ΣΤΕΦ. «	15.—
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ ΧΑΡ. «	20.—	ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ ΕΜ. «	15.—
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΝΙΚΟΛ. «	15.—	ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ ΣΤΕΦ. «	15.—
ΑΝΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤ. «	15.—			
ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ Α. Ι. «	15.—	ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ Π. «	15.—
ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ Γ. ΕΜ. «	15.—			
ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ ΣΠ. «	15.—	ΗΑΥΜΑΝΝ L. «	25.—
ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΙΑΚ. «	15.—	ΖΑΪΜΗΣ ΑΔ. Θ. «	30.—
ΑΡΕΤΑΙΟΣ Θ. «	15.—	ΖΑΧΑΡΙΟΥ Δ. Π. «	15.—
ΑΥΤΕΡΙΝΟΣ ΑΝ. «	15.—	ΖΟΛΩΤΑΣ Γ. «	20.—
		ΖΟΥΛΟΥΜΗΣ Δ. «	25.—
ΒΑΡΒΟΥΓΗΣ Φ. «	20.—			
ΒΑΡΕΛΙΔΗΣ ΑΝ. «	25.—	ΘΕΟΛΟΓΗΣ Π. «	50.—
ΒΑΡΟΥΧΑΣ ΑΔ. «	15.—	ΘΕΟΦΙΛΑΤΟΣ Ι. «	15.—
ΒΑΣΗΣ ΣΠ. «	15.—			
ΒΑΣΙΛΑΚΗΣ Ν. «	20.—	ΙΑΣΕΜΙΔΗΣ Π. «	15.—
ΒΕΖΑΝΟΣ Α. Η. «	15.—	ΙΑΤΡΙΔΗΣ ΕΥΘ. «	15.—
ΒΕΝΕΡ Ν. «	15.—	ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ ΣΤ. «	15.—
ΒΟΥΡΤΣΕΔΑΣ Ιω. «	15.—			
		ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ Π. «	15.—
ΓΑΛΑΝΗΣ ΕΜ. «	15.—	ΚΑΖΑΖΗΣ Ν. «	15.—
ΓΕΡΑΚΗΣ Γ. Α. «	15.—	ΚΑΔΑΠΘΑΚΗΣ Μ. «	15.—
ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ Π. Ε. «	15.—	ΚΑΔΔΙΓΑΣ Π. «	15.—
ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΠΟΥΛΟΣ Κ. «	15.—	ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ ΑΔ. «	20.—
ΓΡΗΓΟΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΧ. «	20.—	ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ Θ. «	25.—
		ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ ΗΔ. «	15.—
ΔΑΜΛΑΑΣ Ν «	15.—	ΚΑΡΑΠΑΝΟΣ Κ. «	25.—
ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ Δ. «	25.—	ΚΑΣΤΟΡΧΗΣ Ε. «	15.—

ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ ΑΔ. . . «	15.—	ΜΥΛΩΝΑΣ ΚΥΡ. . . . «	15.—
ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΣ ΑΘ. . . «	15.—	ΜΩΡΑΪΤΗΣ ΣΠ. . . . «	15.—
ΚΑΦΤΑΝΤΖΟΓΛΟΥΣ Δ. . . «	15.—		
ΚΟΕΗΛΕR ULR. . . «	25.—	ΝΕΓΡΕΠΟΝΤΗΣ ΜΕΝ. . . «	100.—
ΚΟΚΙΑΝΗΣ Δ. . . . «	15.—	ΝΕΓΡΕΠΟΝΤΗΣ ΠΑΔΑΤ. . . «	15.—
ΚΟΛΙΝΙΑΤΗΣ Γ. . . . «	15.—	ΝΕΓΡΗΣ Ν. «	15.—
ΚΟΛΙΑΤΕΟΣ ΣΩΚ. ΑΡΧΙΜ. «	15.—	ΝΕΓΡΗΣ Φ. «	15.—
ΚΟΛΥΒΑΣ ΑΔ. «	15.—	ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ Γ. «	15.—
ΚΟΝΤΟΣ Κ. «	15.—	ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ Π. . . . «	15.—
ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ ΑΔ. . . «	15.—		
ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ Γ. . . «	15.—	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΝΗΣ Β. Τ. . . . «	15.—
ΚΟΡΟΜΗΔΑΣ Δ. . . . «	15.—	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΝΗΣ ΠΡΟΚ. . . «	20.—
ΚΟΡΡΑΣ Γ. «	15.—	ΟΛΥΜΠΙΟΣ ΑΔ. «	15.—
ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ Π. . . . «	15.—		
ΚΟΥΔΟΥΜΟΠΟΥΛΟΣ Θ. . . «	15.—	ΠΑΛΑΜΗΔΗΣ ΗΔ. . . . «	25.—
ΚΟΥΜΑΝΟΥΔΗΣ Α. Γ. . . «	15.—	ΠΑΝΤΑΖΙΔΗΣ ΓΩ. . . . «	15.—
ΚΟΥΜΑΝΟΥΔΗΣ Π. Σ. . . «	25.—	ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ ΓΩ. . . . «	20.—
ΚΟΥΜΑΝΟΥΔΗΣ ΣΤ. Α. . . «	15.—	ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Γ. . . . «	15.—
ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ «	15.—	ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ Π. . . . «	15.—
ΚΥΡΙΑΚΟΣ Α. «	15.—	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Χρ. . . «	15.—
ΚΥΡΙΑΚΟΣ Γ. «	15.—	ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Θ. . . «	15.—
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ Π. . . «	15.—	ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ Β. . . . «	15.—
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Ν. . . «	20.—	ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ Κ. . . «	15.—
ΚΩΣΤΗΣ Κ. Ν. «	15.—	ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ Π. . . «	15.—
		ΠΑΠΟΥΔΟΦ ΑΡΙΣΤ. . . . «	25.—
ΛΑΚΩΝ Β. «	15.—	ΠΑΠΠΟΣ Δ. «	30.—
ΛΑΠΠΑΣ Μ. «	20.—	ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ ΝΤΕΚΑΣ. «	15.—
ΛΑΣΚΑΡΙΔΗΣ Δ. . . . «	15.—	ΠΑΥΛΙΔΗΣ Π. «	15.—
ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΤ. . . . «	15.—	ΠΕΡΡΗΣ Π. «	15.—
LUEDERS O. «	25.—	ΠΕΡΡΗΣ ΣΠ. «	15.—
		ΠΕΤΡΙΔΗΣ Δ. «	15.—
		ΠΟΛΙΤΗΣ Ν. Γ. «	15.—
ΜΑΛΙΚΟΠΟΥΛΟΣ Θ. . . . «	15.—	ΠΟΣΤΟΛΑΚΑΣ ΑΧ. . . . «	15.—
ΜΑΜΟΥΚΑΣ Α. «	15.—	ΠΡΑΣΣΑΣ ΑΔ. «	15.—
ΜΑΝΤΖΑΚΟΣ Χ. «	15.—	ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ Χ. Τ. . . . «	15.—
ΜΑΡΑΘΕΑΣ Ν. «	25.—	ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ ΑΘΗΝΩΝ . . . «	15.—
ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ ΓΩ. . . . «	15.—	ΠΡΩΤΟΔΙΚΟΣ Γ. «	15.—
ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΗΛΗΣ ΑΝΤ. . . «	20.—		
ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΗΛΗΣ ΚΥΡ. . . «	30.—	ΡΑΓΚΑΒΗΣ Α. Α. «	15.—
ΜΑΥΡΟΜΑΤΗΣ ΤΑΤΣ. . . «	15.—	ΡΑΔΗΣ Δ. «	15.—
ΜΕΛΑΣ Μ. «	25.—	ΡΑΝΔΑΣ Λ. «	15.—
ΜΕΛΙΣΣΟΥΡΓΟΣ Γ. . . . «	15.—	ΡΕΝΙΕΡΗΣ Μ. «	15.—
ΜΕΤΡΙΩΤΗΣ Γ. «	15.—	ΡΗΓΑΔΗΣ ΕΔ. «	25.—
ΜΠΟΥΚΗΣ ΓΩ. «	15.—	ΡΙΖΟΣ ΕΥΓ. «	15.—
ΜΠΡΟΥΣΚΟΣ ΒΑΣ. . . . «	25.—	ΡΩΜΑΪΔΗΣ Κ. «	25.—

ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Σ. «	15.—	ΤΣΕΓΚΟΣ ΔΗΜ. . . . «	20.—
ΣΑΡΙΠΟΛΟΣ Ν. . . . «	15.—	ΤΕΟΥΧΛΟΣ Ν. . . . «	15.—
SCHLIEMANN H. . . . «	15.—		
SCHMIDT JUL. . . . «	15.—	ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΥΣ Θ. Ν. . . «	15.—
ΣΕΜΙΤΣΕΛΟΣ Δ. . . . «	15.—	ΦΙΔΙΟΣ Δ. «	15.—
ΣΙΔΕΡΗΣ Σ. «	15.—	ΦΙΝΤΙΚΑΝΗΣ Σ. «	15.—
ΣΚΟΥΖΕΣ Π. «	15.—	ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ Γ. «	15.—
ΣΚΥΛΙΣΣΗΣ Ι. Ι. . . . «	15.—	ΦΛΕΣΣΑΣ Κ. «	15.—
ΣΟΛΟΜΟΣ Ν. «	15.—	ΦΑΟΥΡΑΪΤΗΣ Θ. «	20.—
ΣΟΥΓΔΟΥΡΗΣ Γ. . . . «	25.—		
ΣΟΦΙΑΝΟΣ Ν. «	20.—	ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΕΜ. «	50.—
ΣΟΥΡΜΕΛΗΣ Δ. . . . «	15.—	ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ Γ. «	25.—
ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΣΤΕΦ. . . «	15.—	ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ Ν. . . . «	15.—
ΣΠΑΝΔΟΝΗΣ Ν. . . . «	25.—	ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ Δ. . . . «	15.—
ΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ Π. . . . «	15.—	ΧΡΗΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΑΣ. . . «	20.—
ΣΧΙΝΑΣ Β. «	15.—		
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ Σ. . . «	15.—	ZILLER E. «	15.—

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

ΔΗΜΟΣ ΠΕΙΡΑΙΕΩΝ	Δρ.	100.—
ΔΡΑΓΑΤΗΣ Ι. Χ.	«	15.—
ΖΑΝΕΤΟΣ Γ.	«	15.—
ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ ΑΔ.	«	50.—
ΜΟΥΤΖΟΠΟΥΛΟΣ Δ.	«	15.—
ΟΒΕΡΓ ΕΜ.	«	25.—

ΕΝ Τῆ ΛΟΙΠῆ ΣΤΕΡΕᾶ ΕΛΛΑΔΙ

Η ΜΟΝΗ ΠΕΝΤΕΛΗΣ	Δρ.	15.—
« ΣΚΡΠΟΥΣ.	«	22.25
« ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ. ΕΝ ΑΚΑΡΝ.	«	27.—

ΕΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΩ

ΔΗΜΟΣ ΣΟΛΥΓΕΙΑΣ	Δρ.	17.30
*Η ΜΟΝΗ ΤΑΣΙΑΡΧΩΝ ΑΙΓΙΟΥ.	«	179.28

ΕΝ ΤΑΙΣ ΝΗΣΟΙΣ

Ο ΔΗΜΟΣ ΕΡΜΟΥΠΟΛΙΤΩΝ ΣΥΡΟΥ.	Δρ.	180.—
ΕΝ ΔΕΥΚΑΔΙ Ν. ΠΕΤΡΗΣ	«	15.—

ΕΝ Τῷ ΕΞΩΤΕΡΙΚῷ

ΚΕΠΕΤΖΗΣ ΣΤ. ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ	Δρ.	15.—
ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ Μ. ΕΝ ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΩ	«	50.—
ΒΙΚΕΛΑΣ ΔΗΜ. ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ.	«	15.—
ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ Γ. ΕΝ ΒΙΕΝΝῃ	«	50.—
ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ Ν. ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ	«	20.—
*ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ ΓΕΡ. ΕΝ ΜΑΣΣΑΛΙΑ	«	28.50
ΒΛΑΣΤΟΣ ΣΤΕΦ »	«	25.—
ΜΥΡΙΑΝΘΕΥΣ ΙΕΡΩΝ. ΕΝ ΛΟΝΔΙΝῷ.	«	28.—
ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΙΩ. ΕΝ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΕΙ.	«	500.—
LUDLOW ΤΗ. ΕΝ ΝΕῶ ΕΒΟΡΑΚῶ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ.	«	25.—

Ἔτι μετὰ τὴν κλείσιν τῶν τοῦ ἔτους λογαριασμῶν ἐπλήρωσαν συνδρομὴν μέχρι τῆς 15 Ἰανουαρίου 1884 οἱ ἑξῆς ἐκ τῶν ἐν Ἀθήναις: — ΙΩ. ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ, Ν. ΓΑΖΗΣ, ΙΩ. ΦΑΕΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ, Ι. ΖΩΓΡΑΦΟΣ, Κ. ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ, Λ. ΦΥΤΑΛΗΣ, Σ. ΣΚΟΥΛΟΥΔΗΣ, ΧΡ. ΤΣΟΥΝΤΑΣ καὶ ὁ ἐν Κερκύρα ΙΩ. ΡΩΜΑΝΟΣ.

BIBLIA ΔΩΦΘΕΝΤΑ.

Τὸ Γερμανικὸν Ἀρχαιολογικὸν Καθίδρυμα τὸ ἑαυτοῦ Περιοδικὸν Mittheilungen etc. τοῦ ἔτους 1883.

Ἡ ἐν Ἀθήναις Γαλλικὴ Σχολὴ τὸ ἑαυτῆς Bulletin etc. τοῦ ἔτους 1883.

Ἡ ἐν Βερολίῳ Ἀκαδημία τῶν Ἐπιστημῶν τὸ βον μέρος τοῦ βου τόμου τοῦ Corpus Inscriptionum Atticarum. Berol. 1883.

Τὸ Πανεπιστήμιον Κιλίας τὰ ἑαυτοῦ Schriften der Universitaet aus dem Jahre 1881-82. Bd XXVIII, εἰς 4^{ον} μετὰ 15 ἐνασίμων διατριβῶν εἰς 8^{ον}.

Ἡ ἐν Κοπεγχάγῃ Ἑταιρία τῶν Ἀρχαιολόγων τῆς Ἀρκτου τὰ ἑαυτῆς Mémoires, Nouvelle série 1882-83, σ. 289-414 ἔτι σ. 1-55, ἔτι Tillaeg til Aarboger for nordysk oldkynighed og historie. Aargang 1881. Kiobenhavn 1882.

Ἐξ Ὀλλανδίας ἤλθεν C. Leemans, Vittreksel vit het Verslag omtrent 's rijks Museum van Oudheden te Leiden, 1882.

Τὸ ἐν Γενεύῃ Ἐθνικὸν Καθίδρυμα (Institut national générois) τὸ ἑαυτοῦ Bulletin, tome XXV. Genève, 1883.

Ἡ ἐν Ἀγράμῃ Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρία τὸ ἑαυτῆς Περιοδικὸν Vjestnik, ε^{ον} ἔτους, 1883.

Ad. Michaëlis, Rückblick auf das erste Jahrzehnt der Kais. Wilhelms-Universität Strassburg. Strassb. 1882.

Ἐκ Φιλαδελφείας τῆς Ἀμερικῆς ἤλθαν Report of the Proceedings of the numismatic and antiquarian society of Philadelphia. Philadelphia, 1883.—Ἐπι Proceedings of the num. κτλ. Philad. 1883.

Ἐκ Βαρκελώνης ἤλθε Estatutos de la Asociacion Artístico-Arqueologica Barcelonesa. Barcelona, 1883, (διπλοῦν).

J. da Silva τὸ ἐξῆς φυλλάδιον Découverte d'une ville romaine en Portugal en 1882. Paris, 1882.

Τὸ ἐν Ἀμερικῇ Σμιθσωνιακὸν Καθίδρυμα τὰ ἑαυτῆς Annual report of the board of regents etc., τῶν ἐτῶν 1878, 1879, 1880. Washington. Ἔτι First annual report of the bureau of ethnology etc. Washington, 1881. Ἔτι List of foreign correspondents of the Smiths-Institution. Washington, 1882.

Τὸ ἐν Κανταβρυγίᾳ τῆς Ἀμερικῆς Archeological Institute τὴν ἔκθεσιν Fourth annual report of the executive committee etc. Cambridge, 1883, εἰς 8^{ον}. Ἔτι Bulletin of the Archaeol. Institute of America. I January 1883. Boston, 1883. Ἔτι ἦλθαν ἐκ Βασιγκτῶνος τὰ ἐξῆς Report of the comptroller of the Currency. Washington, 1881. Καὶ Circulars of information of the bureau of education. N^ο 4,5, 6. 1882. Washington, 1882.

Ἐκ Ρίου Ἰανείρου τῆς Ἀμερικῆς ἦλθαν Archivos do Museu do Rio de Janeiro. Vol. IV. V. 1879. 1880.

Ἦλθεν ἐξ Ἀμερικῆς The harbors of ancient Athens by Thomas W. Ludlow. (Reprinted from American Journal of Philology, 1883, εἰς 8^{ον}.)

Richard Bohn, Die Propylaeen der Akropolis zu Athen etc., mit XXI Tafeln. Berlin und Stuttgart, 1882.

Ὁ ἐν Πέστῃ καθηγητῆς Ἴω. Τέλφους τὰ ἐξῆς δύο οὐγγριστὶ γεγραμμένα τεύχη· Προϊόντα τῆς Νεοελληνικῆς γραμματολογίας ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ 1879 μέχρι Μαΐου 1882. — Ἀνάλυσις τῶν ὑπὸ Σ. Π. Λάμπρου καὶ W. Wagner — Βικέλα ἐκδοθέντων ἐμμέτρων Ἑλληνικῶν μυθιστορημάτων τοῦ μεσαιῶνος. Βουδαπέστη, 1883, εἰς 8^{ον}.

Γεώργ. Νικολαΐδης, τὸ ἑαυτοῦ πόνημα Ἰλιάδος στρατηγικὴν διασκευὴν καὶ τοπογραφίαν. Ἐν Ἀθήναις, 1883.

Ἡ Ἱστορικὴ καὶ Ἐθνολογικὴ Ἑταιρία τῆς Ἑλλάδος τὸ ἑαυτῆς Δελτίον. Τόμου α'. τευχ. α'. καὶ β'. Ἐν Ἀθήναις, 1883.

Ποταγός, τὸν α^{ον} τόμον Περιλήψεως περιηγῆσεων αὐτοῦ. Ἐν Ἀθήναις, 1883.

Πέτρος Περβάνογλου, τὰ ἐξῆς ἐκ τοῦ Archeografo Triestino ἐξαχθείσας διατριβάς του· Delle colonie greche sulle coste dell' Illirico.— La leggenda di Ulisse sulle rive del mare Adriatico.— Dei primi coloni dalle coste della Grecia e dell' Asia minore venuti alle coste del mar Adriatico.

Ernst Ziller, δύο φωτογραφικὰ ἀντίτυπα σχεδίων Ὀλυμπιακοῦ Μουσείου, 1882.

Στ. Α. Κουμανούδης, Συναγωγὴν λέξεων κτλ. Ἐν Ἀθήναις 1883. Ἔπι τὸ ἐξῆς τεῦχος· Iscrizioni greche di Olimpia e di Ithaca, da Dom. Comparetti. Roma, 1881.

BIBLIA AΓΟΡΑΣΘΕΝΤΑ ΧΡΗΜΑΣΙ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ.

Ed. Gerhard, Trinkschalen und Gefaesse des k. Museums zu Berlin und anderer Sammlungen. Berlin, 1848, 1850.

Ed. Gerhard, Auserlesene gricchische Vasenbilder, hauptsächlich etruskischen Fundortes. 4 Theile. Berlin, 1840, 1843, 1847, 1858.

W. Klein, die griech. Vasen mit Meistersignaturen. Wien, 1883.

A. Dumont et J. Chaplain. Les céramiques de la Grèce propre. Ire partie. Paris, 1881.

A. Dumont, Recherches sur les noms d'artistes lus sur les vases de la Grèce. Paris, 1874.

Ch. Lenormant et J. de Witte, Élite des monuments céramographiques t. 4. Paris, 1844-1861.

Programme zum Winckelmannsfeste der Archaeolo-

gischen Gesellschaft zu Berlin. 16 Stücke, der Jahre 1843, 1844, 1854, 1855, 1856, 1857, 1858, 1859, 1860, 1863, 1864, 1866, 1874, 1879, 1881, 1882.

L. Stephani, Die Vasen-Sammlung der kaiserlichen Ermitage. St. Peterburg, 1869. 2 Bde.

Compte-rendu de la Commission Impériale Archéologique pour les années 1859, 1860, 1861. St.-Petersbourg, 1860, 1861, 1862.

Mémoires de la Société d'Archéologie et de Numismatique de St.-Petersbourg, par le Dr B. de Köhne. Vol. I, St.-Petersbourg, 1847.

Fr. Lenormant, Recherches archéologiques à Eleusis. Paris, 1862.

Cesnola, Cyprus; its ancient cities, tombs and temples. London, 1877.

Karten von Attica. Heft II. Berlin, 1883.

La collection Sabouroff, par Ad. Furtwängler. Berlin. 1883. Livr. I-V.

L. Heuzey, Les figurines antiques de terre-cuite du Musée du Louvre. Paris, 1883.

S. Reinach, Catalogue du Musée Impérial d'Antiquités. Constantinople, 1882.

V. Schultze, Die Katakomben etc. Leipzig, 1882.

Th. Schreiber, Die Athena Parthenos des Phidias und ihre Nachbildungen. Leipzig, 1883.

A. Dumont, Études d'Archéologie Athénienne. Paris, 1879.

A. Dumont, Inscriptions et monuments figurés de la Thrace. Paris, 1876.

G. Larfeld, Sylloge inscriptionum Boeoticarum, dialectum popularem exhibentium. Berolini, 1883.

Fr. Hultsch, Griechische und römische Metrologie. Berlin, 1882.

A. Cartault, La trière athénienne. Paris, 1881.

Annali, Monumenti e Bulletino dell' Instituto di corri-

spondenza archeologica per l'anno 1881 e 1882. Roma, 1881, 1882.

Alex. Boutkowski, Dictionnaire numismatique etc. Tome I. Leipzig, 1881. Ἔτη Livraisons XXI—XXVIII, 1881-83.

Ch. Daremberg et Saglio, Dictionnaire des antiquités grecques et romaines, 8e fascicule. Paris, 1882.

Percy Gardner, The types of greek coins. Cambridge, 1883.

G. Perrot et Ch. Chipiez, Histoire de l'art dans l'Antiquité. T. 1. 2. Paris, 1882-4.

Ἐφημερίς τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως τοῦ ἔτους 1883.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΕΦΟΡΩΝ.

ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ
ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΕΠΙΔΑΥΡΩ ΑΝΑΣΚΑΦΩΝ

(Πίναξ Α', Β', Γ' και Δ'.)

Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος 1883 ἐκαθαρίσθη ὁ περὶ τὴν *Θόλον τοῦ Πολυκλείτου* χώρος, ἀπεκαλύφθη ὁλόκληρος καὶ ἐκαθαρίσθη ὁ ναὸς τοῦ *Ἀσκληπιοῦ* καὶ παρ' αὐτῷ ἀνεκαλύφθη μεγάλη *ἰωνικὴ στοά*, ἐν ἣ ἐγένοντο ἄλλα τε εὐρήματα καὶ δύο τῶν περιφρήμων ἐκείνων ὑπὸ τοῦ Πausανίου μνημονευομένων ἐπιγραφῶν τῶν ἰαμάτων. Τῶν μνημείων τούτων ἀπεφάσισεν ἡ ἡμετέρα Ἑταιρία νὰ δημοσιεύσῃ ἐν τοῖς Πρακτικοῖς αὐτῆς ἀκριβῆ καὶ λεπτομερῆ σχέδια καὶ ἀνέθηκε τὴν ἐργασίαν ταύτην τῷ διακεκριμένῳ ἀρχιτέκτονι κ. Dörpfeld, ὅστις ἐκ τῆς ἐπιθυμίας ἀγόμενος τοῦ νὰ συμβάλῃται ἵνα τὰ διαπρεπῆ ταῦτα ἀρχιτεκτονικὰ μνημεῖα γείνωσι γνωστὰ τοῖς ἐνδιαφερομένοις ἐν πλήρει ἀληθείᾳ προθύμως ἀπεδέξατο τὴν πρότασιν τῆς Ἑταιρίας καὶ μεταβὰς μετ' ἐμοῦ κατὰ Ἰανουάριον ἀρξαμένου ἔτους 1884 εἰς Ἐπίδαυρον ἐφιλοπόνησεν ἐξ πίνακας περιέχοντας τὰ ἀξιολογώτατα τῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἀνασκαφῶν μέχρι τοῦδε ἀνακαλυφθέντων μνημείων. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ σύγχρονος δημοσίευσις καὶ τῶν ἐξ τούτων πινάκων θὰ ὑπερέβαινε τὰ ὅρια τῶν ἀνὰ χεῖρας Πρακτικῶν, ἀπεφασίσθη νὰ δημοσιευθῶσι νῦν οἱ τέσσαρες μόνον πίνακες (1), οἱ τὰ σχέδια τοῦ θεάτρου καὶ τῆς θόλου περιέχοντες, οἱ λοιποὶ δὲ δύο (καὶ εἴ τι ἄξιον λόγου ἀνακαλυφθῆ κατὰ τὸ ἀρξάμενον ἔτος) νὰ δημοσιευθῶσιν ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τοῦ 1884.

(1) Ἀτυχῶς οἱ πίνακες οὗτοι οὔτε τὴν ἀκριβείαν οὔτε τὸ κάλλος τῶν πρωτοτύπων σχεδίων τοῦ κ. Dörpfeld ἀποδίδουσι· τοῦτο ὅμως δὲν πρέπει νὰ ἐκπληξῇ τοὺς γνωρίζοντας πόσον ἀτελεῶς ἔχει παρ' ἡμῖν ἡ δημοσίευσις εἰκόνων καὶ σχεδιασμάτων.

1. ΘΕΑΤΡΟΝ.

(Πιραξ Α' και Β'.)

Ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τοῦ ἔτους 1881 ἐδημοσιεύθη ἡ περὶ τοῦ Θεάτρου ἔκθεσις μου καὶ εἰς ταύτην παραπέμπω τὸν ἀναγνώστην (1). Ἐνταῦθα λαμβάνων ἀφορμὴν ἐκ τῶν τοῦ Dörpfeld σχεδίων προσθέτω μόνον παρατηρήσεις τινὰς καὶ συμπληρωτικὰς εἰδήσεις οὐχὶ βεβαίως διὰ τοὺς ἀρχιτέκτονας, εἰς οὓς τὰ σχέδια εἶνε ἀρκετὰ καὶ ἐναργῆ, ἀλλὰ διὰ τοὺς πολλοὺς ἀναγνώστας τῶν Πρακτικῶν.

Ἐν τῇ κατὰ τὸ ἔτος 1882 γενομένη συμπληρωτικῇ ἀνασκαφῇ τοῦ θεάτρου (ἴδ. καὶ Πρακτικὰ τοῦ ἔτους 1882 σελ. 75) ἀπεκαλύφθησαν τὰ ἀναλήματα τοῦ κοίλου (Πίν. Α'. 1) καὶ τὰ οἰκοδομήματα τῆς σκηνῆς (Πίν. Α'. 3). Τὰ ἀναλήματα τῆς κάτω ζώνης τοῦ κοίλου σώζονται ὁλόκληρα, μέχρι δηλ. τοῦ διαζώματος. Ἡ κατὰ τὰ ἄκρα δὲ τοῦ διαζώματος τούτου ἀποτελουμένη διὰ προεκβολῆς δύο τοίχων πρὸς τὰ ἔξω τριγωνικὴ κρηπίς ἔχει οἰκοδομικὸν λόγον, ἐγένετο δηλ. πρὸς στερέωσιν τῶν ἀναλημάτων. Ἐν τῇ ἄνω δὲ ζώνῃ τὰ ἀναλήματα εἶνε καταστραμμένα· μόνον ἐν τῇ ἀνατολικῇ πτέρυγι σώζεται ἐλάχιστον μέρος, ἐξ οὗ φαίνεται ὅτι τῇ κατὰ τὰ ἄκρα κερκίδι τῆς κάτω ζώνης τοῦ κοίλου ἀντιστοίχουν ἐν τῇ ἄνω ζώνῃ οὐχὶ δύο, ἀλλὰ μίᾳ μόνον κερκίδι. Ἡ ἄνω ἄρα ζώνη ἦτο διηρημένη οὐχὶ εἰς 24 ἀλλ' εἰς 22 κερκίδας. Κατὰ τὰ ἄκρα δὲ τοῦ διαζώματος εἶνε τοιαύτη ἡ διεύθυνσις καὶ προεκβολὴ τῶν ἀναλημάτων, ὥστε καταφανές εἶνε ὅτι ὑπῆρχον ἐκεῖ πύλαι· εὐρέθησαν μάλιστα καὶ τινες τῶν ἀποτελούντων αὐτὰς λίθων.

Ἐν τῷ αὐτῷ Α' πίνακι εἰκονίζονται πρὸς τούτοις ἀκριβεῖς σχεδίω καὶ οἱ τοῦ κοίλου θρόνοι, οἷον οἱ περὶ τὴν ὀρχήστραν (ἀρ. 4), αἱ ὑπὲρ τὴν ἄνω σειρὰν ἐδωλίων τῆς κάτω ζώνης (ἀρ.

(1) Τὰ τὴν ἔκθεσίν μου ταύτην συνοδεύοντα σχέδια δὲν εἶνε ὅλως ἀκριβῆ, διότι, οὔτε τὰ ἀναλήματα τοῦ κοίλου, οὔτε τὰ οἰκοδομήματα τῆς σκηνῆς, εἶχον τότε ἀποκαλυφθῆ. Ἴδε καὶ Πρακτικὰ τοῦ ἔτους 1882, σελ. 75.

7), αἱ ὑπὲρ τὴν κρηπίδα τοῦ διαζώματος (ἀρ. 6) καὶ τὸ ὀπισθεν τούτων ἐδώλιον (ἀρ. 5) (1).

Ὡς πρὸς τὴν ὀρχήστραν δὲ (Πίν. Α' 3) παρατηρητέον ὅτι ὁ Dörpfeld διέκρινεν ἐν αὐτῇ τρία κέντρα. Τὸ κοῖλον δηλ. ἔχει σχῆμα ἀκριβῶς κυκλικὸν μέχρι τῶν δύο κατὰ τὰ ἄκρα κερκίδων τῆς κάτω ζώνης, καὶ οὕτω τὸ μέρος τοῦτο κέντρον ἔχει αὐτὸ τὸ κέντρον τοῦ κύκλου τῆς ὀρχήστρας, ἦτοι τὸ Α' ἀπὸ δὲ τῶν δύο ἄκρων κερκίδων ἄρχεται ἡ τοῦ κοίλου ἀπὸ τοῦ κύκλου ἀπόκλισις καὶ οὕτως οἱ μὲν πρὸς ἀνατολὰς ἔχουσι κέντρον τὸ Γ οἱ δὲ πρὸς δυσμὰς τὸ Β.

Τὸ σχέδιον δὲ τῆς σκηνῆς εἶνε πολὺ διάφορον τοῦ ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τοῦ 1881, διότι τότε ὡς ἐλέχθη, δὲν ἦτο αὕτη ἐντελῶς ἀποκεκαλυμμένη. Ἐν τῇ κατὰ τὸ 1882 γενομένη ἀνασκαφῇ εὐρέθη ἀρκετὸν ὑλικὸν αὐτῆς, ἐξ οὗ ὀρμώμενος ὁ Dörpfeld ἐδυνήθη νὰ ἀναπαραστήσῃ ἐν τῷ Β' Πίνακι τὰ σπουδαιότερα τῶν μερῶν αὐτῆς.

Τὸ ὕψος τοῦ δι' ἡμικιόνων κεκοσμημένου τοῦ πάλαι τοίχου τοῦ ὑποσκηνίου (Πίν. Β' 3 καὶ 7) ἦτο ἀκριβῶς 12 ποδῶν. Καὶ ἐγὼ μὲν συνεπέρινον τοῦτο ἐν τῇ ἀνωτέρω μνημονευθείσῃ ἐκθέσει μου, ὁ Dörpfeld ὁμῶς ἐδυνήθη νὰ καταμετρήσῃ αὐτὸ ἀκριβῶς, ὀρμηθεὶς ἐκ τῆς παραστάδος τῆς θύρας Κ (Πίν. Α' ἀρ. 3), ἣτις σώζεται ὀλόκληρος. Ἐν τῷ μέσῳ δὲ τοῦ τοίχου τούτου, ἀκριβῶς ἀπέναντι τοῦ κέντρου τῆς ὀρχήστρας, ὑπῆρχε θύρα (Πίν. Α' ἀρ. 3, Θ), δι' ἣς συνεκοινῶνει τὸ ὑποσκήνιον μετὰ τῆς ὀρχήστρας. Θύραι ὑπῆρχον τὸ πάλαι καὶ κατὰ τὰ ἄκρα τοῦ τοίχου, ἐνθα σχηματίζονται αἱ τετραγωνικαὶ πρὸς τὸ κοῖλον ἐκβολαὶ (Πίν. Α' ἀρ. 3, Η καὶ Ι)· ἐν τοῖς ρωμαϊκοῖς ὁμῶς χρόνοις δὲν ἐγένετο πλέον χρῆσις τῶν θυρῶν τούτων καὶ οὕτως ἐτέθησαν ἐν τῷ τετραγωνικῷ χώρῳ ἀγάλματα, ὧν αἱ βάσεις κεῖνται κατὰ χώραν (Η' καὶ Ι'). Ὡς πρὸς δὲ τὸ ἀπέναντι τοῦ κοίλου τείχος τοῦ χώρου Ν καὶ Ξ (Πίν. Α' ἀρ. 3), ὅπερ ἀπολήγει εἰς τὸ κατώφλιον τῶν πυλῶν Δ καὶ Μ, ὁ Dörpfeld φρονεῖ τὰ αὐτά, ἃ

(1) Ἡ ἐν τῷ πίνακι τομὴ τοῦ κοίλου (ἀρ. 2) ἐλήφθη ἐκ τῶν ἐν ἔτει 1881 δημοσιευθέντων σχεδίων, ἵνα ὁ ἀναγνώστης ἔχῃ πρὸ ὀφθαλμῶν ἐν τῷ αὐτῷ πίνακι ὅ,τι ἀναγκαῖοι αὐτῷ πρὸς σύλληψιν πλήρους ἐννοίας τοῦ θεάτρου.

ἐξέθηκα ἐν τῇ ἐκθέσει μου (σελ. 25), φρονεῖ δηλ. ὅτι ἐνταῦθα ὑπῆρχε κλίμαξ ἢ θά ἀπετελεῖτο ἀνωφερές ἐπίπεδον, δι' οὗ ἐκ τῶν πυλῶν Δ καὶ Μ ἀνήρχετό τις εἰς τὴν σκηνὴν (ἴδ. καὶ Πίν. Β' ἀρ. 5, Γ)· διὰ τοῦ αὐτοῦ δὲ χώρου κατήρχετό τις ὡσαύτως ἐκ τῆς σκηνῆς εἰς τὰς παρόδους καὶ ἐκεῖθεν μετέβαιναν εἰς τὴν ὄρχήστραν, ὡς δεικνύουσιν οἱ κατὰ χώραν κείμενοι λίθοι Ζ' καὶ Κ', οἵτινες ἀπετέλουν μέρος βαθμῆδος κλίμακος. Τέλος δὲ ρητέον ὅτι ἐν τῷ γείσῳ τοῦ τοίχου τοῦ ὑποσκηνίου βλέπει τις καὶ τὰς ὀπὰς, αἷς ἦσαν ἐμπεπηγμένοι αἱ τὸ ἔδαφος τοῦ λογείου ἀποτελοῦσαι ξύλινοι δοκοὶ (Πίν. Β' ἀρ. 5, Β).

Τὰ οἰκοδομήματα δὲ τῆς σκηνῆς εἶνε τρία, τὰ Σ, Ρ καὶ Χ. Τὸ ὅπισθεν τοῦ λογείου μέγα οἰκοδόμημα Σ ἔχει πέντε λίθους τῷ ἐδάφει ἐμπεπηγμένους, ὧν ὁ μέσος ἀντιστοιχεῖ ἀκριβῶς τῷ κέντρῳ τῆς ὄρχήστρας. Ἐπὶ τῶν λίθων τούτων ἐστηρίζοντο τὸ πάλαι ἀρράβδωτοι κίονες, οἵτινες ὑπεβάσταζον τὸ ἔδαφος ὅπισθεν τοῦ λογείου οἰκοδομήματος. Ὡς πρὸς δὲ τὸ δωμάτιον Χ παρατηρητέον ὅτι ἐπειδὴ ὁ θριγκὸς τῶν πυλῶν τοῦ θεάτρου ἔχει καὶ κατὰ τὰς τέσσαρας πλευρὰς πρόσοψιν, ὃ ἐστὶν ἦτο καὶ κατὰ τὰς τέσσαρας αὐτοῦ πλευρὰς ὄρατός, καταφανὲς εἶνε ὅτι οἱ τοῖχοι τοῦ δωματίου τούτου δὲν ἐξείκοντο ὑπὲρ αὐτόν. Κατ' ἀκολουθίαν, ἢ τὸ προκείμενον δωμάτιον εἶχεν ὕψος ἔλασσον τῶν 5 μέτρων, ἦτο ἄρα ταπεινότερον τοῦ διωρόφου μεγάλου οἰκοδομήματος τῆς σκηνῆς, ἢ δὲν ἦτο κυρίως δωμάτιον ἀλλὰ μόνον χῶρος περιβαλλόμενος ὑπὸ τείχους καὶ εἰς ἄγνωστόν τινα σκοπὸν χρησιμεύων. Τοιοῦτος χῶρος θὰ ὑπῆρχε καὶ εἰς τὸ ἀντικείμενον, τὸ ἀνατολικόν, τῆς σκηνῆς μέρος (ὁ Υ), ἀλλ' οἱ τοῖχοι ἐκεῖ κατεστράφησαν καὶ μόνον ἐλάχιστον μέρος αὐτῶν σώζεται παρὰ τὴν παραστάδα τῶν πυλῶν.

Ἐν τῷ Β' δὲ πίνακι εἰκονίζονται αἱ μεγαλοπρεπεῖς τοῦ θεάτρου πύλαι (ἀρ. 1, 3 καὶ 4), ὧν εὐρέθη ἅπαν σχεδὸν τὸ ὕλικόν. Ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 1 σχεδίῳ βλέπει τις καὶ τομὴν τῶν ἀναλημάτων καὶ τὸ σχῆμα τῶν ἐπιστεφόντων αὐτὰ καὶ κιγκλίδωμα ἀποτελούντων λίθων, περὶ ὧν ἴδε καὶ ἐκθεσίμ μου (σελ. 26, σημ. 1.)

2. ΘΟΛΟΣ.

(Πίναξ Γ' και Δ').

Τὰ τῆς θόλου τοῦ Πολυκλείτου ἐδημοσιεύθησαν ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τοῦ ἔτους 1882 και εἰς τὴν ἐν αὐτοῖς ἔκθεσίν μου παραπέμπω τὸν ἀναγνώστην. Τοῦ οἰκοδομήματος ὅμως μὴ ὄντος τότε ἐντελῶς ἀποκεκαλυμμένου, τὰ σχέδια ἐκεῖνα δὲν ἐδύναντο νὰ εἶνε ἅπαντα ὀρθὰ και τέλεια, ὥστε μόνον διὰ τῶν νῦν δημοσιευμένων σχεδίων τοῦ Dörpfeld δύναται τις νὰ σχηματίσῃ ὀρθὴν και πλήρη ἔννοιαν τοῦ λαμπροτάτου τούτου οἰκοδομήματος.

Τὰ ἐν τῷ Γ' πίνακι σχέδια παριστῶσι τὸ οἰκοδόμημα τὸ μὲν ὑπ' ἄρ. 1 ὡς νῦν ὑπάρχει, τὰ δὲ ὑπ' ἄρ. 2, 3 και 4 ὡς ὑπῆρχεν, ἥτοι εἰκονίζουσιν ἀναπαράστασιν αὐτοῦ γενομένην κατὰ τὸ ἀνακαλυφθὲν ὑλικόν. Κατὰ ταῦτα τὸ οἰκοδόμημα εἶχεν ἐν τῷ πρώτῳ κύκλῳ 26 δωρικούς κίονας· ἐν τῷ δευτέρῳ δὲ κύκλῳ ὑπῆρχεν ὁ τοίχος (οὐχὶ οἱ κορινθιακοὶ κίονες), ὡς ἐξήγαγεν ὁ Dörpfeld μετρήσας τὴν καμπυλότητα τῶν διαφόρων λίθων, και ἐν τῷ τρίτῳ οἱ κορινθιακοὶ κίονες, 16 τὸν ἀριθμόν. Ἡ εἴσοδος τοῦ οἰκοδομήματος ἦτο πρὸς ἀνατολάς, ἀπέναντι τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ και εἰς αὐτὴν ἀνήρχετό τις δι' ἀνωφεροῦς ἐκ πωρίνου λίθου ἐπιπέδου, κατεστραμμένου νῦν ὄντος κατὰ τὸ ἥμισυ περίπου (ἄρ. 1), διότι ἐπ' αὐτοῦ εἶχε κατασκευασθῆ κατὰ τὸν μεσαιῶνα κάμινος πρὸς παραγωγὴν ἀσβέστου(1). Τὸ δάπεδον δὲ ἀπετελεῖτο ἐκ πλακῶν διαφόρου λίθου. Αἱ μὲν δηλ. μεταξὺ τῶν δωρικῶν κίωνων ἦσαν ἐκ πάρου, αἱ δὲ μεταξὺ τῶν κίωνων τούτων και τοῦ τοίχου ἐκ τιτανολίθου, αἱ δὲ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοῦ οἰκοδομήματος ἐκ μαρμάρου· γραφικὴν δ' ὄψιν παρεῖχον αἱ ἀπὸ τῆς βάσεως τῶν κορινθιακῶν κίωνων πρὸς τὸ κέντρον ρομβοειδεῖς πλάκες, αἵτινες ἐναλλάξ ἦσαν αἱ μὲν ἐκ λευκοῦ αἱ δὲ ἐκ μέλανος λίθου (Πίν. Γ'. ἄρ. 1). Ἄγνωστον ὅμως εἶνε ἂν αἱ πλάκες αὗται ἔβαινον μέχρι τοῦ κέντρου ἢ ἂν ἐν τῷ κέντρῳ ὑπῆρχεν ὀπή, δι' ἧς τὸ οἰκοδόμημα συνεκoinώνει τῷ ὑπ' αὐτῷ ὑπογείῳ. Τὸ κέντρον θὰ ἐκάλυπτε καταφανῶς λίθος κυκλικός, τοιοῦτος ὅμως δὲν εὑρέθη.

Και ἐν τῷ λοιπῷ δ' οἰκοδομήματι τὸ ὑλικόν ἦτο διάφορον,

(1) Αὕτη ἡ κάμινος εἶνε δεδηλωμένη ἐν τῷ τοπογραφικῷ σχεδίῳ ἐν τῷ Ex-pédition de la Morée ὡς φρέαρ.

ἐπεκράτει ὅμως τὸ μάρμαρον καὶ διὰ τοῦτο ὁ Πausανίας ὀρθῶς λέγει περὶ τοῦ οἰκοδομήματος ὅτι ἦτο ἐκ λευκοῦ λίθου. Οἱ δωρικοὶ κίονες, ὁ ἐπ' αὐτῶν θριγκὸς (Πίν. Δ' ἀρ. 1 καὶ 6) καὶ ὁ τοίχος τοῦ οἰκοδομήματος ἦσαν ἐκ πώρου· ὁ θριγκὸς ὅμως τοῦ τοίχου, ὁ τε ἐξωτερικὸς καὶ ὁ ἐσωτερικὸς (Πίν. Δ' ἀρ. 3), ἦτο μαρμάρινος καὶ ἔτι ἡ σπεῖρα αὐτοῦ (Πίν. Δ' ἀρ. 7) ἢ μὲν ἐξωτερικὴ ἐκ λευκοῦ ἢ δὲ ἐσωτερικὴ ἐκ μέλανος λίθου. Μαρμάρινον ἦτο καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ οἰκοδομήματος, ἦτοι ἡ στέγη, ἡ ὄροφή καὶ οἱ κορινθιακοὶ κίονες μετὰ τοῦ θριγκοῦ αὐτῶν (Πίν. Δ' ἀρ. 2 καὶ 3), ὅστις ἔχει ἀκριβῶς τὴν αὐτὴν μορφήν, ἣν καὶ ὁ θριγκὸς τῶν πυλῶν τοῦ θεάτρου, ἐξ οὗ ἐπιβεβαιουῦται ἔτι ὅτι ὁ αὐτὸς ἀρχιτέκτων ὁ τὸ θέατρον οἰκοδομήσας ἀποδόμησε καὶ τὴν θόλον.

Ὡς πρὸς τὴν στέγην δὲ (Πίν. Γ' ἀρ. 6) παρατηρητέον ὅτι διάφορα εἶχε τὰ σχήματα καὶ τὰς μορφὰς ἢ τοῦ πτεροῦ (Πίν. Δ' ἀρ. 4) καὶ ἡ τοῦ ἀπὸ τοῦ τοίχου μέχρι τῶν κορινθιακῶν κίωνων χώρου (Πίν. Δ' ἀριθ. 6), καὶ ὅτι οἱ στρωτῆρες ἦσαν ὅλως κεχρωματισμένοι. Τὰ μὲν φατνώματα ἦσαν κυανᾶ, τὰ δὲ περίξ κυμάτια τὸ μὲν κίρρον τὸ δὲ ἐρυθρόν. Ἡ ἀπὸ τῶν κορινθιακῶν δὲ κίωνων πρὸς τὸ κέντρον στέγη θὰ ἦτο ξυλίνη.

Περὶ τῶν χρόνων δὲ τοῦ οἰκοδομήματος ἀλλαχοῦ θέλω γράψαι τὰ δέοντα. Ἐνταῦθα μόνον εἰρήσθω ὅτι ἀπὸ τῆς ἀποκαλύψεως τοῦ οἰκοδομήματος τούτου ἐπῆλθέ μοι εἰς τὸν νοῦν μήπως ὁ τὸ θέατρον καὶ τὴν θόλον ταύτην οἰκοδομήσας ἀρχιτέκτων ἦτο οὐχὶ ὁ ἀρχαιότερος ἀλλ' ὁ νεώτερος Πολύκλειτος, ὁ τῆς Δ' ἑκατονταετηρίδος. Νομίζω δὲ νῦν ὅτι ὑπάρχουσι λόγοι ἀρκούντως πειστικοί, ὅτι πιθανῶς οὐχὶ ὁ ἀρχαιότερος ἀλλ' ὁ νεώτερος Πολύκλειτος ἦτο ὁ ἀρχιτέκτων τῶν προκειμένων οἰκοδομημάτων. Οἱ λόγοι δ' οὗτοι εἶνε ἄλλοι τε καὶ τὸ σχῆμα τῶν ἐπὶ τῶν διαφόρων λίθων τῆς θόλου (τῶν κεραμίδων κυρίως) κεχαραγμένων γραμμμάτων.

Ἐν τοῖς πρακτικαῖς τοῦ ἔτους τούτου θέλει ἐξακολουθήσει ἡ δημοσίευσις τοῦ λοιποῦ μέρους τῆς ἐκθέσεώς μου ἔνθα γίνεται λόγος περὶ τῶν ἐτέρων οἰκοδομημάτων.

Ἐν Ἀθήναις μηνὶ Μαρτίῳ 1884.

Ὁ ἔφορος τῶν ἀρχαιοτήτων
Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ.

ΕΚΘΕΣΙΣ
ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΕΛΕΥΣΙΝΙ ΑΝΑΣΚΑΦΩΝ

(Πираξ Ε'.)

Πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρίας.

Κύριε Πρόεδρε,

Αἱ ἀνασκαφαὶ ἐν Ἐλευσίνι ἐξηκολούθησαν καὶ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐπὶ ὀκτάμηνον διάστημα (ἀπὸ τῆς 6ης Μαΐου - 31ης Δεκεμβρίου) καὶ τὰ ἐξαγόμενα αὐτῶν ἐξαγγελλθέντα συντόμως ἐν τῇ συνελεύσει τῆς 15ης Ἰανουαρίου τοῦ παρόντος ἔτους τοῖς ἐταίροις τῆς ἡμετέρας ἐταιρίας ἀνακοινοῦνται ὧδε ἐκτενέστερον, σαφέστερα γινόμενα καὶ διὰ τῆς προσαρτήσεως τοῦ διαγράμματος, ὅπερ καὶ πάλιν ἐξεπόνησεν ἡμῖν κατ' ἐντολήν σας ὁ ἀρχιτέκτων κ. Dörfeld.

Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐπὶ ἓνα περίπου μῆνα οἱ σκαφεῖς εἰργάσθησαν εἰς μετακίνησιν λίθων καὶ μάλιστα εἰς τὴν περισυναγωγὴν καὶ ὅσον ἔνεστιν εὐπρεπῆ κατὰ σειρὰν τοποθέτησιν ἐπὶ τοῦ δαπέδου τῆς Φιλωνείου Στοᾶς τῶν πολλῶν ἐνεπιγράφων ἀναθηματικῶν βάθρων τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων, τῶν πλείστων δημοσιευθέντων ἤδη ἐν τῇ Ἀρχαιολογικῇ Ἐφημερίδι μετὰ δηλώσεως ἀκριβοῦς τοῦ τόπου καὶ τοῦ τρόπου τῆς εὑρέσεως αὐτῶν· πάντα σχεδὸν τὰ βάρη ταῦτα εὑρεθέντα ἢ ἐν τῇ καλυπτούσῃ τὸ δάπεδον τῆς Στοᾶς ἐπιχώσει, ἢ ἐκεῖ που πλησίον καὶ ἔχοντα τὰς τρεῖς μόνον πλευρὰς ὠμαλισμένας ἀκατέργαστον δὲ τὴν τετάρτην μαρτυροῦσι, νομίζω, ὅτι ἐπεριδόμενά που καὶ πιθανώτατα ἐπὶ τοῦ

διαχωρίζοντος τὴν Στοᾶν ἀπὸ τοῦ Σηκοῦ τοίχου (1) ἐκόσμουσαν αὐτὴν ταύτην, ὡς τὸ καταφανέστερον τοῦ ὄλου ναοῦ μέρος, καὶ δηλοῦσιν ἀκόμη τὴν ἐπὶ μᾶλλον αὔξουσιν, ἐπὶ τῶν Ἀδριανεῖων μάλιστα χρόνων, μανίαν τῆς ἀνεγέρσεως τιμητικῶν ἀνδριάντων. Οὐχὶ μόνον βασιλεῖς καὶ αὐτοκράτορες, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι πολιτικοὶ ἄνδρες, πρὸς δὲ τούτοις καὶ πολλοὶ τῶν περὶ τὸν ναὸν ἄμεσον ἐχόντων σχέσιν (ἱερεῖαι, ἱεροφάνται, κήρυκες κτλ.), ἐτιμήθησαν δι' ἀνεγέρσεως ἐνταῦθα εἰκόγων τῶν πλείστων, ὡς φαίνεται, χαλκῶν καὶ τούτου ἕνεκα τέλειον καταστραφειῶν. Τούτου δὲ γενομένου ἤρξατο ἢ κυρίως σκαφὴ σπεύδουσα ν' ἀποκαλύψῃ καὶ τὰ κεχωσμένα ἔτι μέρη τῆς Στοᾶς καὶ τοῦ Σηκοῦ καθ' ὅσον ἠλευθεροῦτο ὁ χώρος, ἀγοραζομένων καὶ κατεδαφιζομένων τῶν ἐκεῖ οἰκίσκων.

Ἀπλὴ ἀντιπαραβολὴ τοῦ προσαρτωμένου διαγράμματος πρὸς τὸ τοῦ Α' ἔτους τῆς ἀνασκαφῆς καταδεικνύει, κύριε Πρόεδρε, τὴν γενομένην ἐν τῷ ἡμετέρῳ ἔργῳ πρόοδον κατὰ τὸ λήξαν ἔτος. Πλὴν τοῦ κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ χωρίου καὶ νῦν ἔτι κεχωσμένου μέρους, εἶναι ἤδη ἀνεσκαμμένα καὶ πρόκεινται εἰς τὰ ὄμματα πάντων τοῦ τε Σηκοῦ τὸ ἐμβαδὸν καὶ τῆς Στοᾶς τὸ δάπεδον, κυροῦνται δέ, ὡς ἠλπίζετο, ἐν τοῖς πλείστοις καὶ συμπληροῦνται ἔτι διὰ νέων ἀποκαλύψεων τὸ διάγραμμα τοῦ προπαρελθόντος ἔτους.

Καὶ πρῶτον μὲν δηλοῦται νῦν ὅτι ὄντως 42 πρέπει νὰ ἦσαν οἱ κίονες τοῦ Σηκοῦ (2) πανταχοῦ ὅμοιοι καὶ τοιοῦτοι, οἳ ἤδη πε-

(1) Τούτων τινὰ ἴσταντο βεβαίως ἐπὶ τῆς αὐλῆς τοῦ ναοῦ καὶ ταῦτα ἢ εἶχον καὶ τὰς τέσσαρας πλευρὰς ὠμαλισμένας ἢ ἀπέκρυπτον τὴν ἀκατέργαστον αὐτῶν πλευρὰν διὰ καταλλήλου πρὸς ἄλληλα τοποθετήσεως. Ἀκατέργαστον λ.χ. ἔχει τὴν μίαν πλευρὰν τὸ ὑπ' ἀριθ. 42 βάθρον, τὸ κείμενον, ὡς νομίζω, κατὰ χώραν, ἰδρυσμένον δέ, ὡς ἐσημείωσα, ἐπὶ τῆς αὐλῆς (παράβ. Πρακτ. Ἀρ. Ἐτ. τ. 1882 σελ. 94).

(2) Ἐν τῷ διαγράμματι σημειοῦται ἀληθῶς κατὰ τὸν V κίονα τῆς 4ης σειρᾶς μικρὸς τις χώρος ὡς μὴ ἀνασκαφῆς ἔτι· ἀλλὰ καὶ τούτον ἐγὼ ἠρέυνισα κατὰ τὰς ἤδη ἀρξαμένας πάλιν ἀνασκαφὰς διὰ τὸ παρὸν Γ' ἔτος καὶ ἀνευρίσκονται καὶ ἐκεῖ εἰς βάθος 1,00-1,30 Γ. Μ ὑπὸ τὸ βραχυῶδες τοῦ Σηκοῦ ἔδαφος ἔχνη θεμελιώσεως κίονος. Καὶ δὲν ἀνεσκάφη μὲν ἀληθῶς μέχρι τοῦδε ἕως τοῦ στερεοῦ ἐδάφους τὸ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τοῦ χωρίου καὶ πέραν πρὸς ἀνατολὰς μέρος τοῦ Σηκοῦ, ἢ δὲ μέχρι τοῦ νῦν σκαφῆ αὐτοῦ δὲν μᾶς ἔφερε πανταχοῦ εἰς φῶς λείψανα τῶν κίωνων· ἀλλὰ καὶ ἂν καὶ ἡ μέλλουσα μέχρι τοῦ στερεοῦ ἐδάφους σκαφὴ δὲν ἀποκαλύψῃ ἔχνη κίον-

ριεγράφησαν (1), κυροῦται δὲ ἔπειτα ὑπὸ τῶν πραγμάτων ὅτι τ' ἀποστήματα αὐτῶν ἀπ' ἀλλήλων δὲν εἶναι ἴσα καὶ μάλιστα τὰ τῶν τῆς καθέτου σειρᾶς (1-6), ἔνθα καὶ μέχρι 0,50 Γ. Μ. παρατηρήθη διαφορά (2). Ἡ εὐρεσις τοῦ λόγου τοῦ φαινομένου δὲν εἶναι εὐκολος. Ὡς βέβαιον ὅμως δύναται νὰ θεωρηθῇ ὅτι δὲν εἶναι προῖον ἀμελείας. Οἱ μέλλοντες νὰ ἐπιχειρισθῶσι τὴν ἐν σχεδίῳ ἀνοικοδόμησιν (restoration) τοῦ ὄλου Ναοῦ ἴσως κατορθώσωσι νὰ εἰσδύσωσιν εἰς τὸ μυστήριον καὶ μόνον οὗτοι, κατὰ τὴν γνώμην μου, διότι αἱ μέλλουσαι ἀνασκαφαὶ δὲν παρέχουσιν ἐλπίδα διασαφηνίσεως τοῦ πράγματος. Πλὴν δὲ τούτων ἀπεκάλυψεν ἡ σκαφή, ὡς ἠλπίζετο, καὶ ἑτέραν πύλην κατὰ τὴν βορείαν αὐτοῦ πλευρὰν (Ω') ἀκριβῶς ἀντικρὺ τῆς κατὰ τὴν μεσημβρινὴν πλευρὰν γνωστῆς ἤδη (Ω) καὶ κατὰ πάντα ἐκείνη ὁμοίαν τὸν τρόπον τῆς κατασκευῆς (3), καὶ ἤνεγκεν εἰς φῶς, ὡς ἦν ἐπόμενον, καὶ τὰς κατὰ τὴν ΒΔὴν γωνίαν καὶ τὴν βορείαν πλευρὰν τοῦ

νων εἷς τινὰς θέσεις κατὰ τοῦτο τὸ μέρος τοῦ ἔμβαδοῦ τοῦ Σηκοῦ, δὲν πρέπει, νομίζω, ν' ἀμφιβάλλωμεν περὶ τῆς ὑπάρξεως 42 τοιούτων μόνον περὶ τὸ μέσον τοῦ Σηκοῦ ἡδύνατο εὐλόγως νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ὑπῆρχε χωρὸς κενὸς κίονων πρὸς ἄλλο τι κατασκευάσμα προσωρισμένος, ἀλλ' ἐκεῖ πανταχοῦ, ὡς εἶπον, ἀνευρίσκονται τὰ ἔχνη των.

(1) Παράβ. Πρακτ. Ἄρ. Ἐτ. τ. 1882 σελ. 97 σημείωσιν.

(2) Τῶν ἐν Ἐλευσίनि ἀνασκαφῶν τῶν μέχρι τοῦδε ἀκριβῶς ἐξεπόνθη διαγράμμα ἀδεία τοῦ ὑπουργοῦ καὶ ὁ Γάλλος ἀρχιτέκτων κ. Blavette καὶ ὑπεσχέθη μάλιστα τὴν δημοσίευσιν αὐτοῦ, ἦν περ μετὰ πολλῆς τῆς χαρᾶς ἀναμείνομεν (παράβ. *Bull. de Corr. Hell.* 1884 σελ. 254 καὶ ἐξῆς) Ἡ ὑπὸ τοῦ γάλλου ἀρχιτέκτονος καταμέτρησις τῆς ἀποστάσεως τῶν κίωνων τῆς καθέτου σειρᾶς (1-6) διαφέρει τῆς τοῦ κ. Dörpfeld κατ' ἐλάχιστον (παράβ. καὶ Πρακτ. Ἄρ. Ἐτ. τ. 1882 σελ. 97 σημείωσιν). Τὰς ἀποστάσεις τῆς ὀριζοντίας σειρᾶς (I-VII) δὲν σημειοῖ ἐν τῇ εἰρημένῃ διατριβῇ του ὁ κ. Blavette. Ὁ κ. Dörpfeld ἐχρήσατο ἐν τῇ καταμέτρησει, ὡς σύνθετες αὐτῶν, μεταλλίνη ταινία 25 Γ. Μ. μήκους.

(3) Τῆς πύλης ταύτης σώζεται ὁ οὐδός, ἐν μέρει αἱ παραστάδες καὶ τῶν διακοπτόντων τὴν συνέχειαν τῶν βαθμίδων καὶ τὴν εἴσοδον ἦτοι τὸ ἀνοίγμα τῆς πύλης πρὸς τὰ ἐντὸς ἀφοριζόντων παραλλήλων ἐκατέρωθεν τοίχων ὁ κατώτατος δόμος (ὑψ. 0,40-0,50) ἐκ πλίνθων πεντελικῶ μαρμάρου πεποιημένος. Ἴσως ἐπὶ τούτων ὑπῆρχον καὶ ἄλλαι ὅμοιαι πλίνθοι ἐπιτεθειμέναι καὶ ἀπετελεῖτο ἐνταῦθα ὑψηλότερος τοίχος καὶ πιθανῶς κλιμακωτός, ὅπως μὴ ἐμποδίζῃ τῆς πρὸς τὸ κέντρον τοῦ ναοῦ θέας τοὺς ἐπὶ τῶν βαθμίδων κατὰ τοῦτο τὸ μέρος καθημένους. Δίθως τις ἐκεῖ εὐρεθεὶς καὶ μήκος ἔχων ὀλίγον τι μείζον τοῦ πλάτους τῆς πύλης (μ. 4,30 πλ. 0,65 πᾶχ. 0,65) δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τὸ ὑπέρθυρον αὐτῆς.

Σηκοῦ βαθμίδας ὁμοίας ταῖς ἀπὸ τῆς ἀνασκαφῆς τοῦ Α' ἔτους γνωσταῖς καθ' ὅλα πλὴν ὅτι ἐνταῦθα πολὺ κάλλιον διατηροῦνται καὶ τεχνηταὶ εἶναι μᾶλλον αἱ πρὸς τὰ δεξιὰ τῶ εἰσερχομένῳ διὰ τῆς πύλης Ω', ἐπὶ τοῦ βράχου δὲ λελαξευμέναι αἱ πρὸς τ' ἀριστερὰ εἰς ἱκανὸν διάστημα. Ἴσως κατὰ τὰ δεξιὰ τῶ εἰσερχομένῳ δὲν ἦτο πανταχοῦ κατάλληλος ὁ βράχος πρὸς λάξευσιν βαθμίδων. Τὸ δὲ πλάτος αὐτῶν, ἐνταῦθα μάλιστα δυνάμενον ὡς κάλλιστα νὰ μετρηθῇ, εἶναι περίπου 0,60-0,65 Γ. Μ., πᾶσαι δὲ σχεδὸν αἱ τεχνηταί, μὴδὲ τῆς κατωτάτης ἐξαιρουμένης, σώζουσι καὶ προεξέχουσάν τινα *ταίρια* ἥτοι *γεῖσον* οὐχὶ πολὺ διάφορον, μικρότερον ὅμως, τοῦ καὶ ἐν τοῖς θεατρικοῖς ἐδωλίοις ὑπάρχοντος (1).

Ἡ γνώμη μου περὶ τῶν βαθμίδων τούτων μένει πάντοτε ἡ αὐτή, ὅτι ἐχρησίμευον δηλ. ὡς καθίσματα τοῖς μουσικῶσι κατὰ τὴν μῦσιν (2). Ἄλλ' εἰς τί ἄραγε ἐχρησίμευον τὰ λειψάνα ἐκεῖνα τῶν *τοίχων* (;) τὰ μεταξὺ τῶν κίωνων IV καὶ V τῆς 3ης σειρᾶς κατὰ τὸ σημεῖον Ζ, διατί δὲ ἀφέθη ἐκεῖ ὁ βράχος 0,20-0,25 Γ. Μ. περίπου ὑψηλότερος τοῦ ἄλλου ἐδάφους τοῦ Σηκοῦ; Ὅλον τὸ βραχῶδες ἔδαφος τοῦ Σηκοῦ δὲν ἦτο βεβαίως, ἀλλ' ἔγινε τοιοῦτον, οἶον νῦν φαίνεται, ἐξομαλισθὲν κάπως (3), ἡ δὲ ὑπόθεσις ὅτι τεχνητὸν ἄλλο ἔδαφος ἱκανῶς ὑψηλὸν ἀπέκρυπτε τὴν προεξοχὴν

(1) Αἱ ἐπὶ τοῦ βράχου λελαξευμέναι, καὶ ὅπου ἱκανῶς σώζονται, οὐδὲν ἔχουσιν τοιοῦτου γείσου δεικνύουσι.

(2) Ἐγένετό μοι ἡ παρατήρησις ὅτι δυσκόλως θὰ ἠδύνατο νὰ καθίσωσιν ἐνταῦθα κατὰ σειρὰν ὁ εἰς ὑπὲρ τὸν ἄλλον, ὡς ἐν θεάτρῳ, πολλοὶ ἄνθρωποι, ἀνεπαρκούς ὄντος πρὸς τοῦτο τοῦ πλάτους τῶν βαθμίδων, ἀλλ' ἐγὼ δοκιμάσας τὸ πρᾶγμα μετὰ φίλων τὸ εὖρον δυνατὸν καὶ ὄχι πολὺ δύσκολον. Ἐννοεῖται δ' εὐκοθεν ὅτι δὲν ἦτο ἀναγκαῖα ἐνταῦθα ἡ τῶν θεάτρων εὐμάρεια, οὐδὲ τις ἴσως κατὰ τὴν μῦσιν ἐγένετο τῶν καθήμενων, ὡς ἐν θεάτρῳ, μετακλήσις. Ἄλλ' ὁ σκοπός, δι' ὃν αἱ βαθμίδες ἐποιήθησαν, δὲν μεταβάλλεται, καὶ ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι ἴσταντο ἐπ' αὐτῶν ὄρθιοι οἱ μουσικοὶ (παράβ. Πρακτ. Ἄρ. Ἐτ. τοῦ 1882 σελ. 98).

(3) Κατὰ τὸν κ. Blavette τὸ βραχῶδες τοῦ Σηκοῦ ἔδαφος κατὰ τὸ μέσον που μετρηθὲν εὐρέθη ὃν περίπου 0,50 Γ. Μ. ὑψηλότερον τοῦ τῆς Στοᾶς, κατὰ δὲ τὸν κ. Penrose κατὰ μέσον ὄρον 0,25 Γ. Μ. (παράβ. Πρακτ. Ἄρχ. Ἐτ. τοῦ 1882 σελ. 98 σημειώσιν 2). Ἄς σημειώσω δὲ ἐνταῦθα ὅ,τι ἐλησμόνησα νὰ πρᾶξω, ὅτι ἐν τούτῳ τῶ βραχῶδει ἐδάφει ὑπάρχουσι καὶ τινες τετράγωνοι *κοιλότητες* (μῆκος μιάς τούτων 0,60 πλ. 0,40 βάθος 0,30). Καλῶς δὲ βραχῶδες ἔδαφος τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ βράχου τὸ μεταξὺ τῆς δυτικῆς πλευρᾶς τοῦ Σηκοῦ καὶ τῆς 3ης σειρᾶς τῶν κίωνων τὸ ἐξομαλισθὲν πως καὶ ἀποτελέσαν τὴν *ἐπιφάνειαν* (le niveau)

ἐκείνην τοῦ βράχου τὴν κατὰ τὸ σημεῖον Ζ ἡκίστα φαίνεται μοι πιθανὴ νῦν, διότι ἀφίνει τινὰ ὄλως ἄπορα καὶ ἀνεξήγητα. Νὰ ἰδρῦετο λοιπὸν ἐκεῖ βωμὸς ἢ παραπλήσιόν τι κτίσμα χρῆσιμον ὅπωςδῆποτε εἰς τὰ κατὰ τὴν μύθην μηχανήματα τῶν ἱερέων ; Ἴσως καὶ πιθανῶς διὰ τοιαύτης τινὸς ὑποθέσεως δύνανται νὰ ἐξηγηθῶσι τεμάχια τινὰ ἐκεῖ πλησίον ἀνευρεθέντα ἐξεργασμένου ἑλευσινιακοῦ λίθου ἑλλειψοειδοῦς σχήματος καὶ μὴ δυνάμενα, οὔτε ὡς τεμάχια βάσεως κίονος νὰ ἐκληφθῶσιν, οὔτε ὡς τεμάχια λίθου εἰς βᾶσιν προωρισμένου καὶ προπαρασκευαζομένου ἕνεκα δὲ βλάβης κατὰ τὴν ἐργασίαν εἰς ἄλλο τι χρησιμεύσαντος.

Καὶ ταῦτα μὲν τοιαῦτα. Ἄν δὲ καὶ περὶ τῆς καλυπτούσης τὰ ἐδῶ λείψανα τοῦ Σηκοῦ ἐπιχώσεως (1) ἀνάγκη νὰ ῥηθῇ τι, αὕτη συνέκειτο ἐκ παντοίων χωμάτων οὐχὶ ἄπαξ, εἰς ἱκανὸν ἴσως βᾶ-

τοῦ δαπέδου τοῦ Σηκοῦ· πέραν τῆς 3ης σειρᾶς τῶν κίωνων πρὸς ἀνατολὰς ὑπῆρξεν ἀνάγκη βεβαίως τεχνητῆς ἐπιχώσεως καὶ τεχνητοῦ δαπέδου καθὼς ἐπίσης καὶ τεχνητῆς τῶν κίωνων θεμελιώσεως, ἀφοῦ ὁ βράχος εἰς πολὺ μείζον βάθος ἀνευρίσκετο, ὡς ἦδη ἐρρήθη (παράβ. Πρακτ. Ἄρχ. Ἐτ. τοῦ 1882 σελ. 197 σημ.).

(1) Μεγίστη ἦν αὕτη ὡς ἦδη καὶ ἀλλαγῶς ἐσημείωσα (Πρα. Ἄρχ. Ἐτ. τοῦ 1882 σελ. 96 σημ. 1) κατὰ τὸν τῆς Δυτικῆς πλευρᾶς βράχον (5-6 Γ. Μ.), ἐλαχίστη δὲ κατὰ τὸ κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ χωρίου μέρος (1,20-, 1,00 Γ. Μ.) καὶ ἀπετέλει οὕτως οἰονεὶ κεκλιμένον ἐπίπεδον. Ὅτι δὲ μετακινήσεις τῶν τε πετρῶν καὶ τῶν χωμάτων ἐγένοντο πολλαί, οὐδῶλως παράδοξον, ἀφοῦ ἔχον μόνον οἱ νεώτεροι φκοδόμησαν, ἀλλ' ὡς φαίνεται καὶ οἱ Βυζαντινοὶ εἶχον ἐγκατασταθῆ ἑνταῦθα καὶ μάλιστα στερεῶ τῷ ποδὶ μεταχειρισθέντες ἴσως ποτὲ τὸν ναὸν καὶ ὡς φρούριον καὶ ἀληθῶς ἢ βορεία πύλη εὐρέθη οἰονεὶ ἀποπεφραγμένη δι' ἐνεπιγράφων ὡς τὸ πολὺ λίθων ἐν οἷς καὶ τὸ Β' τεμάχιον τῆς μεγάλης ἐπιγραφῆς (Ἄρχ. Ἐφημ. 1883 σελ. 109 καὶ 115.) καὶ ψήφισμά τι εἰς τινὰ στρατηγὸν Ἀριστογάνην τῶν μακεδονικῶν χρόνων, προσεχῶς ἐκδοθησόμενον, δεξιὰ δὲ τῷ εἰσερχομένῳ διὰ τῆς πύλης ἐγείρεται τι τετράγωνον κατασκευάσμα, ὡσεὶ πύργος, ἐξ ἀρχαίων τοῦ τοίχου τοῦ Σηκοῦ πλίνθων, ἔργον, ὅπερ, καίπερ, νῦν τοῦλάχιστον, μὴ ὑψηλόν, δὲν δύνανται οὐδὲν ἦττον ν' ἀποδώσω εἰς τοὺς κατόπιν κατοίκους τοῦ τόπου. Κάσσεως ἔχνη (ὀλίγοι ἄνθρωποι καὶ κόνις ἀνθρώπων) εὐρεθέντα ἐν τῇ καταστάτῃ βαθμίδι τῆς βορείας πλευρᾶς ἄγνωστον τίνων χρόνων εἶναι λείψανα, πιθανόν δὲ ὄχι πολὺ ἀρχαίων. Ἀριστείδης ὁ σοφιστῆς ὀλόκληρον ἔγραψεν λόγον Ἐλευσίτιον ἐπιγραφόμενον, ἵνα τοῦτο καὶ μόνον, τὴν ὑπὸ πυρκαϊᾶς παντελῆ σχεδὸν καταστροφὴν τοῦ ἐν Ἐλευσίτι ναοῦ, ἐτραγωδήσῃ, ἣν ἀποδίδει, ὡς φαίνεται, τοῖς Χριστιανοῖς. Ἀλλὰ καὶ ἂν τῷ ὄντι ἐγένετο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ σοφιστοῦ πυρκαϊὰ τις τοῦ ἐν Ἐλευσίτι ἱεροῦ, αὕτη δὲν θὰ ἦτο τοιαύτη, οἷα ὑπ' αὐτοῦ ἐτραγωδεῖται, γνωστὸν δὲ ὅτι τὸ ἱερόν τὸ ἐν Ἐλευσίτι ἐξηκολούθησεν ἀκμάζον καὶ λειτουργοῦν δύο ἔτι ὀλοκλήρους αἰῶνας μετὰ τὸν τοῦ σοφιστοῦ θάνατον.

θος, ἀνακινήθτων καὶ πρὸ πάντων ἐκ λίθων αὐτοῦ τοῦ ναοῦ, τοῦτο μὲν τριγλῦφον καὶ τεμαχίων τοῦ ἐπιστυλίου, τοῦτο δὲ καὶ πωρίων πλίνθων φερουσῶν ἀκόμη τοὺς ἀγκῶνας (tenons), σημείον τοῦτο κατὰ τινὰς ὅτι τὸ ἐσωτερικόν (1) τοῦ τοίχου τοῦ Σηκοῦ οὐδέποτε εἶχεν ἀποτελειωθῆ. Πλὴν δὲ τῶν εἰρημένων ἐξεχώσθησαν ἐκεῖθεν μετὰ τῶν ἄλλων λίθων καὶ πώριναί τριγλύφοι ζωηρὰ κυανοῦ μάλιστα χρωματισμοῦ σώζουσαι ἔχνη (ὑψ. αὐτῶν σωζόμενον 0,38 πλ. 0,55 παχ. 0,42), λείψανα ἴσως αὐταὶ ἄλλου τινος οἰκοδομήματος ἐκεῖ ποῦ ἄνωθι τῆς ΒΔ^{ης} γωνίας τοῦ Σηκοῦ πάλαι ποτὲ ἰσταμένου (2).

(1) Λέγω τὸ ἐσωτερικόν τοῦ τοίχου τοῦ Σηκοῦ (ἂν ἀληθῶς αἱ πλίνθοι αὐταὶ ἀνήκωσιν εἰς αὐτόν) διότι ὡς πολλὰ δεικνύουσι τεκμήρια τὸ ἐξωτερικόν αὐτοῦ, τὸ καὶ καταφανέστερον, ἦτο ἐκτισμένον ἐκ πλίνθων ἑλευσινιακοῦ λίθου. Ὅτι δὲ δύο σειραὶ πλίνθων ἀπετέλουν τὸ ὅλον αὐτοῦ πλάτος ἐσημείωσα ἡδὴ (παράβ. Πρακτ. Ἄρχ. Ἐτ. τοῦ 1882 σελ. 95).

(2) Καὶ ἐν τῇ πρώτῃ μου ἐκθέσει ἐγένετο λόγος (Πρακτ. Ἄρχ. Ἐτ. τοῦ 1882 σελ. 100) καὶ ἐν τῷ διαγράμματι σημειοῦνται (Γ) ἔχνη ἀρχαίου οἰκοδομήματος (σειρὰ πλίνθων ἢ μᾶλλον πλακῶν πεντελικῶ μαρμάρου μετὰ τὸρμων καὶ ἔχνους λόγους) ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ βράχου, ἔνθα νῦν τὸ ἐκκλησίδιον τῆς Παναγίας, ἰσταμένου καὶ ἐντός τοῦ ἱεροῦ περιδίου ἐμπεριλαμβανομένου· ἂν δὲ αἱ ἀνωτέρω μνημονούμενα πώριναί τριγλύφοι ἀνήκον τῷ ὄντι εἰς τοῦτο ἢ εἰς ἄλλο οἰκοδόμημα ἐπὶ τοῦ ἄλλου χθαμαλωτέρου βράχου τοῦ ὑπὸ τὸν βράχον τῆς Παναγίας ἐκτισμένον (τὰ ἐκεῖ ἡ σκαφὴ ἀκόμη δὲν ἠρέυνησε καὶ ὀλοκληρίαν) μοὶ εἶναι ἄδηλον. Ὅτι ἐντός τοῦ ἱεροῦ περιδίου πλὴν τοῦ μεγάλου ναοῦ ὑπῆρχον καὶ ἄλλα τινὰ ἱερὰ οἰκοδομήματα εἶναι βέβαιον. Ἐντός τοῦ περιδίου ἔκειτο τὸ Νεωκόριον καὶ ἡ ἱερὰ οἰκία τῆς ἱερέας καὶ οἱ θησαυροὶ τῶν θεῶν καὶ ὁ οἶκος τῶν Κηρύκων πιθανῶς καὶ ἴσως καὶ ἕτερα τινὰ παρόμοια οἰκοδομήματα, βωμοὶ δὲ διάφοροι καὶ ἴσως καὶ ναῖσκοι (παράβ. Ἄρχ. Ἐφημ. 1883 σελ. 109 καὶ ἐφεξῆς καὶ Recher. Arch. à Eleusis σελ. 90 καὶ ἐφ.) εἰς συγγενεῖς θεότητες· ἀλλ' ὅτι ἐνταῦθ' αὖ ποῦ πρέπει νὰ ζητηθῆ ὁ κυριῶς ναὸς (le temple) τῆς Δήμητρος ξεχωριστὸν τοῦτο καὶ ὅπως διακεκριμένον οἰκοδόμημα ἀπὸ τοῦ ἄλλου ἐκείνου, οὐ αἱ ἡμέτεροι ἀνασκαφαὶ ἤνεγκον εἰς φῶς τὰ λείψανα, ὡς ὁ κ. Blavette δοξάζει (Bull. de Corr. Hell. 1884 σελ. 255-256 καὶ 262), φαίνεται μοὶ ὅχι ὀρθόν. Τὸ παράδοξον καὶ ὅπως τῇ Ἑλλ. ἀρχιτεκτονικῇ ξένον σχῆμα τοῦ ἀποκαλυφθέντος νῦν ὑφ' ἡμῶν ναοῦ δύναται ἀποχρῶντως ἴσως νὰ ἐξηγηθῆ ἐξ αὐτοῦ τοῦ προορισμοῦ του (παράβ. Πρακτ. Ἄρχ. Ἐτ. τοῦ 1882 σελ. 96), οἱ δὲ λόγοι τοῦ Στράβωνος (Βιβλ. IX, 1, 12) « Εἴτ' Ἐλευσίν πόλις, ἐν ἧ τὸ τῆς Δήμητρος ἱερὸν τῆς Ἐλευσινίας καὶ ὁ μυστικὸς σηκόσ, ὃν κατεσκεύασεν Ἴκτινος, ὃχλον θεάτρου δέξασθαι δυνάμενον, ὃς καὶ Παρθενῶνα ἐποίησε τὸν ἐν Ἀκροπόλει τῇ Ἀθηναῖ, Περικλέους ἐπιστατοῦντος τῶν ἔργων », εἰς οὓς μάλιστα φαίνεται ἱσχυριζόμενος ὁ γάλλος ἀρχιτέκτων, ἐκτός τοῦ ὅτι εἶναι λίαν γενικοὶ καὶ ἀόριστοι οὐδὲ παρέχουσι λαβὴν πρὸς τοιαύτην ὑπόθεσιν, τῆς λέξεως ἱερὸν σημαίνου-

Κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος ἡ σκαφή δὲν ἐτελείωσεν ἔτι τὸ ἔργον της. Ἐξέχωσεν ὁμως ἰκανὸν μέρος τῆς στενῆς κλίμακος (Δ) (1) καὶ κατωτέρω κατὰ τὴν πύλην (Ω') μεταξύ τοῦ ὀρθοστάτου τοῦ Σηκοῦ, ἐνταῦθα μάλιστα εἰς ἰκανὸν διάστημα καλῶς διατηρουμένου, καὶ τοῦ ἀπέναντι βράχου (2) ἀπεκάλυψεν οἰονεὶ *διάδρομον* (H) εἰς τὴν πύλην φέροντα καὶ ἴσως ὄντα συνέχειαν αὐτῆς τῆς ὁδοῦ τῆς φερούσης ἐν γένει ἀπὸ τοῦ μικροῦ Προπύλου τοῦ Ἀππίου εἰς τὸν Ναόν, λελαξευμένης δέ, ὡς καὶ ὁ ἐν λόγῳ διάδρομος, ἐπὶ τοῦ βράχου· ἀλλὰ τὴν ὁδὸν ταύτην δὲν ἦτο εἰσέτι καιρὸς νὰ ἐξετάσωμεν· ἀνεσκάψαμεν λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, τὸ ἐναπομείναν ἐκ τῆς τοῦ Α' ἔτους σκαφῆς κεχωσμένον μέρος τῆς Στοᾶς καὶ ἤδη πρόκειται αὕτη εἰς τὰ ὄμματα πάντων σώζουσα πανταχοῦ σχεδὸν τὴν ἐξ ἑλευσινιακοῦ λίθου πλακόστρωσίν της (3). Τοῦ διαχωρίζοντος ὁμως αὐτὴν ἀπὸ τοῦ Σηκοῦ τοίχου, πλὴν τῶν θεμελίων, οὐδὲν οὐδὲ σμικρὸν ἔχνος περιεσώθη καὶ κατ' ἀκολουθίαν οὔτε λείψανα πύλης ἐν τῷ μέσῳ αὐτοῦ ἀνεῦρεν ἢ μέχρι τοῦδε σκαφῆ, ἢν οἱ *Dilettanti* καθ' ὑπόθεσιν ἐσημείωσαν ἐν τῷ διαγράμματι. Ἄλλ' ἂν δὲν εὐρέθησαν ἐν τῷ μέσῳ πύλης ἔχνη, λείψανά τινα ὁμως τοίχου κατὰ τὸ γράμμα Ω''' κατὰ χώραν, ὡς φαίνεται, κείμενα (4) καὶ τὴν κατασκευὴν ὁμοία τοῖς πλαγίοις ἐκεῖνοις τοί-

σης ἐνταῦθα ἀπλῶς τὸν *ιερόν περιβόλον*, τὸν *ιερόν χώρον*, ὅστις ἦν ἀληθῶς ὀλόκληρος ἱερός καὶ τῇ Δημητρὶ καὶ Κόρῃ ἀφιερωμένος (παράβ. Ἀρχ. Ἐφημ. 1883 σελ. 111 στίχ. 50). Ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ περιβόλου οἰκοδόμημα, περὶ ὃ ἡ πᾶσα ἐστρέφετο *λατρεία*, ἦτο καθ' ἡμᾶς τοῦτο, τὸ νῦν ἀποκαλυφθὲν, καὶ ὑπὸ μὲν τοῦ Στράβωνος *μυστικὸς σηκόσ*, ὑπὸ δὲ τοῦ Πλουτάρχου *Τελεστήριον* καὶ *Ἀνάκτορον*, ὑπ' ἄλλων δ' ἄλλως καλούμενον.

(1) Διὰ γραμμῶν κυανοῦ χρώματος σημειοῦται ἐκεῖ ἐν τῷ Διαγράμματι ὅχι τὸς ἐν τῷ βράχῳ λελαξευμένους (καὶ τὸ πάλαι βεβαίως κεκαλυμμένους) πρὸς ἐκροὴν τῶν ἄνωθεν κατερχομένων ὑδάτων.

(2) Τὰ ἐπὶ τοῦ ἐκεῖ βράχου λείψανα (δόμους τινὰς ἐκ πωρῶνων πλίνθων δεξιὰ τοῦ γράμματος H ἐν τῷ διαγράμματι σημειουμένους) ὑπέθεσα, ἴσως ὄχι ὀρθῶς, τὸ προ-παρελθὸν ἔτος ὡς λείψανα βαθμίδων μεγάλης κλίμακος· ἡ τοῦ λήξαντος ἔτους σκαφῆ δεικνύει ταῦτα ὡς οἰκοδομημάτος τινος μᾶλλον ἀπομεινάρια.

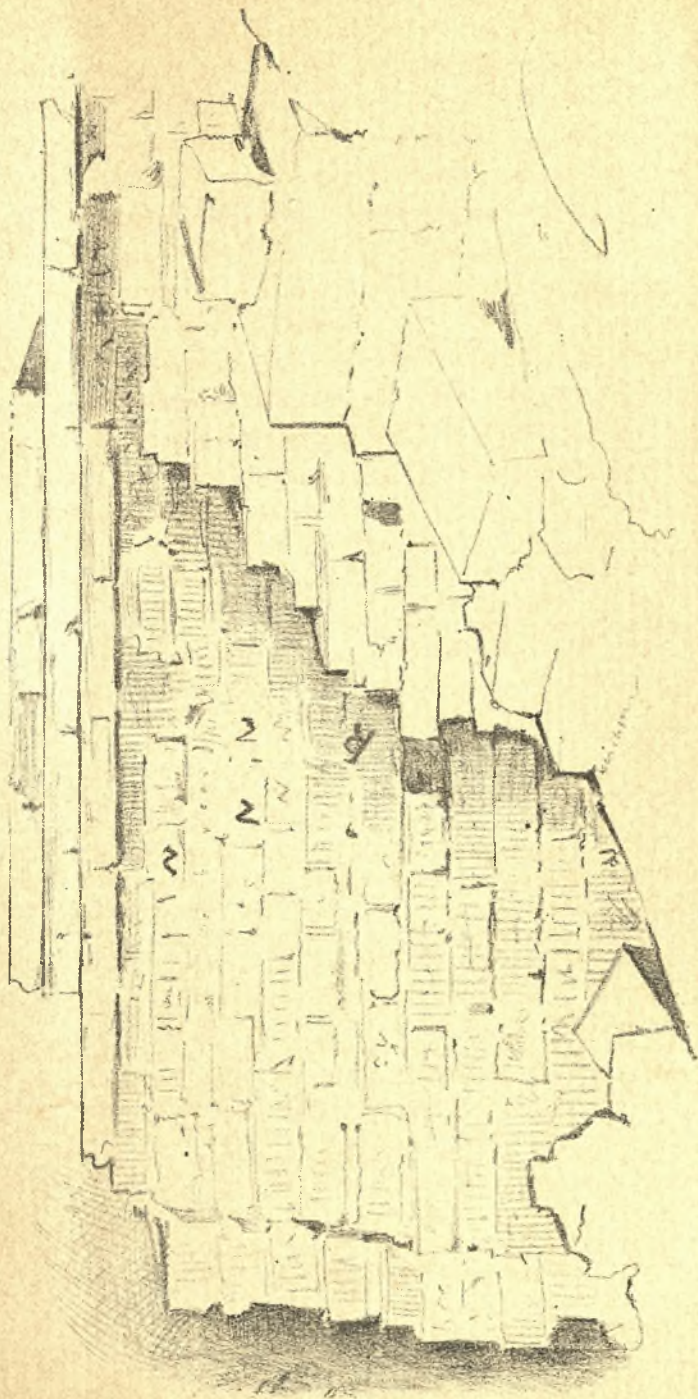
(3) Ἐξετάσας ὁ κ. Penrose τὸ δάπεδον αὐτῆς οὐδεμίαν, ὡς μοὶ ἀνεκοίνωσεν, εὔρεν καμπυλότητα τῶν γραμμῶν, οἷαν παρετήρησεν, ὡς γνωστόν, ἐν τῷ Παρθενῶνι.

(4) Ἐπὶ τὰ λείψανα ταῦτα σαφῶς δηλούμενα ἐν τῷ διαγράμματι κατὰ τ' ἀριστερὰ τῆς πύλης Ω''' ἔστρεψε τὴν προσοχὴν μου παρατυγχάνων ὁ κ. Blavette.

χοις τῶν δύο πυλῶν Ω καὶ Ω' (ἴδε ἀνωτέρω σελ. 53 σημ. 3) καὶ τὸ ἐνεπιγράφων βᾶθρον τὸ ἐν τῇ Ἀρχαιολογικῇ Ἐφημερίδι (1883 σελ. 145, ἀριθ. 20) δημοσιευθέν, ἐν ᾧ λόγος γίνεταί περὶ ὑπάρξεως θυρῶν κατὰ τοῦτο τὸ μέρος τῆς Στοᾶς, ὡς ἐκ τοῦ τόπου τῆς εὐρέσεώς του εἰκάζεται, φαίνονται ἐπικυροῦντα τὴν γνώμην, ἣν τὸ ἡμέτερον διάγραμμα ἀναπαριστᾷ, ὅτι δύο ἦσαν δηλ. αἱ πρὸς τὴν Στοᾶν ἀνοιγόμεναι πύλαι, γνώμη, ἣτις καὶ ἄλλως εἶναι τῆς τῶν Dilettanti προτιμητέα, διότι μία ἐν τῷ μέσῳ τοῦ τοίχου τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τοῦ Σηκοῦ πύλη ἤθελεν ἀντικρύζει τὸν IV ἤτοι μεσαῖον κίονα τῆς 6ης σειρᾶς (παράβ. Πρακτ. Ἀρχ. Ἐτ. τοῦ 1882 σελ. 87). Οὐδαμοῦ δὲ μέχρι τοῦδε κατὰ τὸ ἀνασκαφέν τοῦ Σηκοῦ μέρος δὲν παρατηρήθησαν τεχνητοῦ διαπέδου ἔχνη ἀσφαλῆ καὶ ἀναντίρρητα (1).

ἡ νῦν σκαφῆ βεβαίῃ τὴν ὑπαρξίν ἐκεῖ τῆς πύλης καὶ ἄλλα τινὰ ἀποκαλύπτουσα νέα, περὶ ὧν γενήσεται λόγος ἐν καιρῷ τῷ πρέποντι. Ἐκεῖ πλησίον εὐρέθη οὐχὶ ὁμῶς κατὰ χώραν κείμενος καὶ ἑλευσινιακὸς ὀγκώδης κατεργασμένος λίθος Ἰσως εἰς τινὰ τῶν παραστάδων ταύτης τῆς πύλης (Ω'') ἀνήκων καὶ ἀφέθη ἀμετακίνητος, ὅπου εὐρέθη. Τῆς ἐν τῷ διαγράμματι κατὰ τὸ Ω'' σημειουμένης Πύλης οὐδὲν ἔχνος οὐδ' ἡ τοῦ παρόντος ἔτους πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἀρξαμένη σκαφῆ ἔφερον εἰς φῶς. Ἰσως ὅταν βαθύτερον ἀνασκαφῇ ὁ ἐκεῖ χώρος εὐρέθῃσι καὶ ταύτης λείψανα ἢ ἀρμονία ὅπωςδὴποτε ἀπῆται ἐκεῖ τὴν ὑπαρξίν πύλης. Κατὰ δὲ τὰς δύο ἐτέρας πλευρᾶς (βορείαν καὶ μεσημβρινήν) τοῦλάχιστον κατὰ τὴν βορείαν, πλην τῆς σημειωθείσης (Ω'), ἄλλη Πύλη δὲν ὑπῆρχε, διότι ἡ σκαφῆ ἔδειξε πανταχοῦ σχεδὸν τὴν συνέχειαν τοῦ ὀρθοστάτου τοῦ τοίχου.

(1) Λέγω ἀσφαλῆ καὶ ἀναντίρρητα, διότι ἤδη ἡ τοῦ Α' ἔτους σκαφῆ ἤνεγκεν εἰς φῶς κατὰ τὸν μεταξὺ τοῦ VI καὶ VII κίονος τῆς 6ης σειρᾶς χώρον ἔχνη οὐχὶ καλῶς διατηρουμένης στρώσεως ἐκ πωρίων πλίνθων 0,20-0,25 πάχους (Πρακτ. Ἀρχ. Ἐτ. τοῦ 1882 σελ. 96), ἡ δὲ τοῦ λήξαντος ἔτους ἀνασκαφῆ ἔδειξεν ὁμοίως στρώσεως κάλλιον μάλιστα διατηρουμένης λείψανα κατὰ τὸν II κίονα τῆς 5ης σειρᾶς, σημεῖα ταῦτα πιθανώτατα τεχνητοῦ διαπέδου, οὐτινος ἡ ὑπαρξίς κατὰ τοῦτο τὸ μέρος τοῦλάχιστον τοῦ Σηκοῦ, τὸ ἀνατολικώτερον, ἦτο ἀναπόφευκτος (ἴδε ἀνωτέρω σελ. 54 σημ. 3). Ἐν τῷ κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ χωρίου μῆτω ἀνασκαφέντι μέρει Ἰσως νὰ σώζωνται πλεονα καὶ κάλλιον διατετηρημένα λείψανα τοῦ τεχνητοῦ διαπέδου, ἀφοῦ ἐδῶ ἡ τῶν νεωτέρων κατοίκων χεῖρ οὐδεμίαν ἢ ἐλαχίστην θὰ ἐπίνεγκε καταστροφήν. Στρώσεως ὁμοίως ἐκ πωρίων πλίνθων ἱκανὰ καὶ καλῶς διατηρούμενα λείψανα σώζονται καὶ ἐκατέρωθεν τῆς πύλης Ω'', ἀλλὰ ταῦτα δύνανται νὰ θεωρηθῶσι μᾶλλον ὡς τῶν ἐκεῖ τεχνητῶν βαθμίδων μικρὰ θεμελίωσις, ἣτις ἦτο ἀναγκαστικὰ. Πᾶσαι αἱ στρώσεις αὗται εὐρίσκονται εἰς τὸ αὐτὸ που μετὰ τὸ κατὰ τὰ δυσμικώτερα βραχῶδες τοῦ Σηκοῦ ἔδαφος καὶ κατ' ἀκολουθίαν μετὰ τὴν κάτω ἐπιφάνειαν τῶν στρογγύλων βάσεων τῶν κίωνων ἐπίπεδον (niveau). Ἄν δ' ἀ-

Ἄποψη μέρους τῆς βορείας πλευρᾶς τοῦ Γεφενάτου τοῦ ἐν Ἐλευσίῃ Ναοῦ.

Καὶ ταῦτα μὲν τοιαῦτα. Θέλουσα δὲ ἡ σκαφή νὰ ἐξελέγξῃ μὲν τὴν μαρτυρίαν τοῦ Βιτρουβίου περὶ τῆς οἰκοδομῆς τῆς Στοᾶς (Πρακτ. Ἀρ. Ἐτ. τοῦ 1882 σελ. 85), νὰ ἐρευνήσῃ δὲ κάλλιον καὶ τὰ τῆς ἀρχαίας ἐπιχώσεως τῆς αὐλῆς τοῦ ναοῦ κατέβη πρὸς τὰ κάτω καὶ ἤρξατο καθαίριζουσα ἀπὸ τῶν χωμάτων ὅλον τὸν χώρον τὸν κατὰ τὴν ΒΑὴν γωνίαν τοῦ ναοῦ, οὐπερ εἶχεν ἤδη ἀνασκάψει μέρος καὶ κατὰ τὸ προπαρελθὸν ἔτος καὶ ἡ ἔρευνα ἀληθῶς δὲν ἀπέβη ἄκαρπος μάλιστα ὡς πρὸς τὸ κύριον ζήτημα. Καὶ τῷ ὄντι οὐδεμία ὑπολείπεται πλέον ἀμφιβολία ὅτι καὶ ὁ Στερεοβάτης τῆς Στοᾶς (Ἀρ. Ἐφημ. 1883 σελ. 108) εἶναι κτίσμα οὐχὶ σύγχρονον τοῦ Σηκοῦ, ἀλλ' εἰς τὸν προϋπάρχοντα τούτου στερεοβάτην προσετέθη ὁ τῆς Στοᾶς βραδυτέρον (1). Ἄλλ' εἰς τί ἐχρησίμευον οἱ ὀλόλιθοι ἐκεῖνοι τοῖχοι οἱ ἀποτελοῦντες τὰ δύο ἐκεῖνα ἡμιτελῆ τρίγωνα μ μ' μ'', ὧν ὅμοια περίπου ἀνεῦρεν ἡ σκαφή καὶ κατὰ τὴν μεσημβρινὴν πλευρὰν (δ' δ ε); Οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι ὀλόκληρος ὁ Στερεοβάτης τοῦ Σηκοῦ καὶ κατ' ἀκολουθίαν καὶ κατὰ τὰς δύο γωνίας τοῦ ΒΑὴν καὶ ΜΑὴν ἐδράζεται ἐπὶ τοῦ στερεοῦ ἦτοι βραχώδους ἐδάφους(2) καὶ προεκ-

ληθῶς ἀποδειχθῶσιν οὐδὲν ἄλλο οὔσαι ἢ λείψανα τοῦ δαπέδου τοῦ ναοῦ, δὲν ὑπῆρχε δὲ οὔτε ἐπ' αὐτῶν, οὔτε ἐπὶ τοῦ βραχώδους ἐδάφους μάλιστα ἄλλη τις ἐξ ἄλλης ὕλης ἐπίστρωσις ὁμαλώτερον καθιστώσα τὸ ὅλον δάπεδον τοῦ Σηκοῦ, οὐχὶ πάνυ ἀπροσκόπτως θὰ ἐβάδιζον ἐπ' αὐτοῦ οἱ μουόμενοι ἐν νυκτὶ μάλιστα. Νὰ εἶχεν ἄρ' αὐτὰ γὰρ τὸ πρᾶγμα σχέσιν τινὰ πρὸς τὸν ὅλον τῆς μῆσεως τρόπον;

(1) Ὁ Στερεοβάτης τοῦ Σηκοῦ κατ' ἀμφοτέρας αὐτοῦ τὰς γωνίας ΜΑὴν καὶ ΒΑὴν προχωρεῖ καὶ πέραν αὐτῶν (τῶν γωνιῶν) πρὸς ἀνατολὰς ἐπὶ ἰκανὸν διάστημα, ἀσφαλείας χάριν ἴσως, κλιμακῆδόν· εἰς ταύτην λοιπὸν τὴν οὕτως ἐσηματιζομένην οἰοῖται κλιμακὰ φαίνονται κατόπιν προσηρμοσμένοι καὶ τὴν συνέθειαν ἀποτελοῦσαι αἱ πλίνθοι τοῦ Στερεοβάτου τῆς Στοᾶς διακρινόμεναι ἀπὸ τῶν τοῦ Στερεοβάτου τοῦ Σηκοῦ καὶ διὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν συμβόλων (Ἀρχ. Ἐφημ. 1883 σελ. 107). Τὸ παρατιθέμενον σχῆμα καθιστᾷ τὰ λεγόμενα σαφέστερα.

(2) Κατὰ τὰς ἄρτι ἐπαναληφθείσας ἀνασκαφὰς ἔσκαψα κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Στερεοβάτου τοῦ Σηκοῦ καὶ τοῦ ὀλολίθου τοῖχου δ ἐσηματιζομένην γωνίαν καὶ εὔρον ἀληθῶς ὅτι καὶ ἡ ἐκεῖ πρὸς ἀνατολὰς προέκτασις τοῦ Στερεοβάτου στηρίζεται ἐπὶ τοῦ στερεοῦ ἀριθμοῦσα ἐν ὄλῳ 17 δόμους καὶ ἔχουσα ὕψος 8,00 Γ. Μ.· ἐπὶ τοῦ στερεοῦ ἐδράζεται ἐν μέρει τοῦλάχιστον, καθ' ὅσον δηλ. ἡ μέχρι τοῦδε σκαφή ἠρεύνθησεν αὐτόν, καὶ ὁ τοῖχος δ 16 ἐπίσης ἀριθμῶν δόμους (ὧν οἱ τέσσαρες ἐκ πλίνθων ἑλευσινιακοῦ λίθου) καὶ ὕψος ἔχων τὸ ὅλον 6,50 Γ. Μ.· ἡ νῦν σκαφὴ ἠρεύνησεν ὡσαύτως καὶ μέρος τοῦ Στερεοβάτου τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τῆς Στοᾶς τὸ μεταξὺ τῆς μέσης καὶ βορείας ἀντηρίδος (γ-γ') καὶ ἀνεῦρεν αὐτὸν ἐπίσης ἐπὶ τοῦ

τείνεται ἐφ' ἱκανὸν διάστημα πέραν αὐτῶν πρὸς ἀνατολὰς χάριν ἀσφαλείας πιθανῶς. Μειζονος ἔτι ἀσφαλείας ἕνεκα ἄρα γε τῶν γωνιῶν ἔκτισαν ἐκεῖ ὡς ἀντηρίδας τοὺς δύο λοξοὺς ὀλόλιθους τοίχους δ' καὶ μ, πρὸ τῆς οἰκοδομῆς, ἐννοεῖται, τῆς Φιλωνείου Στοᾶς; Ἄλλ' εἰς τί ἐχρησίμευον τότε οἱ ἄλλοι ἐκεῖνοι ὀλόλιθοι τοῖχοι, οἱ πρὸς τὰς ὑποτιθεμένας ταύτας ἀντηρίδας γωνιάζοντες, μ' καὶ μ'' καὶ δ' (1);

Πλὴν δὲ τῶν τοίχων τούτων ἤνεγκεν ἡ σκαφή εἰς φῶς καὶ ἐτέρων τινῶν τοίχων λείψανα τῶν κατὰ τὰ γράμματα θ' θ'' θ''', πάντων ἐπὶ τοῦ βράχου ἐδραζομένων. Καὶ ὁ μὲν κατὰ τὸ θ τοίχος εἰς ἱκανὸν ὕψος σωζόμενος, (2,50 Γ.Μ. περίπου) εἶναι ἴσως συνέχεια τοῦ κατὰ τὸ γράμμα η καὶ ὅμοιος αὐτῷ σχεδὸν κατὰ πάντα τὸν τρόπον τῆς κατασκευῆς (πολυγώνιος ἐκ πλίνθων ἑλευσινιακοῦ λίθου μὲν ἐν μόνον πρὸς τὰ ἔξω πρόσωπον), ὁ δὲ κατὰ τὸ γράμμα θ', εἰς δὲν, ὡς φαίνεται, προσετέθη κατόπιν ὁ θ, εἶναι ὅχι πολὺ διάφορος τῶν παρ' ἡμῶν ἐν χρήσει πηλοκτίστων τοίχων τὴν κατασκευὴν. Τούτῳ ὅμοια τὸν τρόπον τῆς οἰκοδομίας εἶναι

στερεοῦ ἐδραζόμενον 15 δὲ ἐν ὄλῳ ἀριθμοῦντα δόμους σταυροειδῶς (bindläufer) τεθειμένους καὶ ὕψος ἔχοντα 7,50 Γ.Μ. τὸ ὄλον. Πράγμα δὲ παράδοξον ἐκεῖ κάτω ἐπὶ τοῦ βράχου ἀνευρέθησαν καὶ δύο τάφοι (ὁ μὲν ὄλος ἀκάλυπτος, ὁ δὲ ἕτερος κατὰ τὸ ἥμισυ μόνον κεκαλυμμένος) ὄλως ἀπλοῖ τὴν κατασκευὴν καὶ οὐδὲν ἄλλο ἢ ὀλίγιστα ὄστ' καὶ δύο ἢ τρία θραύσματα ἀγγείων ἐνέχοντες ὄλως ἄσημα πλὴν ἐνὸς φέροντος μέρος μορφῆς μελανοφαβοῦς καὶ τὰ γράμματα ΛΕΟΥΡ (ΛΕΟΚΡΑΤΗΣ;) Οἱ τάφοι βεβαίως πρέπει νὰ ᾖναι πανάρχαιοι καὶ ἴσως ἀνευρεθέντες παρὰ τῶν οἰκοδομούντων τὸν Στερεοβάτην τῆς Στοᾶς ἐσυλήθησαν ὑπ' αὐτῶν καὶ ἀλὶν ἐπεχώσθησαν.

(1) Ἄν καὶ ὁ κατὰ τὸ ε τοίχος γωνιάζει πρὸς τὸν δ ὡς ὁ μ'' πρὸς τὸν μ εἰσέτι δὲν ἐγένετο γνωστόν, εἶναι ὅμως πιθανώτατον πάντων δὲ τῶν τοίχων τούτων ὁ τρόπος τῆς κατασκευῆς μαρτυρεῖ ὅτι ἦσαν πεποιημένοι ἵνα μὴ φαίνωνται. Τὰ λείψανα τῶν κατὰ τὰ γράμματα μ μ' μ'' εἶναι πολὺ ὀλιγώτερα τῶν κατὰ τὰ δ δ' καὶ ἐκτισμένα, καθόσον σώζονται, ἐκ πωρίνων μόνον πλίνθων· εἰς πολὺ δὲ μικρότερον βᾶθος ἀνευρίσκεται ἐνταῦθα (κατὰ τὰ μ μ' μ'') ὁ βράχος, ὡς ἡ μέχρι τοῦδε τοῦλάχιστον σκαφή ἔδειξε, ἥτις ἀκόμη ἀληθῶς δὲν ἠρεύνησε μέχρι τοῦ στερεοῦ ἐδάφους καθ' ὅλα τὰ μέρη των τοὺς ἐκεῖ τοίχους. Νὰ ἀπετελοῦν δ' ἄρα γέ ποτε ἓνα συνεχῆ τοῖχον οἱ δύο ἐκεῖνοι οἱ κατὰ τὰ γράμματα μ' καὶ δ', καταδαφισθέντα χάριν τῆς θεμελιώσεως τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τοῦ Στερεοβάτου τῆς Στοᾶς; Τούτου δ' ἀληθεύοντος δὲν θὰ ἦτο προτιμότερον νὰ μεταχειρισθῶσιν αὐτὸν τοῦτον ἐπὶ τοῦ στερεοῦ, ὡς φαίνεται, ἐδραζόμενον ὡς θεμέλια τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τῆς Στοᾶς ὀλιγον τι στενοτέραν αὐτὴν οἰκοδομοῦντες;

καὶ τὰ λείψανα τῶν κατὰ τὰ γράμματα θ'' καὶ θ''', περὶ τῆς ἀρχαιότητος τῶν ὁποίων δύναται τις καὶ ν' ἀμφιβάλλῃ, τῆς σκαφῆς μῆπω ἀποπερατωσάσης ἐκεῖ τὴν ἔρευναν (1). Παράδοξος δ' ἦτο ἀληθῶς καὶ ἐνταῦθα ἡ εὗρεσις δύο τάφων βρεφῶν, τοῦ μὲν κατὰ τὸ μεταξὺ τοῦ Στερεοβάτου τοῦ Σηκοῦ καὶ τοῦ τοίχου θ, τοῦ δὲ παρὰ τὰ λείψανα τοῦ τοίχου θ'', ἐπὶ τοῦ βράχου ἀμφοτέρων, ἀπλῶν τὴν κατασκευὴν καὶ μηδὲν ἄλλο ἢ χῶμα ἐνεχόντων οὐχὶ διάφορον τῆς σκεπαζούσης τοὺς ἐνταῦθα τόπους ἐπιχώσεως (2). Συνέκειτο δὲ ἡ πάντας τοὺς ἐνταῦθα περιγραφέντας τοίχους καλύπτουσα ἐπίχωσις ἐκ παντοίων χωμάτων ἀναμεμιγμένων κατὰ τὸ πρὸς τὸν Στερεοβάτην τῆς Στοᾶς μέρος μάλιστα μετὰ στρωμάτων λατύπης, ὀλίγην ἐνεχόντων ἄμμοι καὶ φερόντων πολλοῦ καύσεως ἔχγη (3). Ἐνταῦθα δὲ μάλιστα εὐρέθησαν τὰ πλείστα τῶν θραυσμάτων ἀγγείων καὶ πηλίνων εἰδωλίων πάντα σχεδὸν ἀνεξαίρετως προϊόντα τέχνης τῶν πρὸ Φειδίου χρόνων (4).

(1) Ὁ τρόπος τῆς οἰκοδομίας των δὲν εἶναι βέβαια λόγος ἀποχρῶν ὅπως ἀμφιβάλλῃ τις περὶ τῆς ἀρχαιότητός των. Οἱ κατὰ τὰ γράμματα θ-θ' εἶναι πάντως ἀρχαῖοι κατὰ τὴν γνώμην μου καὶ ἴσως κατασκευάσματα τῶν πρὸ τῶν Περσικῶν πολέμων χρόνων· πρὸς τίνα σκοπὸν δὲν εἶναι εὐκολὸν νὰ ἔηθῃ· τοῖχοι τοιοῦτοι ἦσαν βέβαια χρήσιμοι ὡς ἀναλήμματα πρὸς διαφόρους σκοποὺς.

(2) Μετὰ τὴν εὗρεσιν καὶ τῶν ἄλλων τάφων κατὰ τὴν ἀνατολικὴν τοῦ Στερεοβάτου τῆς Στοᾶς πλευρᾶν, ἦν ἀνωτέρω ἐμνημόνευσα (σελ. 59 σημ. 2), δὲν δύναμαι ἢ καὶ τούτους νὰ θεωρήσω ὡς πᾶν ἀρχαίους.

(3) Ἄμμος ὑπῆρχεν ἐδῶ ὀλίγη, ἰδίως εἰς τὰ κατώτατα τῆς ἐπιχώσεως στρώματα τοῦ χώρου τοῦ μεταξὺ τοῦ Στερεοβάτου καὶ τοῦ τοίχου θ' καὶ πλίνθων δὲ συμπαγῆς στρώμα παρετήρησα εἰς τι μέρος· ὅλον δὲ σχεδὸν τὸν μεταξὺ τοῦ τοίχου μ'' καὶ τοῦ ἐξ ὠμῶν πλίνθων τοίχου χώρον ἐκάλυπτε καὶ καλύπτει εἰσέτι ἐν μέρει εἰς ἱκανὸν ὕψος ἄμμοι ποταμῖα ἄνω τῆς ὁποίας ὑπῆρχον καὶ ὑπάρχουσιν εἰς τὸ μὴ ἀνασκαφέν μέρος ἀκόμη παντοῖα χώματα ἱκανῶς παχὺ στρώμα ἀποτελοῦντα (1,50-2,00 Γ.Μ.). Ὀλίγοι τῶν νῦν κατοίκων τοῦ χωρίου διὰ τῆς κατασκευῆς ὑπογειῶν οἰκοδομηκῶν ἢ δοχείων τοῦ γλεύκουκους προύχρησαν εἰς τὴν ἀρχαίαν ἐπίχωσιν εἰς ἱκανὸν βάθος· λείψανα δὲ τίνα πᾶν ὀλίγα στρώσεως ἐξ ὀπτῶν πλίνθων ἐδῶ κατὰ τὸν τοῖχον θ 1,00 Γ.Μ. περίπου ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ δαπέδου τῆς Στοᾶς εὐρεθέντα, ἴσως ἦσαν Βυζαντινοῦ τινος κατασκευάσματος ἀπομεινάρια. Καύσεως ἔχγη οὐχὶ μόνον τὰ χώματα, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ λίθοι τοῦ τοίχου θ φέρουσι, πλείστα δὲ ὅσα τῶν θραυσμάτων ἀγγείων τῶν ἐνταῦθα εὐρεθέντων φαίνονται κεκαυμένα.

(4) Ἐν τινι τῶν προσεχῶν τευχῶν τῆς Ἀρχ. Ἐφημερίδος θέλομεν δημοσιεῦσαι μετ' εἰκόνας δεῖγματα τούτων τὰ κάλλιστα χάριν τῶν μὴ δυναμένων νὰ ἴδωσι καὶ μελετήσωσι τὰ πρωτότυπα. Ἐκεῖ δὲ θὰ παραθέσω εἰκόνα καὶ τῶν χρυσῶν

Νὰ προχωρήσῃ πρὸς τὰ ΒΔ^α ἢ ἀνασκαφὴ κατὰ τοῦτο τὸ μέρος ὑπῆρχον καλύματα, ἅτινα ὁμως προσεχῶς θὰ ἐκλείψωσι. Ἐτραπη λοιπὸν καὶ πάλιν πρὸς τὰ ἀνατολικά καὶ ἠρευνήσεν εἰς ἱκανὸν βάθος (4-5 Γ. Μ. ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ δαπέδου τῆς Στοᾶς) τὸν μεταξὺ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τῆς Στοᾶς καὶ τοῦ Περιβόλου χῶρον, τὸ μὲν διερευνῶσα κάλλιον τὰ καὶ ἀπὸ τοῦ Α' ἔτους τῆς ἀνασκαφῆς ἀναφανέντα λείψανα τῶν ἐκεῖ οἰκοδομημάτων, τὸ δὲ καὶ ἄλλα ὅλως νέα εἰς φῶς ἐνεγκοῦσα. Καὶ πρῶτον μὲν ἠρευνήθη καθ' ὅλον αὐτοῦ τὸ σωζόμενον μῆκος, ὁ τοίχος ι-ι καὶ εὑρέθη ἔχων καλὸν μὲν πρόσωπον πρὸς τὸν τοίχον τοῦ Περιβόλου μετὰ τινος ἐν τῷ μέσῳ εἰσοχῆς, ὡσεὶ νύμφης ἢ κόγχης, κατὰ τὸν ἰσόδομον τρόπον ἐκ πωρίων πλίνθων ἐκτισμένον, ἔσωθεν δὲ κατὰ τὸ πρὸς τὸν Στερεοβάτην μέρος παραγεμισμένον διὰ παντοίων λίθων (παράβ. Ἐφ. Ἀρχ. 1883 σελ. 129) (1).

ἐκείνων πετάλων τῶν ἀποτελούντων μέρος κοσμήματός τινος καὶ ἐν ταύτῃ τῇ ἐπιχώσει εὑρεθέντων. Ἐνταῦθα ἱκανὸν νὰ σημειώσω ὅτι εἰδῶλια περιήλθον ἡμῖν καὶ τινὰ σῶα μετὰ λειψάνων ἀρίστων τοῦ ποικίλου αὐτῶν χρωματισμοῦ, τὰ πλεῖστα τοῦ μνημονευθέντος τύπου (παράβ. Πρακ. Ἀρχ. Ἐτ. τοῦ 1882 σελ. 93 σημ. 2), ἀγγείων δὲ ἐν ἡ δὺο μόνον ἀκέραια, τὰ δὲ λοιπὰ εἰς θραύσματα, ὧν ἐλάχιστα πάλιν προσαρμύζουσιν ἀλλήλοις· ἀλλὰ καὶ οὕτως δὲν εἶναι πολλὰ τούτων ὅλως ἀνάξια λόγου διὰ τὴν ὄντως ὥραϊαν ἀττικὴν τέχνην των τῶν πρὸ Φειδίου χρόνων. Ἐλάχιστά εἰσι τὰ ἔχοντα ἐπὶ μελανοῦ ἐδάφους ἐρυθρὰς μορφὰς καὶ δυνάμενα κατ' ἀκολουθίαν νὰ θεωρηθῶσι ὡς προτόντα τῶν ἀπὸ τοῦ 6' ἡμίσεος τῆς 5ης ἑκατονταετηρίδος καὶ ἐφεξῆς χρόνων· μία δὲ μόνη κεφαλὴ εἰδωλοῦ δύναται ἐπίσης νὰ ᾖναι προῖον τῶν Φειδιακῶν χρόνων.

(1) Κατὰ τὴν μέχρι τοῦδε σκαφὴν φαίνεται ὅτι τελειώνει ἐκεῖ κατὰ τὸ ἐ πλησίον τῆς μεσαίας (γ') ἀντηρίδος τοῦ Στερεοβάτου τῆς Στοᾶς σωζόμενος κατὰ τὸ πρὸς ΒΑ μέρος εἰς ὕψος μέχρι πού τῆς στρώσεως τῆς αὐλῆς (παράβ. Πρακτ. Ἀρχ. Ἐτ. τοῦ 1882 σελ. 93). Ἴσως ὁμως καὶ προχωρεῖ ἀκόμη πρὸς ΜΔ καὶ πιθανῶς νὰ ἔπαυε καὶ αὐτὸς κατὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ Στερεοβάτου τῆς Στοᾶς ὅτι καὶ ἄλλοι τοῖχοι (ἴδε ἀνωτέρω σελ. 60 σημ. 1), νὰ κατεστράφη δηλ. ἱκανὸν τοῦ τε ὕψους καὶ τοῦ μήκους του μέρος. Ἡ τοῦ παρόντος ἔτους σκαφὴ ἀνηρευνήσεν αὐτὸν εἰς τι μέρος τοῦ προσώπου του μέχρι τῶν κατωτάτων του θεμελίων ἐδραζομένων οὐχὶ ἐπὶ τοῦ στερεοῦ ἤτοι βραχύδους ἐδάφους (1,70 Γ.Μ. ὑπὸ τὰ θεμέλια ταῦτα ἀνευρεθέντος), ἀλλ' ἐπὶ φρυσικῆς ἐπιχώσεως ἐξ ἐρυθρωποῦ χύματος ἱκανῶς στερεοῦ. Ὁ τοίχος ἔχει ἐν ὅλῳ 14 δόμους· τρεῖς, τοὺς κατωτάτους, ἐξ ἑλευσινιακοῦ λίθου καὶ κατὰ τὸν πολυγώνιον τρόπον ἐκτισμένους· τρεῖς ἄλλους ἀμέσως ἐπ' αὐτῶν ἐκ πωρίων πλίνθων ὄχι καλῶς εἰργασμένων· καὶ οἱ ἐξ οὗτοι δόμοι ἀπετέλουν, ὡς φαίνεται, τὸ κυρίως θεμέλιον αὐτοῦ καὶ ἦσαν προωρισμένοι νὰ μὴ φαινῶνται· οἱ λοιποὶ ὡστὼς δόμοι οἱ καλῶς εἰργασμένοι καὶ προωρισμένοι, κατὰ πᾶ-

Ἡ καλύπτουσα τὸ μεταξὺ τοῦ τοίχου τούτου καὶ τοῦ Στερεοβάτου τῆς Στοᾶς διάστημα μέχρι τοῦ βάθους, καθ' ὃ ἠρεύνησε τοὺς ἐδῶ τόπους ἢ σκαφή τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἐπίχωσις ἦν ποικίλη ὀλίγον ἐνέχουσα ἄμμον ἢ ἀμμῶδες χῶμα, πολλὰ δὲ στρώματα λατύπης καὶ λίθους κοινούς (ἀρουραίους;) ὄχι ὀλίγους μάλιστα πρὸς τὴν γωνίαν τὴν σχηματιζομένην κατὰ τὴν μεσαίαν τοῦ Στερεοβάτου τῆς Στοᾶς ἀντηρίδα (1). Ἐνταῦθα δὲ μάλιστα ἐξεχώσαμεν δύο τῶν καλλίστων εὐρημάτων τῆς περυσινῆς ἀνασκαφῆς, εἰς βάθος μὲν 2,50 Γ.Μ. περίπου ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ δαπέδου τῆς Στοᾶς ὑδρορροῆς μαρμαρινῆς τὴν γωνιαίαν πλίνθον (2) μετὰ κεφαλῆς κριοῦ ἀρχαϊκῆς ἐργασίας πάνυ καλῆς, πλὴν τῆς ρινόσ, ὀλίγον τι ἀποκεκρουσμένης, καλῶς διατηρουμένης καὶ χρωματισμοῦ ποικίλου, μάλιστα δὲ κυανοῦ, ζωηρὰ διασωζούσης ἔχνη, ἐντὸς δὲ τοῦ στρώματος τῶν (ἀρουραίων) κοινῶν λίθων 3-3,50 ὑπὸ τὸ ἔδαφος τῆς Στοᾶς κορμὸν γυναικείου ἀγάλματος ἀρχαϊκῆς ὡσαύτως τέχνης καὶ ζωηρὰ ἐπίσης σώζοντος χρωματισμοῦ ἔχνη· ὀλίγον δὲ ἀπωτέρω κατὰ τὰ ΜΑ^α τοῦ ἐξ ὠμῶν πλίνθων τοίχου μεταξὺ δὲ τούτου καὶ τοῦ πολυγωνίου τοίχου ἡ ἐξεχώσαμεν εἰς ἱκανὸν βάθος (5,00 Γ.Μ. περίπου) καὶ ἄλ-

σαν πιθανότητα, ἵνα φαίνονται, ἀποτελοῦσι τέσσαρα ζεύγη, ὧν ἕκαστον ἀποτελεῖται ἐξ ἐνὸς πλατέος καὶ ἐξ ἐνὸς στενοῦ δόμου ἐχόντων ὁμοῦ ὕψος 1,10 (0,70+0,40)· ἡ καλύπτουσα τὸν ἐδῶ χῶρον ἄμμος φθάνει μέχρι σχεδὸν τοῦ κατωτάτου δόμου του.

(1) Παράδοξος ἀληθῶς εἶναι ὁ τρόπος τῆς κατασκευῆς τῶν τριῶν τούτων ἀντηρίδων (γγ'γ')· σταυραειδῶς (bindläufer) τεθειμένων ἐπ' ἀλλήλων τῶν πωρῖνων πλίνθων των αἱ ὀριζόντιαι πλίνθοι δὲν ἀροῦσι διὰ τοῦ μήκους των νὰ περιλάβωσι τὰς τρεῖς ἐπ' αὐτῶν καθέτους ὥστε μένουσι, ἐκατέρωθεν κατὰ τὰ πλάγια κενὰ διαστήματα ἐμποιοῦντα τὴν ὑπόνοιαν εἰς τὸν κατὰ πρῶτον βλέποντα τὰς ἀντηρίδας μήπως δὲν εἶναι αὐτοτελῆ κατασκευάσματα, ἀλλὰ λείψανα μεγαλειτέρων τοίχων, καὶ ὁμοίως οὐδαμῶ οὐδεμίαν ἀνευρίσκειται αὐτῶν συνέχεια. Τὸ δὲ παραδοξώτερον ἢ μεσαία αὐτῶν σκαφεῖσα ἄνωθεν (τὸ ὕψος των σώζεται ὀλόκληρον καὶ εἶναι, ἐννοεῖται, ἴσον τῷ τοῦ Στερεοβάτου) εἰς 1,00 Γ.Μ. βάθος εὐρέθη κοίλη ἔσωθεν καὶ χωμάτων πεπληρωμένη· ἡ ἔρευνα θὰ ἐξακολουθήσῃ βεβαίως καὶ βαθύτερον. Ἐν τινι τῶν πλίνθων αὐτῶν ὑπάρχουσι τὰ αὐτὰ σύμβολα οἷα καὶ ἐν τοῖς πλίνθοις τοῦ Στερεοβάτου (παράβ. Ἀρχ. Ἐφ. 1883 σελ. 107).

(2) Ὡς ἀπλὸν κόσμημα κυρίως ἐχρησίμευεν ἡ ὑδρορροή αὕτη, διό καὶ ἡ κεφαλὴ τοῦ κριοῦ δὲν εἶναι διάτρητος· ὁμοίως ἀρχαϊκῆς ἐργασίας ὑδρορροῆς τεμάχια εὐρέθησαν, ὡς ὁ φίλος μοι ἀρχιτέκτων κ. Sybolt ὑπέμνησε, καὶ ἐν Ὀλυμπίᾳ.

λου ἀρχαϊκοῦ γυναικείου ἀγάλματος τὸν κορμόν. Ἡ σκαφή προὐχώρησε κατόπιν πρὸς μεσημβρίαν καὶ πρὸς ἀνατολὰς (1)· καὶ ἐκεῖ μὲν ἀπεκάλυψε τὰ λείψανα τῶν τοίχων, οὓς ἀνωτέρω ἐμνημόνευσα (σελ. 59), πρὸς ἀνατολὰς δὲ τὰ ἴχνη καὶ ἄλλων τοίχων καὶ τέλος τὸ βᾶθρον τῶν Dilettanti (2) (σ) καὶ παρ' αὐτὸ ἕτερον βᾶθρον ἢ ἐξέδραν (σ') ὅχι διάφορον τῆς ἀπὸ τῆς σκαφῆς τοῦ Α' ἔτους γνωστῆς κατὰ τὸ γράμμα π. Καὶ εἰς τί μὲν ἐχρησίμευον τὰ βᾶθρα (σ καὶ σ') δὲν εἶναι δύσκολον νὰ ἐννοηθῇ, ἀμφότερα δὲ φαίνονται κατασκευάσματα τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων. Ἄλλ' οἱ τοῖχοι ἐκεῖνοι οἱ ἀποτελοῦντες μετὰ τοῦ τοίχου ι-ι οἰοῦναι τρίγωνον πότε ἐκτίσθησαν καὶ πρὸς τίνα σκοπὸν; (3). Ἐν τῇ καλυπτούσῃ τὸν χῶρον τοῦτον ἀμμῶδει ἐπιχώσει οὐδὲν ἄλλο ἢ κεράμων θραύσματα οὐχὶ πάνυ διαφόρων τὸ σχῆμα τῶν νῦν παρ' ἡμῖν ἐν χρήσει, ἀλλὰ πάνυ ἀξιολόγων τὴν κατα-

(1) Ἐννοεῖται οἰκοθεν ὅτι ἡ σκαφή ἔβαινε κατὰ στρώματα. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἀφῆρθησαν τὰ καλύπτοντα ἀκόμη τὸ κατὰ τὸ Α' ἔτος μῆπω ἀνασκαφῆν μέρος τῆς αὐλῆς τοῦ γασθ' (παράβ. Πρακτ. Ἀρχ. Ἐτ. τοῦ 1882 σελ. 85 καὶ 94) νεώτερα χρώματα, τὰ μετὰ παντοίων ἀναμειγμένα λίθων, ἀφοῦ δὲ τῆς αὐλῆς οὐδὲν σχεδὸν εἰμὴ μόνον ποῦ καὶ ποῦ τὸ ἀσεστόχρισμα ἐσώζετο, ἐκρῆθη ὅχι ἄσκοπον νὰ προχωρήσωμεν καὶ περαιτέρω βαθύτερον καὶ ἀφῆρθη κατόπιν καὶ τὸ δεύτερον, οὕτως εἶπειν, τῆς ἐκεῖ ἐπιχώσεως στρώμα (1,00 Γ.Μ. βάθους) ἐκ παντοίων χωμάτων ὡσαύτως τὸ πλεῖστον μετὰ λατύπης καὶ λίθων συγκεῖμενον. Ἐἵτα προὐχώρησεν ἡ σκαφή βαθύτερον καὶ ἐδῶ πλέον ὑπῆρχε ἄμμος καὶ μόνον ἄμμος. Ἐννοεῖται δ' οἰκοθεν ὅτι αἱ κατὰ τὰ γράμματα π''' καὶ π'''' σημειούμενα ἐν τῷ διαγράμματι βάσεις κατέπεσαν καὶ, ἂν κριθῇ ἀναγκαῖον νὰ ἐπιχωσθῇ καὶ αὐτὶς τὸ μέρος ἐκεῖ, εὐκόλον νὰ τεθῶσι καὶ πάλιν εἰς τὴν θέσιν των· χάριν δὲ τῶν ὁμοίων βᾶθρων (π, π', π'') εἰς ὄλιγον βάθος ἀνέσκαψα τὸν ἐκεῖ χῶρον.

(2) Παράβ. Πρακτ. Ἀρ. Ἐτ. τοῦ 1882 σελ. 95, σημ. 1. Τὸ βᾶθρον ἔχει ἐν τῷ μέσῳ ἀρκετὰ μεγάλην κοιλότητα καὶ βάθους 0,20-0,25 Γ. Μ.· θὰ σημειωθῇ αὕτη ἐν τῷ προσεχεῖ διαγράμματι.

(3) Τὸν ἕτερον τῶν τοίχων τούτων τὸν πρὸς τὸν ι-ι γωνιάζοντα καὶ οἰοεὶ συνέχειαν τῆς ἀντηρίδος τοῦ περιβόλου ὄντα ἠρεύνησεν ἡ σκαφή τοῦ παρόντος ἔτους εἰς τί μέρος μέχρι τοῦ κατωτάτου δόμου του· καὶ οὗτος δὲν ἐδράζεται ἐπὶ τοῦ στερεοῦ, ἀλλ' ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐπιχώσεως, ἐφ' ἧς καὶ ὁ ι-ι (ἴδε ἀνωτέρω σελ. 62 σημ. 1) δύο μέτρα ὑψηλότερον τοῦ στερεοῦ ἦτοι βραχώδους ἐδάφους· ἄμμος δὲ καλύπτει αὐτὸν καθ' ὅλοκληρίαν ἔχοντα ἐπτὰ δόμους πωρίνων πλίνθων καὶ ὕψος τὸ ὄλον 3,20· ἡ σκαφή τοῦ λήξαντος ἔτους εἶχε δεῖξει μόνον τὴν ἐπιφάνειάν του· ὁ ὅλος δὲ τρόπος τῆς κατασκευῆς του δεικνύει ὅτι ἦν πεποιημένος ἵνα μὴ φαίνονται εἰς πολλὰς δὲ τῶν πλίνθων του παρατήρησα ἴχνη ἐρυθροῦ χρώματος οἰονεὶ γράμματα σχηματίζοντα.

σκευὴν (1) εὐρέθησαν, μάλιστα πλησίον τοῦ τοίχου ι-ι, κατὰ δὲ τὴν θέσιν περίπου τὴν σημειουμένην διὰ τοῦ γράμματος τ καὶ εἰς βάθος 2,00—2,50 Γ.Μ. ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ δαπέδου τῆς Στοᾶς σπόνδυλος πεντελικοῦ λίθου (διάμ. 1,60), ὅστις θραυσθεὶς, τίς αἶδε πῶς, καὶ ἄχρηστος γενόμενος ἐρρίφθη ἐκεῖ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων. Κατὰ τοὺς εἰδόμενος ὁ σπόνδυλος ἦτο προωρισμένος διὰ τινὰ τῶν κίωνων τῆς Στοᾶς (2). Καὶ ταῦτα μὲν τοιαῦτα. Τὰ δὲ κατὰ τὸν ἐξ ὠμῶν πλίνθων τοῖχος καὶ τὰς τετραγώνους στήλας ἠρεύνησεν μὲν ἐπὶ μᾶλλον ἢ τοῦ παρελθόντος ἔτους σκαφῆ, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη μέχρι τοῦδε τοῦλάχιστον νὰ ὀρίση τοὺς χρόνους καὶ τὸν σκοπὸν τῆς κατασκευῆς τῶν ἐκεῖ οἰκοδομημάτων (3).

Τέλος ἡ σκαφῆ ἠρεύνησεν ἐν μέρει καὶ τὸν τοῖχον τοῦ Περιβολοῦ (4) καὶ ἔσωθεν μὲν ἀπεκάλυψεν τὰς οἰονεὶ ἀντηρίδας ἐκείνας εἰς ὕψος ἐνιαχοῦ ὑπὲρ τὸν τοῖχον αὐτὸν τοῦ Περιβόλου σω-

(1) Κέραμοι ὅμοιοι τῷ σχῆμα, ἀλλ' ὄχι τοσοῦτον ἐπιμελημένης ἐργασίας ἂν καλῶς ἐνθυμῶμαι, εὐρέθησαν καὶ ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ παρὰ τῶν εἰδόμενων θεωροῦνται πάνυ ἀρχαῖοι· τοιοῦτου λ.χ. σχήματος, λέγεται, ὅτι ἦσαν αὐτοῦ τοῦ Ἑραίου οἱ κέραμοι.

(2) Κατὰ τὴν ἐμὴν ἀληθῶς ἀντίληψιν ἡ ἐκεῖ ἐπίχρσις ἢ ὑπὸ τὴν στρώσιν τῆς αὐλῆς τοῦ ναοῦ, ἔνθα ὁ σπόνδυλος οὗτος εὐρέθη, δὲν ἀνεκινήθη ποτὲ διὰ σκαφῆς ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων. Ὡρυξαν λοιπὸν ἐκεῖ ὅπῃ μόνον ἐπὶ τούτῳ ἵνα δηλαδὴ ῥίψωσιν εἰς αὐτὴν τὸν ἄχρηστον σπόνδυλον οἱ τὴν Στοᾶν οἰκοδομήσαντες, ἢ καὶ ἄλλως πως μετέβαλον τὴν ἐκεῖ ἐπίχρσιν; διότι καὶ πρὸ τῆς οἰκοδομῆς τῆς Στοᾶς αὐλὴν εἶχε βεβαίως καὶ κατ' ἀκολουθίαν καὶ τεχνητὴν ἐπίχρσιν πρὸς ἀνατολὰς ὁ ναός.

(3) Ὁ ἐξ ὠμῶν πλίνθων τοῖχος δὲν ἐκτίσθη εὐθύς ἐξ ἀρχῆς τοσοῦτον ὅσον νῦν εἶναι πλατύς· τοῦτο εἶναι καταφανές κατὰ τὸ ΒΔὸν αὐτοῦ μάλιστα μέρος. Ἡ νῦν ἀρξαμένη τοῦ παρόντος ἔτους σκαφῆ ἔτι μᾶλλον ἠρεύνησεν καὶ ἀκριβέστερον ὥρισεν ἐν πολλοῖς τὰς γραμμὰς τοῦ τε πλινθίνου καὶ τοῦ ὑπ' αὐτὸν ὡς θεμέλιον, ὡς φαίνεται, χρησιμώοντος ἐξ ἑλενιστιακοῦ λίθου τοίχου· ἀλλὰ περὶ τούτων θὰ γίνῃ ὁ προσήκων λόγος ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τοῦ παρόντος ἔτους, συμπληρουμένου ἀναλόγως καὶ τοῦ διαγράμματος.

(4) Ἄς μὴ ἀπορωσὶ μηδὲ ἀσχάλλωσιν οἱ ἀλλογενεῖς πρὸ πάντων ἀναγνώσται τῶν γραμμῶν τούτων διὰ τὸ διακεκομμένον καὶ μὴ συνεχές τῆς σκαφῆς κατὰ τὸ αὐτὸ μέρος μέχρις ἐξαντλήσεως τῆς ἐρεύνης· δὲν εἶναι ἄγνωστον ὅτι οἱ ἐκεῖ τόποι ἀνάγκη νὰ ἐξαγοραζῶνται, ὅπερ δὲν εἶναι πάντοτε εὐχερές· καὶ ὁ γράφων δὲ τὰ

ζομένης καὶ ἐκ πωρίνων πλίνθων ὄλως ἀπλῶς ἐκτισμένης εὐκόλως δὲ ὑπὸ τοῦ ἀναγνώστου ἐν τῷ διαγράμματι ἐννοουμένης (1), ἔξωθεν δὲ ἀνέσκαψεν ἱκανὸν αὐτοῦ μέρος. Ἐνταῦθα ἀληθῶς ὁ τοῖχος τοῦ Περιβόλου καὶ πρὸς τὸ ἔξω, ἤτοι πρὸς τὸ ἀναμφιβόλως καταφανές αὐτοῦ μέρος, δὲν δεικνύει ἐπιμελημένην ἐργασίαν, ἐν τούτοις εἶναι *ὀλόλιθος* (massif) καὶ ἔχει μείζον πάχος ἢ κατὰ τὴν μεσημβρινὴν αὐτοῦ πλευρὰν (2). "Ὅτι δὲ μικρὰ τις διὰ σκαφῆς ἔρευνα ἐγένετο καὶ κατὰ τὴν ΒΑΐν αὐτοῦ γωνίαν καὶ ἔχρη καὶ ἐτέρου στρογγύλου Πύργου ἐκεῖ ἀνεφάνησαν δῆλον ἐξ ἀπλοῦ ἐπὶ τοῦ διαγράμματος βλέμματος.

Τοιαύτη κύριε Πρόεδρε καὶ ἡ τοῦ λήξαντος ἔτους σκαφῆ τῶν ἱερῶν τῆς Ἐλευσίνης τόπων οὔτε εἰς οἰκοδομημάτων λείψανα, οὔτε εἰς ἄλλα ἀρχαιολογήματα πλουσία (3), κατωτέρα δὲ μέχρι τοῦδε τοῦλάχιστον τῶν προσδοκιῶν μας καὶ ἱκανῶς δαπανηρὰ εἰς

παρόντα δὲν εἶναι πάντοτε ἐλεύθερος νὰ ἐξακολουθῇ συνεχῶς τὸ ἀνατεθὲν αὐτῷ ἐν Ἐλευσίνῃ ἔργον.

(1) Τούτων ἡ μία φαίνεται ἀληθῶς ἔχουσα συνέχειαν τὸν τοῖχον τὸν γωνιάζοντα πρὸς τὸν ι-ι (ἴδε ἀνωτέρω) σελ. 64 σημ. 3). Ἐν τινι δὲ τῶν πλίνθων αὐτῆς διέκρινε δι' ἐρυθροῦ χροῦματος γεγραμμένα τὰ γράμματα ΟΞΘ, τὰ ὅποια νῦν δὲν φαίνονται πλέον. Ἐννοεῖται δ' οἰκοθῆν ὅτι οὐδόλως ἀπθάνον ἢ πλίνθος νὰ ἦναι ἀνεστραμμένη καὶ ὅχι τὰ γράμματα ἀπὸ τῶν δεξιῶν πρὸς τ' ἀριστερὰ γεγραμμένα.

(2) Ὅτι ὁ τοῖχος τοῦ Περιβόλου δὲν εἶναι ὀλόκληρος τῶν αὐτῶν χρόνων κατασκευάσμα δῆλον καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ τρόπου τῆς οἰκοδομίας του· κατὰ τὴν δυτικὴν του πλευρὰν εἶναι ἐκτισμένος ἐκ πλίνθων Ἐλευσινιακοῦ λίθου· κατὰ τὴν μεσημβρινὴν ἔχει διπλοῦν ἀρκετὰ καλὸν πρόσωπον καὶ δὲν εἶναι ὀλόλιθος, ἀλλ' ἐν τῷ μέσῳ παραγεμισμένος· κατὰ τὰ ἀνατολικά αὐτοῦ, καθ' ὃ μέρος τοῦλάχιστον ἀνεσκάφη, εἶναι ὡς ἀνωτέρω περιγράφεται· φαίνεται δὲ ὅτι ἐνταῦθα ἐξηλλοίωσαν ἐν μέρει τὸ ἐξωτερικὸν αὐτοῦ πρόσωπον καὶ μεταγενέστερα, πιθανῶς φραγκικαί, μεταβολαί, διότι ἐπ' αὐτοῦ ἐπακούμβησαν κτίσματα ἀσβεστόκτιστα, ὧν σώζονται λείψανα. Τὸ ἐσωτερικὸν αὐτοῦ, τὸ πρὸς τὴν Στοάν, πρόσωπον ἠδύνατο κάλλιστα νὰ ἦναι, οἷον τῷ ὄντι ἀνευρίσκεται, ὄλως ἀμελοῦς ἐργασίας, διότι ἀπεκρύπτετο, εἰς τὸ σωζόμενον τοῦλάχιστον ὕψος του, καθ' ὀλοκληρίαν ὑπὸ τῆς ἐπιχώσεως τῆς αὐλῆς.

(3) Ἄς προσθέσω ἐνταῦθα ὅτι καὶ ὑδρορροῆς ἐξ ὀπτῆς γῆς εὖρομεν τεμάχια καλῶς διατηρούμενα καὶ λόγου ἄξια διὰ τὴν ἀρίστην αὐτῶν κατασκευὴν (παράβ. Πρακτ. Ἀρχ. Ἐτ. τοῦ 1882 σελ. 401).

τὸ Κράτος μάλιστα διὰ τὴν ἐξαγορὰν τῶν τόπων. Ἄλλὰ καὶ τοιαύτη οὐσα δὲν κρίνεται παρὰ τῶν ἀρμοδίων ἀναξία λόγου, ἐλπίδες δ' ὑπάρχουσιν ἀκόμη μετὰ τὸ πέρασ τοῦ ὅλου ἔργου ν' ἀναδειχθῇ ἔτι μᾶλλον ἢ ἀξία καὶ τῶν μέχρι τοῦδε ἀποτελεσμάτων (1).

Ἐν Ἐλευσίνι, τῇ 14ῃ Σεπτεμβρίου 1884.

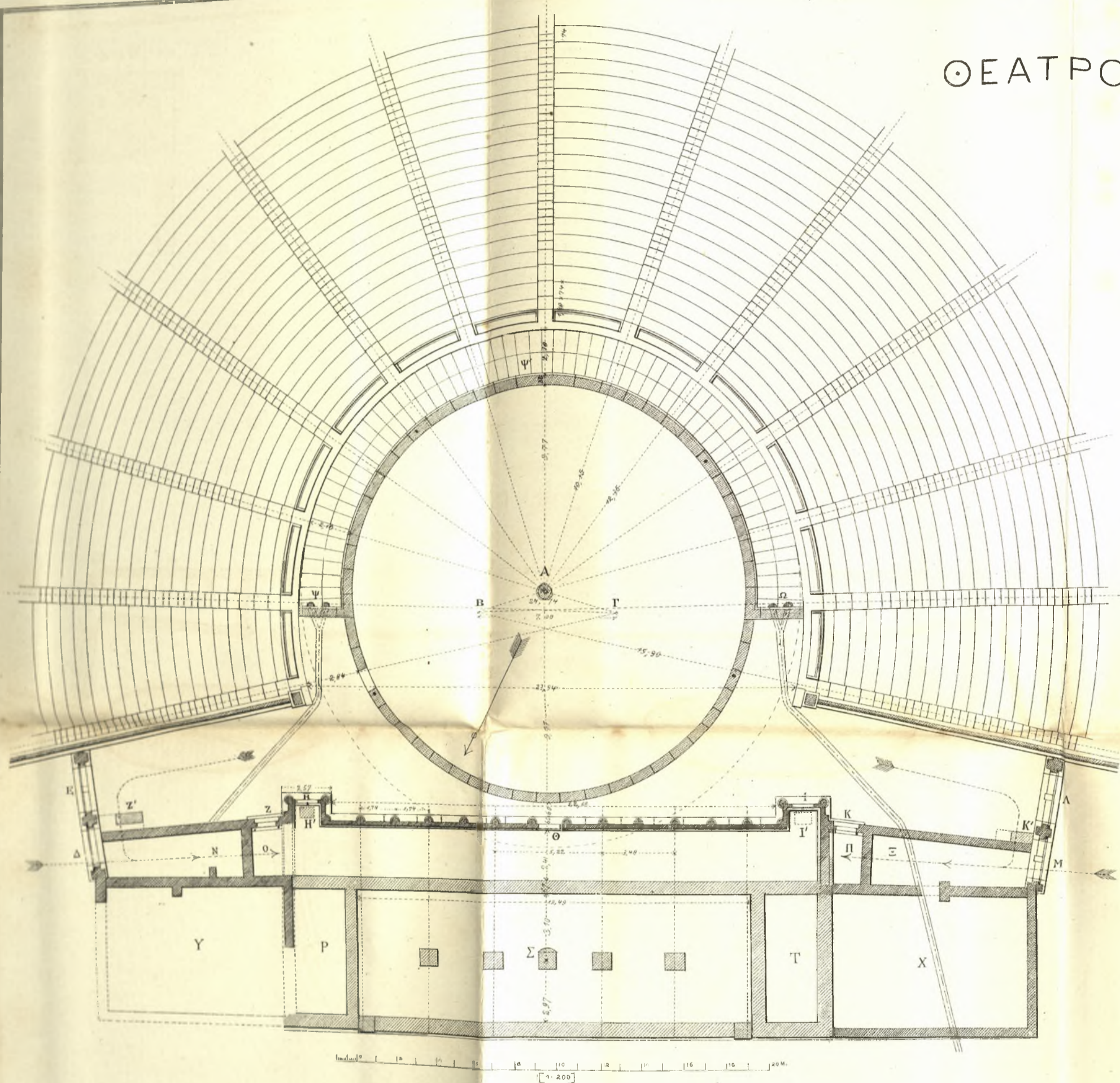
Δ. ΦΙΛΙΟΣ.

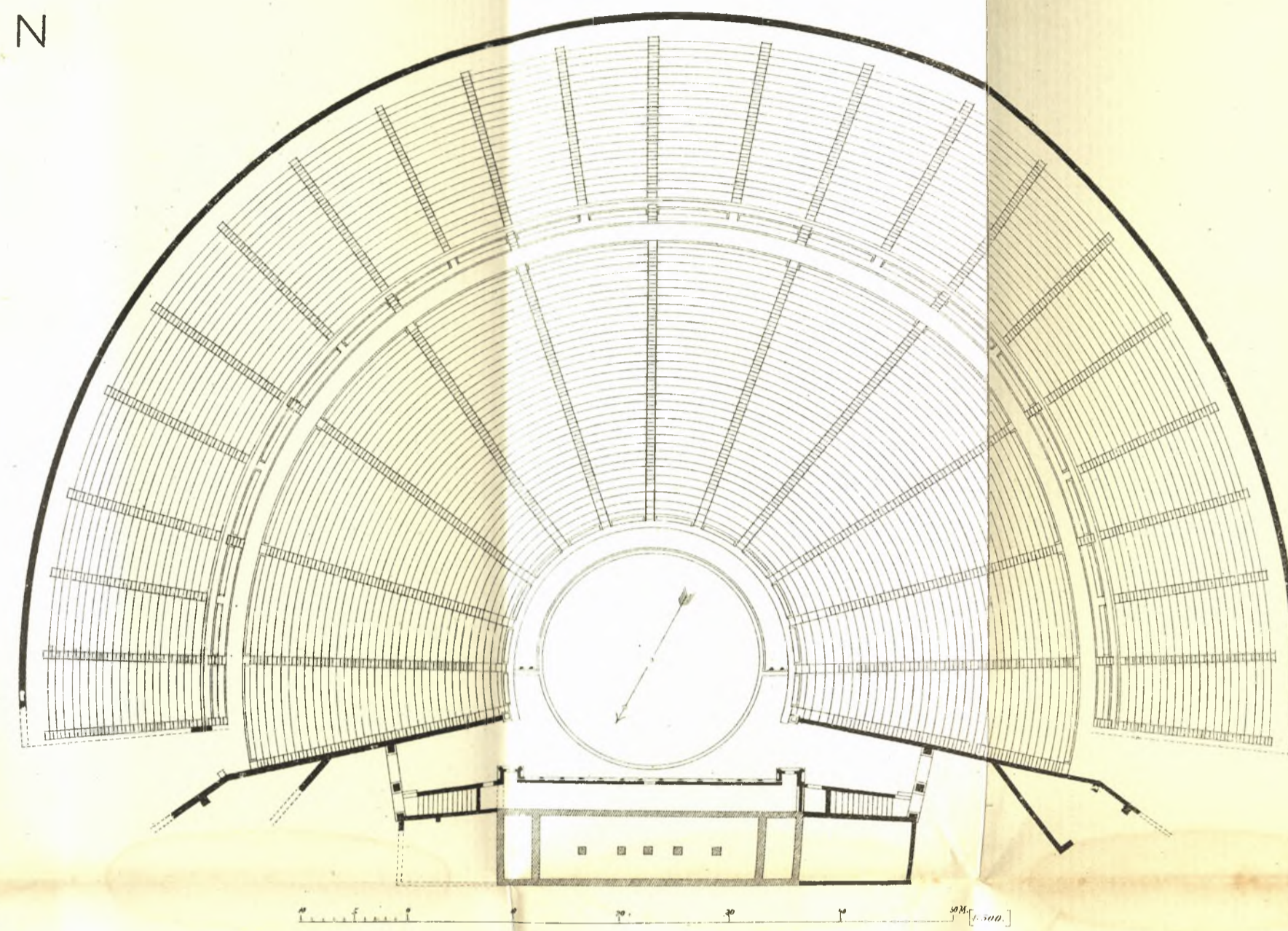
(1) Δὲν μὲ λανθάνει βεβαίως ὅτι ἡ μεγάλη, ἡ καὶ ἀνωτέρω μνημονευθεῖσα (σελ. 55 σημ. 1), ἐπιγραφή ἢ ἀναγράφουσα τὸν Λόγον τῶν Ἐπιστατῶν καὶ Ταμιῶν τοῦ ναοῦ ἐπὶ Κηφισοφώντος ἄρχοντος, πολὺν ποιεῖται λόγον καὶ περὶ Τείχους καὶ Διατευχίσματος καὶ Πύργων καὶ Πυλώνων κτλ., ἀλλ' ἡ σχέσηις τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων πρὸς τὰ ὑπὸ τῶν μέχρι τοῦδε ἀνασκαφῶν εἰς φῶς ἐλθόντα οἰκοδομήματα δὲν εἶναι εἰσέτι σαφής, εἰς εἰκασίας δὲ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον πιθανὰς περὶ τινῶν ἐξ αὐτῶν ἔκρινα σκόπιμον νὰ μὴ εἰσέλθω ἐπὶ τοῦ παρόντος. Ὅταν τὸ ὅλον ἔργον συντελεσθῇ, τότε νομίζω θὰ ᾖναι καὶ ὁ κατάλληλος καιρὸς νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ἐν λόγῳ ἐπιγραφή καὶ νὰ ἐρευνηθῇ προσηκόντως. Ὅτι δὲ διάφοροι ἐπισκευαὶ τῶν ἱερῶν οἰκοδομημάτων ἐγένοντο ἐν διαφόροις χρόνοις δῆλον καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων.

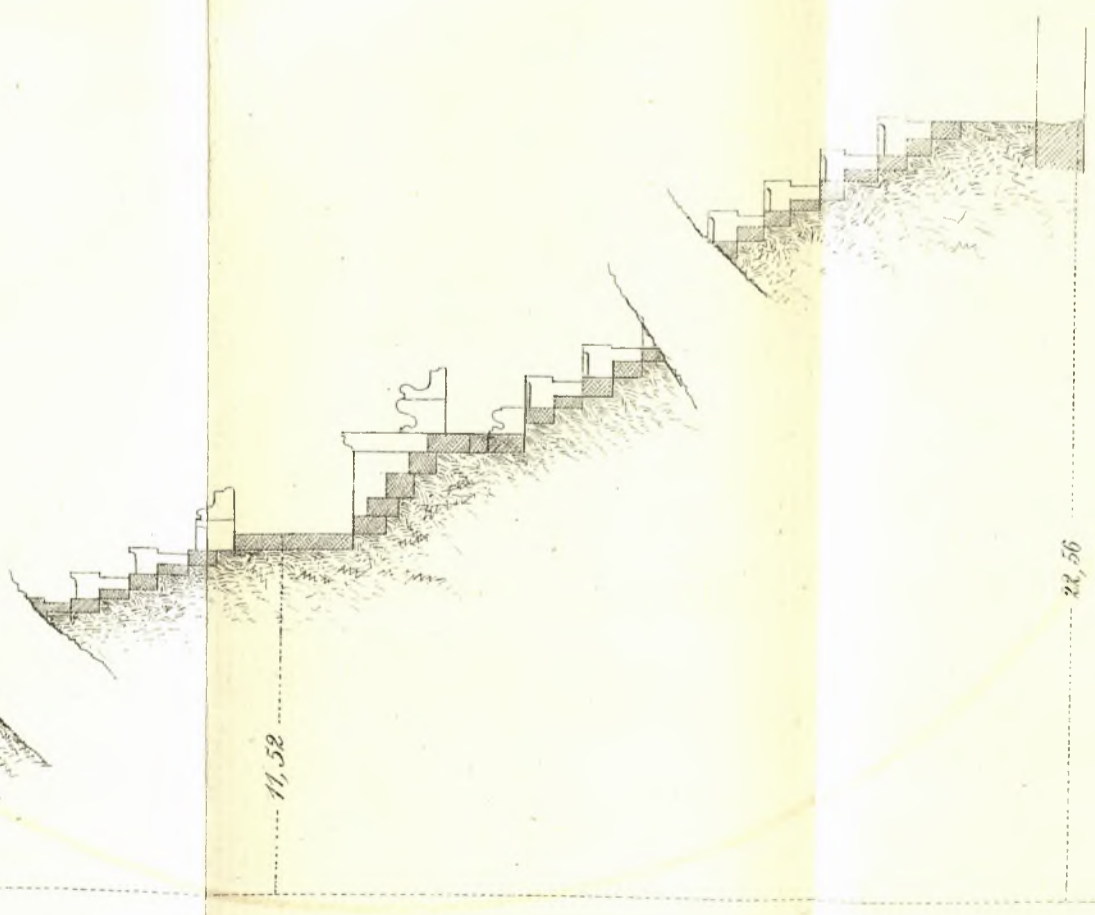
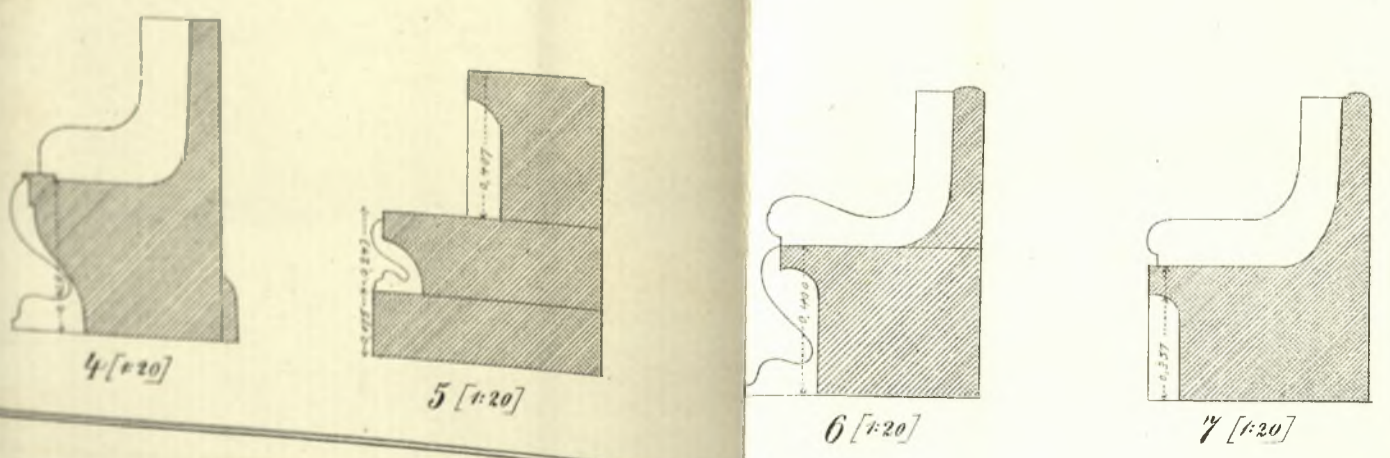
ΘΕΑΤΡΟΝ

3. Κάτοψη της ορχήστρας και της σκηνής.

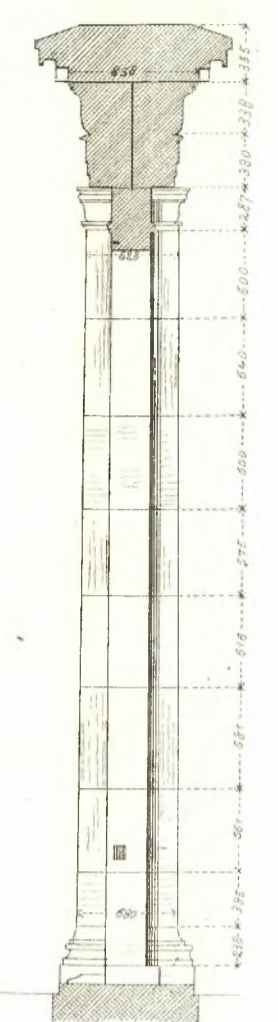
1. Κάτοψη του θεάτρου.

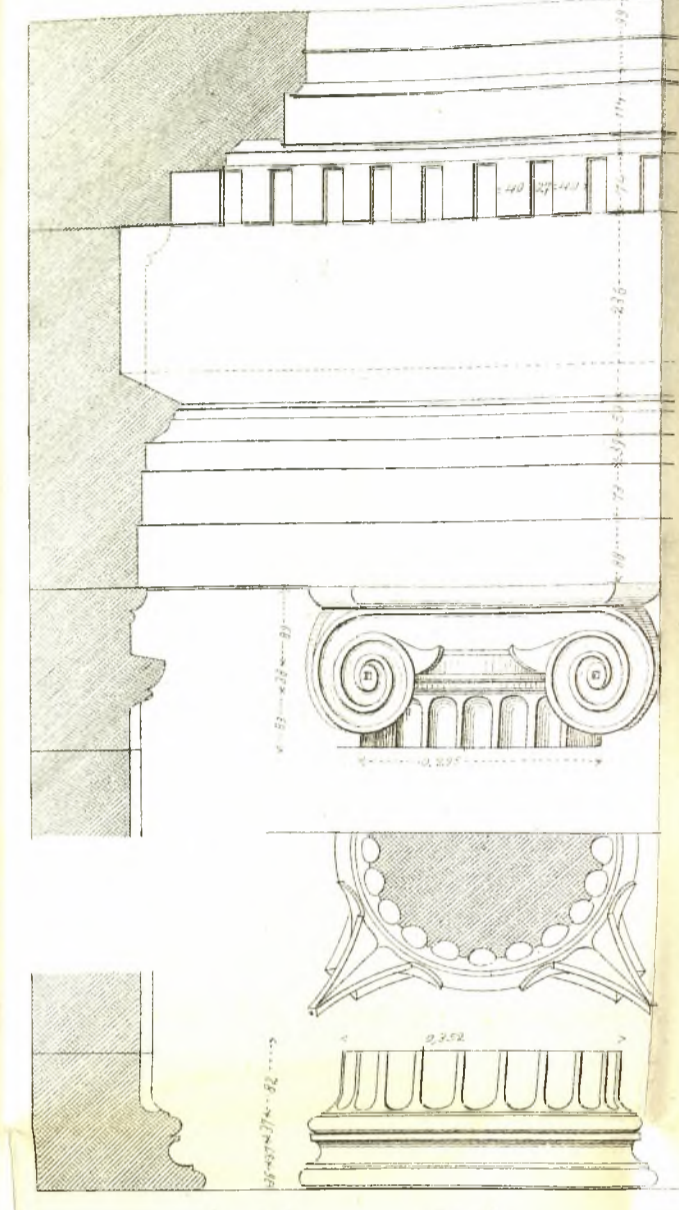
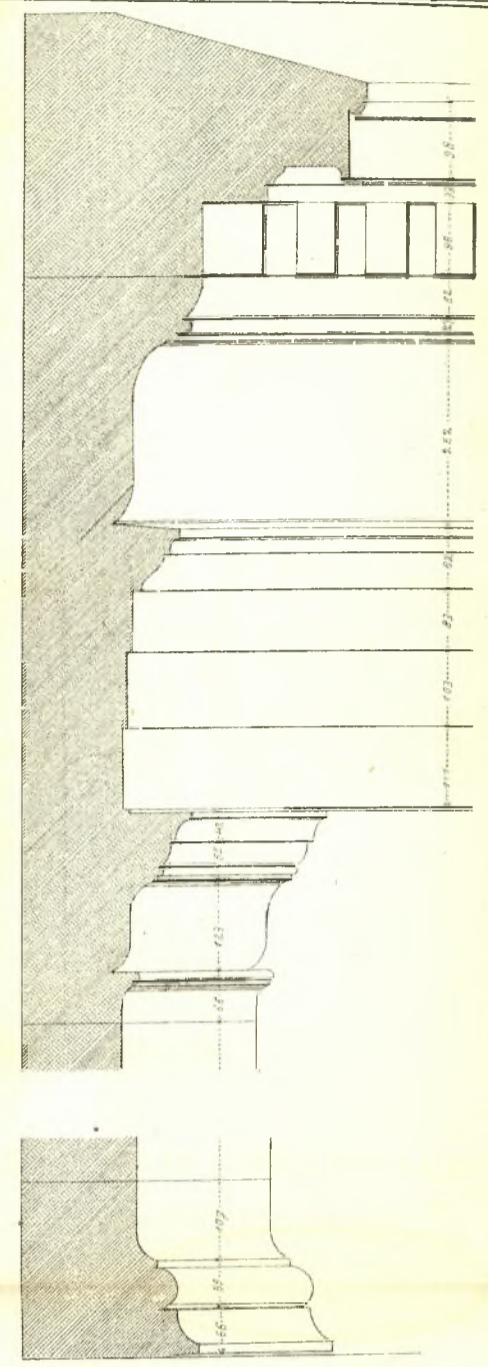
2. Τομή του τοίχου [1:100]

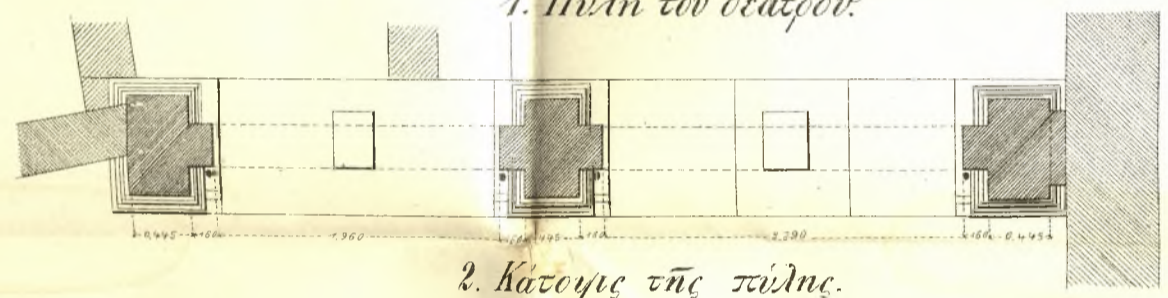
1. Πύλη τῶν δεσφῶν.

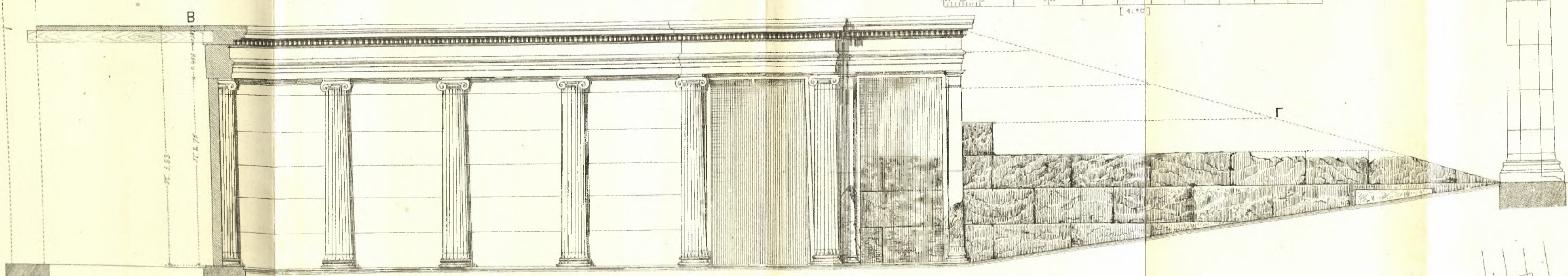
3. Τοῦν τῆς πύλης

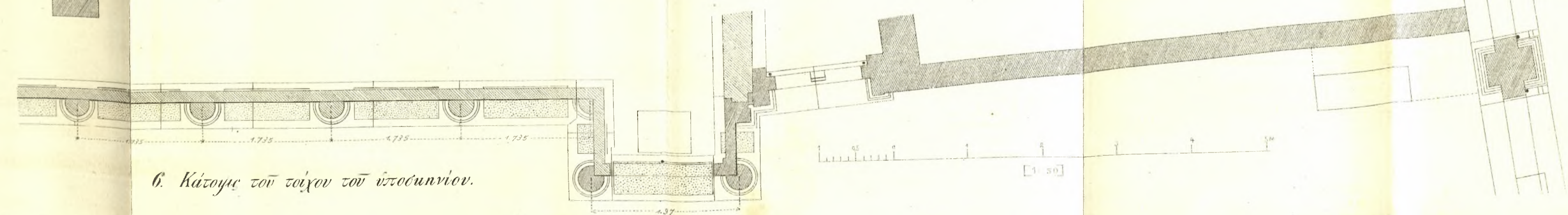
4. Παράστὰς καὶ δορυγὸς τῆς πύλης. 7. Κίον καὶ δορυγὸς τοῦ τοίχου τοῦ ἱεροσυννίου.

2. Κάτογις τῆς πύλης.

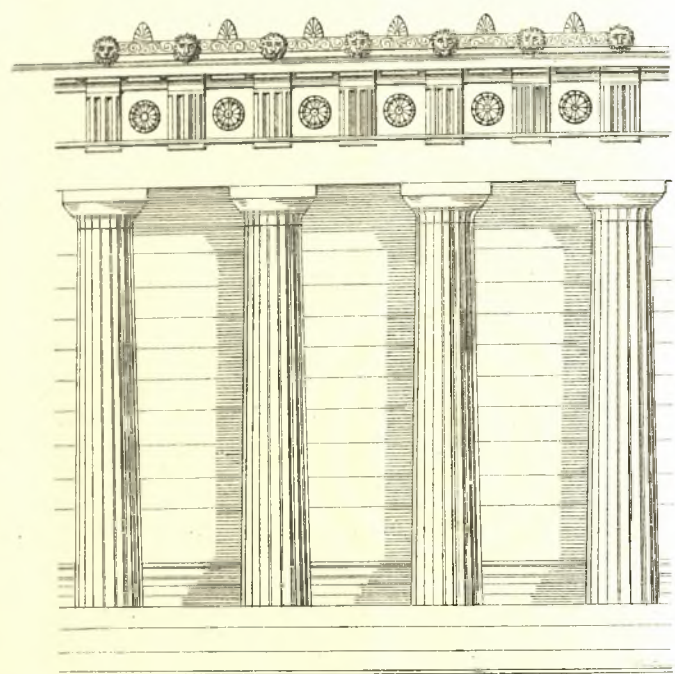
5. Τοίχος τοῦ ἱεροσυννίου.

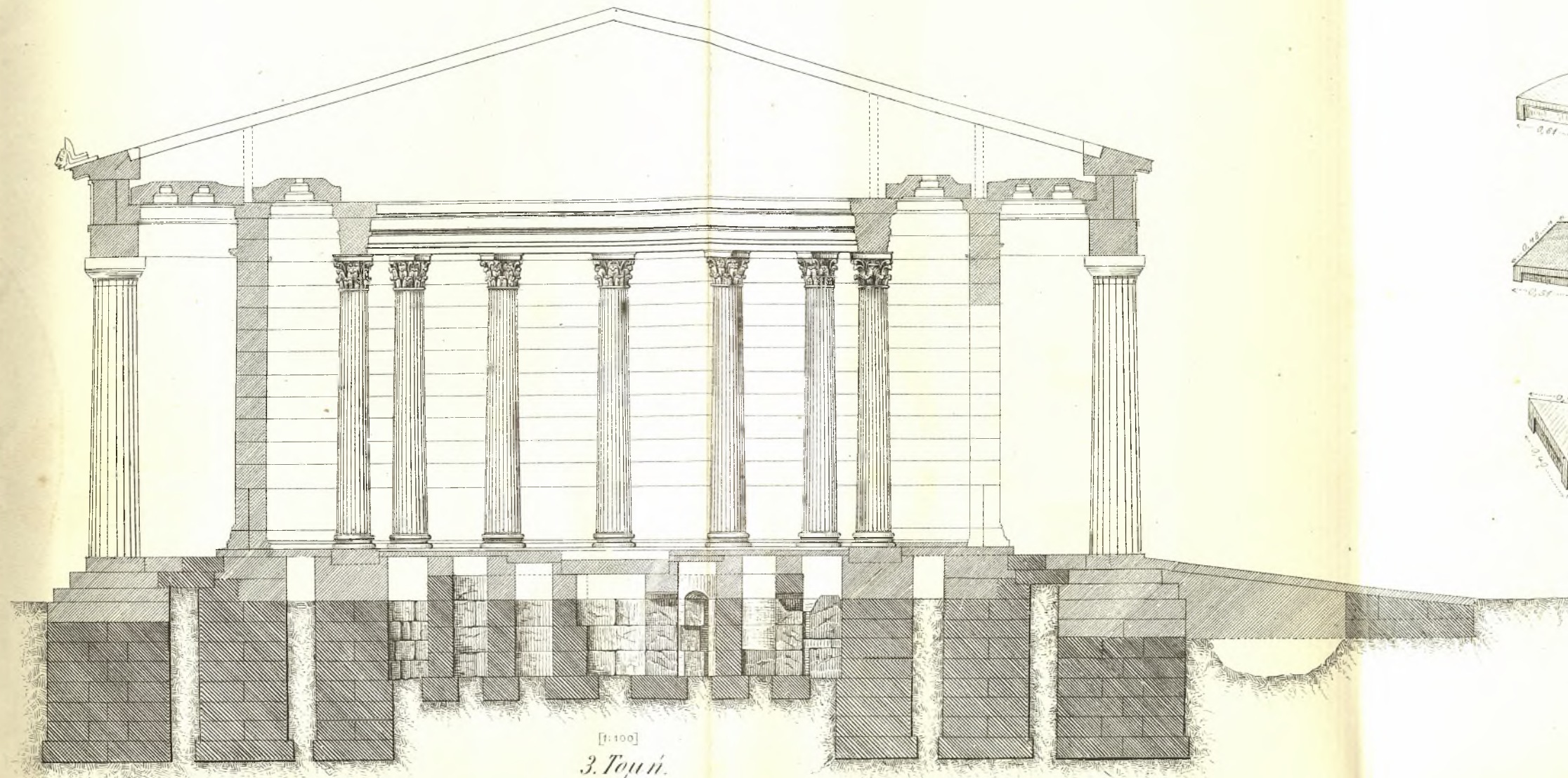
6. Κάτογις τοῦ τοίχου τοῦ ἱεροσυννίου.

ΘΟΛΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΥΚΛΕΙΤΟΥ

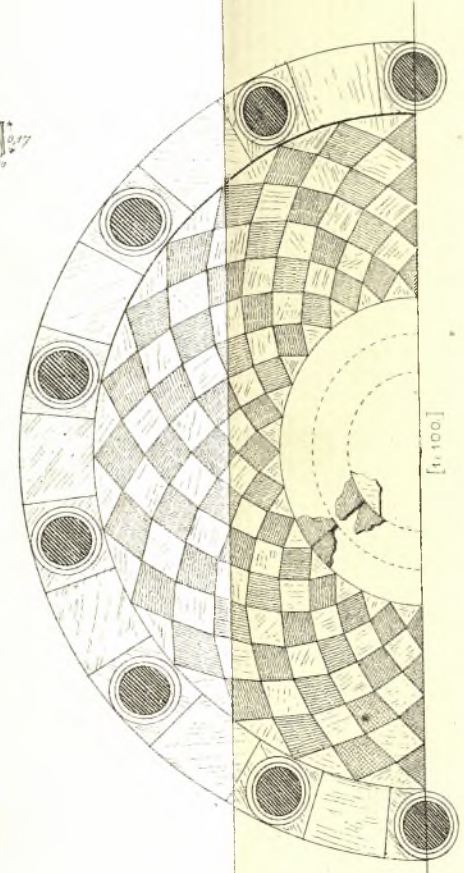
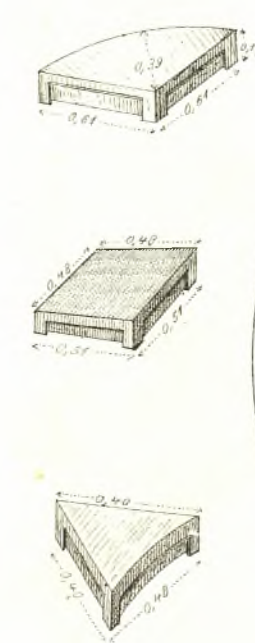
ΠΙΝ. Γ

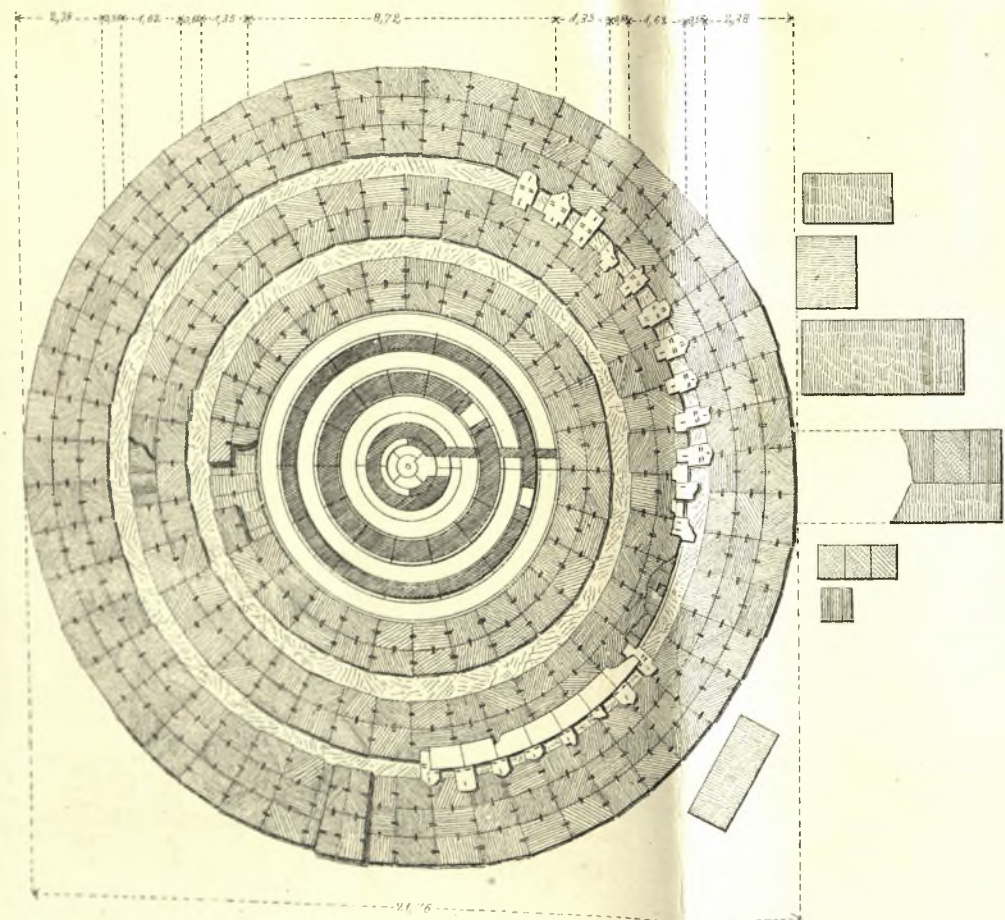
4 Προσόอยς

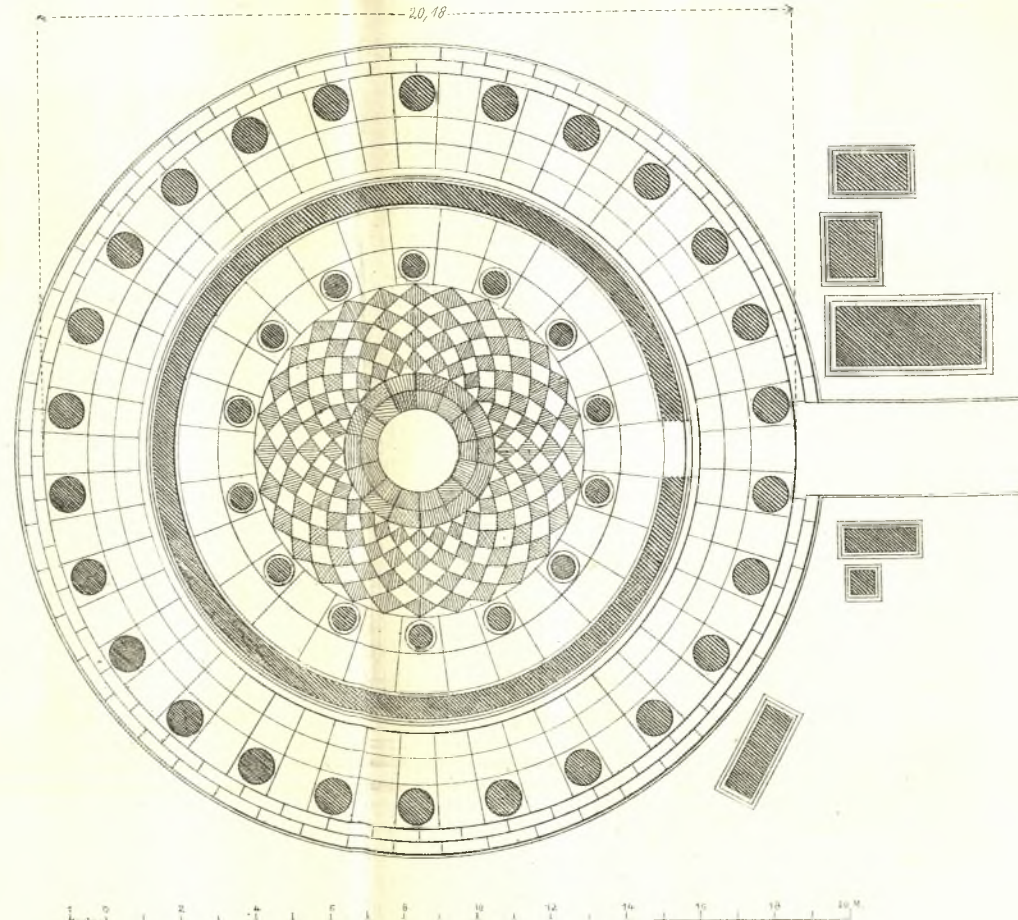
3 Τομή

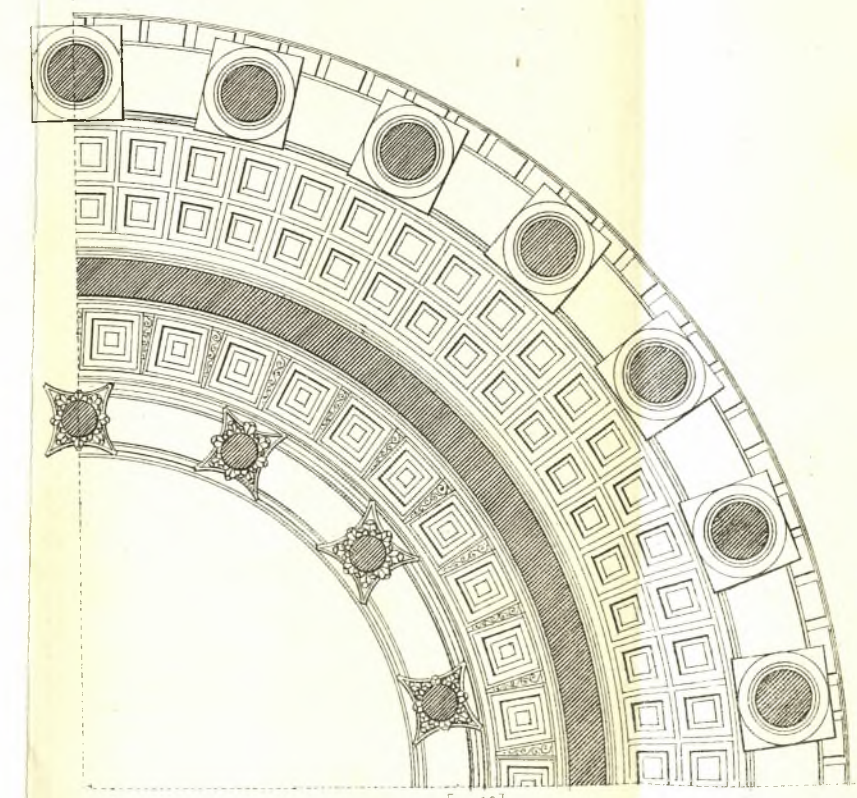
5 Εσωτερικόν Ἰθάρος

1 Ἐπίγειος τοῦ οἰκοδομήματος

2 Ἀναπαράστασις ἐδοχονς

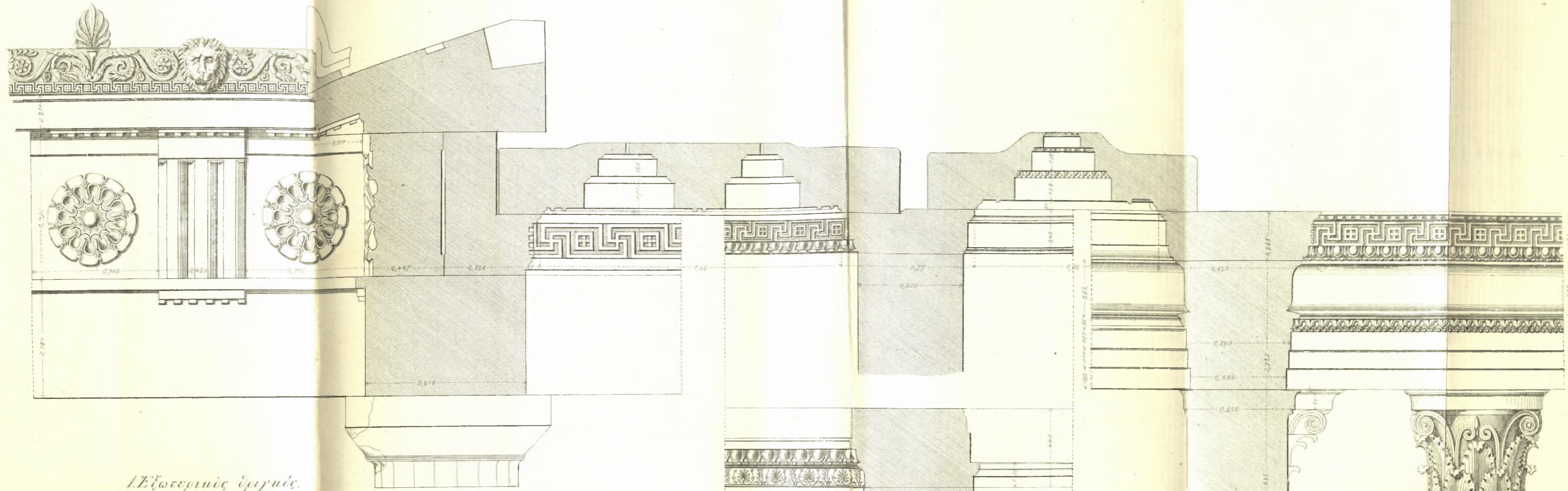

6 Στέγη

Κουτ. Διόσκουδ. ἐκ.

Λιθ. Κ. Τρονόμαν. Ἐν Ἀθήναις.

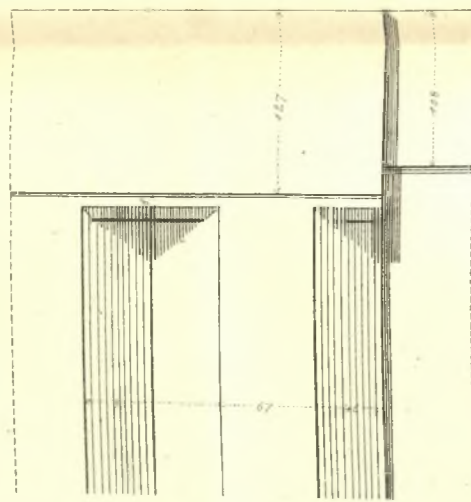
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑΙ ΜΟΡΦΑΙ ΤΗΣ ΘΟΛΟΥ

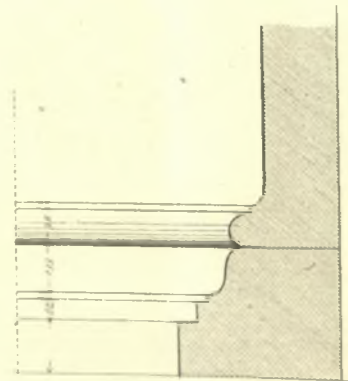
1. Ἐξωτερικὸς ἰσχυρὸς.

2. Θρυγὸς καὶ στέγη τοῦ περῶν

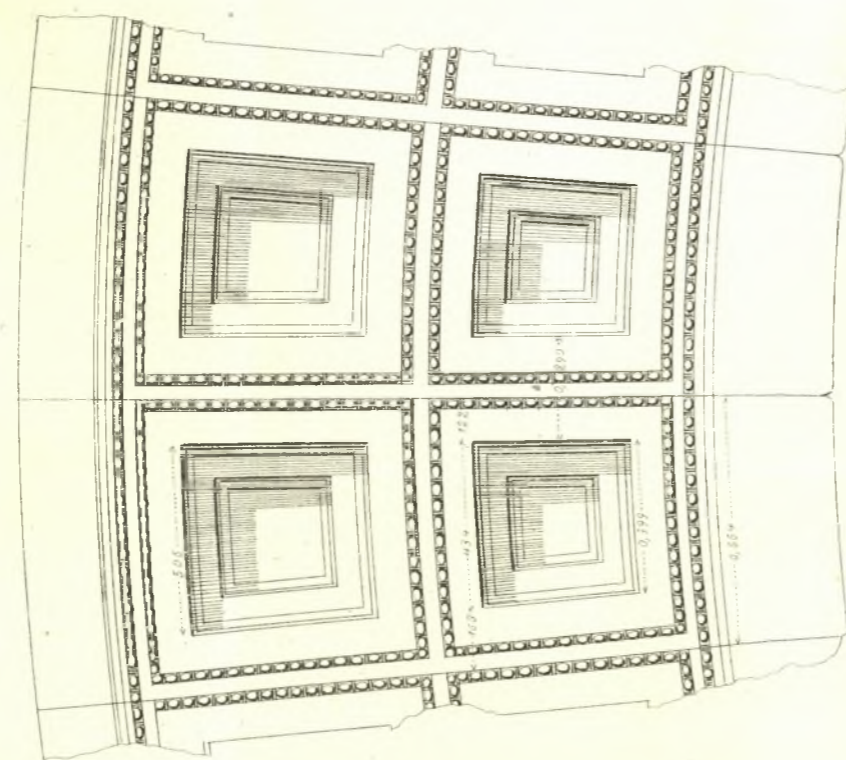
3. Ἐσωτερικὸς ἰσχυρὸς, στέγη καὶ ἰσως

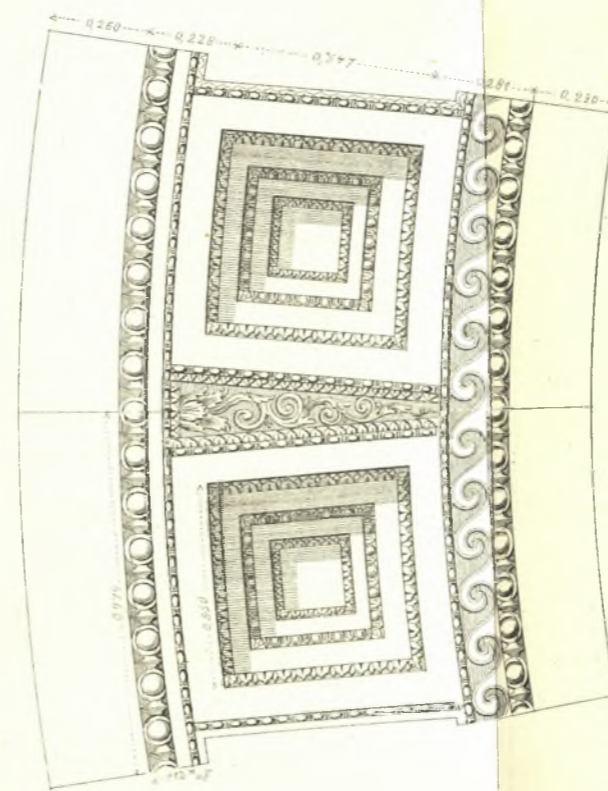
6. Τετράγωνος.

7. Σπῆρα τοῦ τείχους.

4. Ἐν τῆς στέγης τοῦ περῶν

5. Ἐν τῆς ἐσωτερικῆς στέγης

